

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
ตามบทบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดชลบุรี

ปราณี บุญธรรมศรี

		365.42 ป445ป 2556
36A5848443		
Title: ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานี 2 นิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี		
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย		

ตำราที่เขียนขึ้นเป็นต้นหนึ่งของภาควิชาศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๖

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จังหวัดชลบุรี

เลขทะเบียน	6848443
เลขเรียกหนังสือ	365.42 2/445ป น-2
วันที่	19 ม.ค. 58

		365.42 ป445ป 2556
Title: ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี		
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย		

ปราณี บุญสรณ์

365.42

2/445ป น-2

19 ม.ค. 58

หนังสืออ้างอิง

(REFERENCE BOOK)

ให้ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

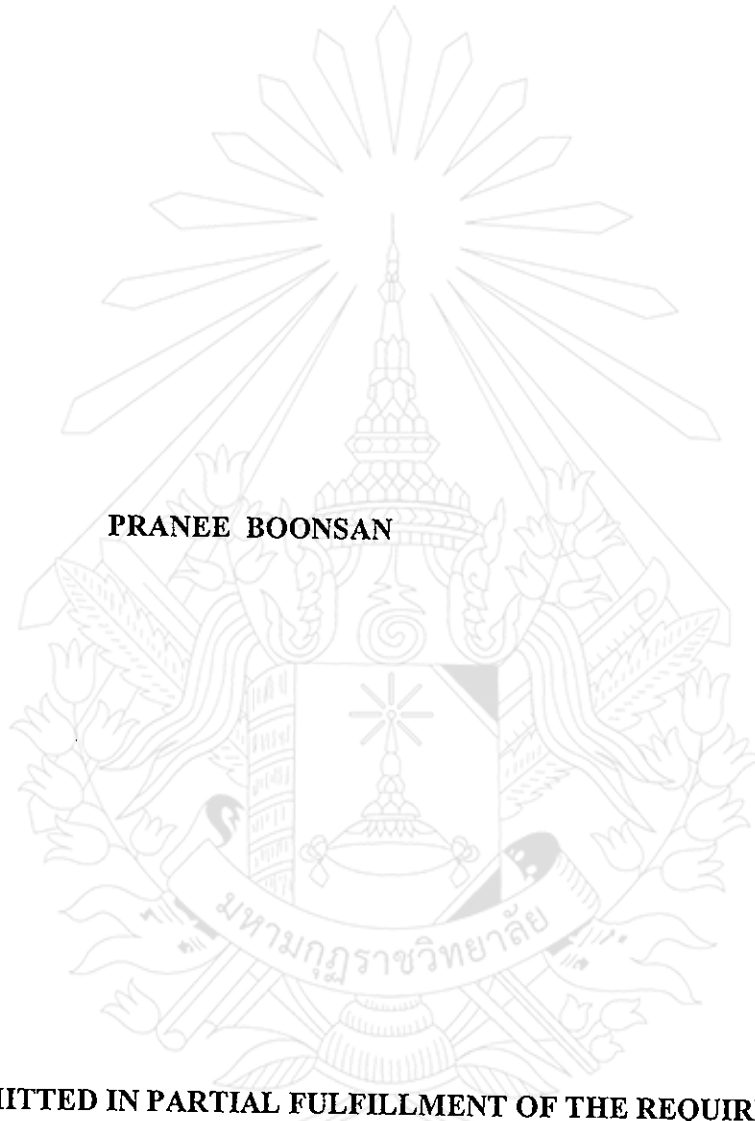
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๕

B. 15239

**THE FACTORS AFFECTING ILLEGAL REPETITION OF CHILDREN AND
YOUTHS AT CHILDREN AND YOUTH TRAINING CENTER,
CHONBURI PROVINCE**

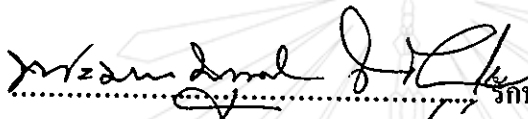
PRANEE BOONSAN

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2555 (2012)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี
ชื่อนักศึกษา : ปราณี บุญสุวรรณ
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์ปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. สมเกียรติ จองจิตมัน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.)

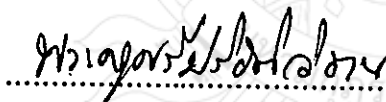
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... วิชาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระมหากษัตริย์ ณาณวทุโฒ (ผศ. ดร.))

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. สมเกียรติ จองจิตมัน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.))

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศรชัย ท้าวมิตร)

..... กรรมการ
(ดร. ปัญญา คล้ายเดช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The Factors Affecting Illegal Repetition of Children and Young at
Children and Young Training Center, Chonburi Province

Student's Name : Pranee Boonsan

Department : Government

Advisor : Dr. Somkiat Jongjitman

Co-Advisor : Phrakhrusripariyattivitan (Dr.)

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P.S. Nānavuddho Acting Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nānavuddho (Asst. Prof. Dr.))

Thematic Committee

S. Chaimusik Chairman
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

Somkiat Advisor
(Dr. Somkiat Jongjitman)

Phrakhrusripariyattivitan Co-Advisor
(Phrakhrusripariyattivitan (Dr.))

Po Member
(Assoc. Prof. Sornchai Taomitr)

P. Klaydesh Member
(Dr. Panya Klaydesh)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและ
 คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี
ชื่อนักศึกษา : ปราณี บุญสรณ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. สมเกียรติ จงจิตรมัน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.)
ปีการศึกษา : ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่มีตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิด ต่างกัน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๑๐ คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า

๑. เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด และจำแนกในแต่ละด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด มีดังต่อไปนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

๒. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และ จำนวนครั้งการกระทำผิด ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอายุ และ สถานภาพ ของครอบครัว ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน เมื่อแยกทดสอบสมมติฐานเป็นรายด้าน พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มี เพศ อายุ และ สถานภาพของครอบครัว ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ ยังพบอีกว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ดังนี้ ๑) ด้านการเลียนแบบ พบว่า เด็กและเยาวชน มักทำตามแบบอย่างในทางสังคม การเล็งดู ปัญหาของบิดามารดา สื่อ ต่าง ๆ จึงควร ให้ความรู้ในทางที่ถูกเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ และค้นแบบควรเป็นตัวอย่างที่ดี ๒) ด้านการคบเพื่อน พบว่า การคบเพื่อนไม่ดีส่งผลให้เกิดพฤติกรรมหนีเรียน เที่ยวเตร่เสเพลในสถานเริงรมย์ แหล่งอบายมุข เที่ยวโสเภณี เล่นการพนัน เสพยาเสพติด ดื่มสุรา จนกระทั่งติดเป็นนิสัย มีพฤติกรรมลักขโมย จึงควร เลือคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ดีและควรให้คำปรึกษาว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี และ ๓) ด้านการเล็งดู พบว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเยาวชนเพราะต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว มีฐานะยากจน จึงควร ให้ผู้ปกครองหาเวลาว่างและให้ความสำคัญกับครอบครัวให้มากขึ้น เช่น ทำกิจกรรมร่วมกัน พุดคุยกันมากขึ้น ทานข้าวด้วยกัน

Thematic Title : **The Factors Affecting Illegal Repetition of Children and Young at Children and Young Training Center, Chonburi Province**

Student's Name : **Pranee Boonsan**

Department : **Government**

Advisor : **Dr.Somkiat Jongjitman**

Co-Advisor : **Phrakrusripariyattivitan (Dr.)**

Academic Year : **B.E. 2555 (2012)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper (independent study) were as follows: 1) to study the factors affecting illegal repetition of children and young at Children and Young Training Center, Chonburi province , 2) to compare opinion on the factors affecting illegal repetition of children and young at Children and Young Training Center, Chonburi province, classified to different genders, age, levels of education, family status and the number of offenses and 3) to study the suggestions and solution concerning the offenses of the youths of Children and Young Training Center, Chonburi province. Research instruments were questionnaires. The samples were 110 of children and young at Children and Young Training Center, Chonburi province, sized by Krejcie and Morgan's finished table and used Simple Random Sampling by drawing lots. The used statistics were descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics: t - test and One - Way ANOVA test. If differentiation was found, it was tested in a pair by mean of Scheffé and analyzed by computing.

The results of research were found as follows:

1. The children and young at Children and Young Training Center, Chonburi province, had opinion on the factors affecting the youths' offenses in the whole view of 3 aspects of the lowest. Having been considered each aspect starting from the high average to the low average; the aspect of making friends was at the low, the aspect of imitation was at the lowest and the aspect of care was at the lowest.

2. The results of hypothesis test were found that the children and young people at Children and Young Training Center, Chonburi province, with different genders, levels of

education and occupation and the number of offenses had no difference of opinion on the factors affecting the children and youth people's offenses in the whole view of 3 aspects. Hypothesis separated and tested in each aspect was found the children and young people with different age and family status had difference of opinion on the factors affecting the children and youth people's offenses in the aspect of making friends in the whole view of 3 aspects at the statistic significant average 0.05 and found that the children and young people at Children and Young Training Center, Chonburi province, with different age had difference of opinion on the factors affecting the children and youth people's offenses at the aspect of imitation at the statistic significant average 0.05.

3. The children and young people at Children and Young Training Center, Chonburi province had suggested some problems and solution concerning the factors affecting the children and youth people's offenses: 1) the aspect of imitation; the children and young people always followed social models, care, parents' problems and other media. Therefore, it should be provided knowledge of the media in the right way and the master should be a good example, 2) the aspect of making friends; making bad friends effected study- avoiding behavior, going to an entertainment, vices, prostitutes, gamble, drugs, drinking alcohol till it became their habit and also they had stealing behavior. So, they should make good friends who can give good advises and 3) the aspect of care; the parents did not have time to teach the children and young people because they had to work hard to take care of their families and they were poor. Therefore, the parents should try to have free time and give more importance to their families such as doing activities, talking and having meal together.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษา ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโธ (ผศ. ดร.) รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.) ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ และพระครูปริยัติวราพร เจ้าอาวาสวัดศรีมหาธาตุ ที่เมตตาคอยให้กำลังใจ รวมทั้งคณาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้

กราบขอบพระคุณ ดร. สมเกียรติ จองจิตรมัน อาจารย์ที่ปรึกษา พระครูศรีปริยัติวิธาน (ดร.) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ ดร. ภาพรณ์ ลิ้มสุภรัตน์ อาจารย์กฤษฎีกร วิไลเลิศ และนางกรรมา ชันทอง ผู้ที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือ ปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ และให้การส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

กราบขอบพระคุณ ดร. วิญญู กิณะเสน และ คณาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำวิธีการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติให้เป็นอย่างดี ตลอดจนช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน และการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จ ลุล่วงด้วยดีมา

กราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่เอื้อเฟื้อและอำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้านและขอขอบคุณ เด็กและเยาวชนทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และเป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด อนึ่งคุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่บุพการีและผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน อนึ่งงานวิจัยฉบับนี้หากมีความผิดพลาด บกพร่องถ้าจะมี ผู้วิจัยขอน้อมรับเพื่อดำเนินการแก้ไขในโอกาสต่อไป

ปราณี บุญสรรค์

สารบัญคำย่อ

การเขียนสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยได้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๕ ในการค้นคว้าและอ้างอิง โดยได้ใช้ชื่อย่อของคัมภีร์พระไตรปิฎกในการอ้างอิงและมีคำเต็มของชื่อย่อคัมภีร์ ดังต่อไปนี้

คำย่อ		คำเต็ม	
พระสุตตันตปิฎก			
ที.ปา.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวคค
ส.ม.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	สํยุตฺตนิกาย	มหาวารวคค
อง.เอก.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	องคฺตฺตรนิกาย	เอกนิปาต
อง.ทุก.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	องคฺตฺตรนิกาย	ทุกนิปาต
อง.ติก.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	องคฺตฺตรนิกาย	ติกนิปาต
ขุ.ขุ.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	ขุทฺทกนิกาย	ขุทฺทกปาจ
ขุ.อติ.	สุตตฺตฺนตฺตปิฎก	ขุทฺทกนิกาย	อติวุคคค

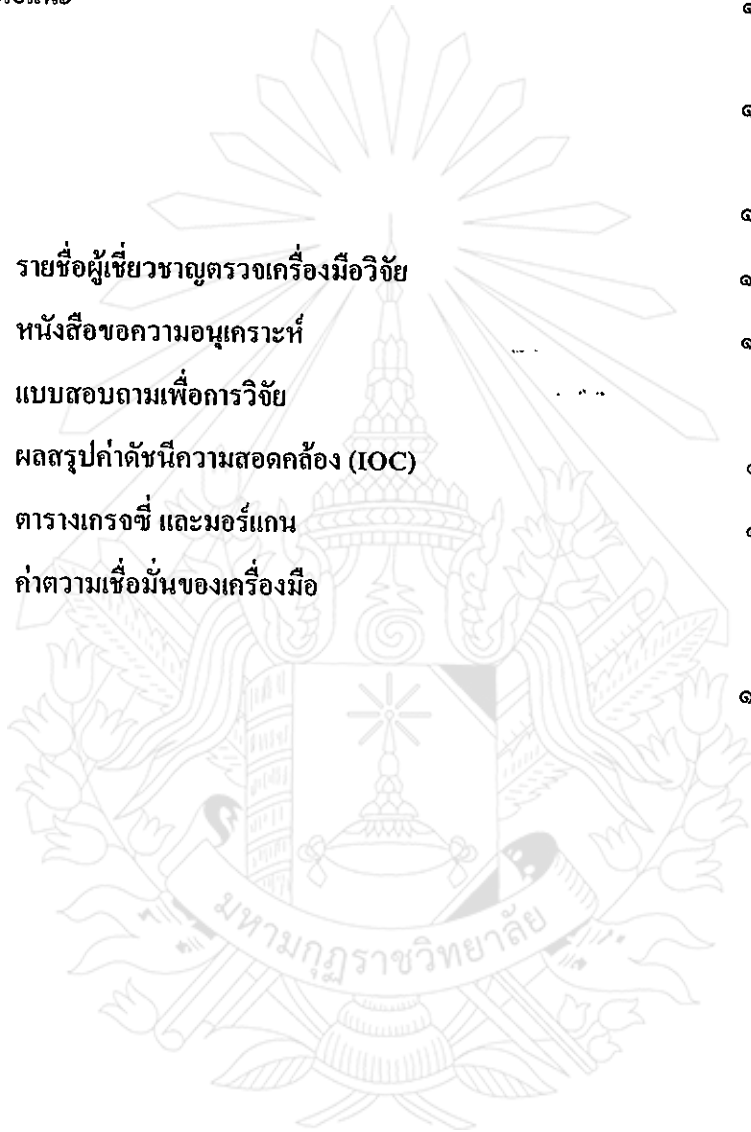
สำหรับการอ้างตัวเลขที่อยู่หลังชื่อย่อคัมภีร์ ผู้วิจัยใช้แบบ ๓ ตอน คือ เลขเล่ม / เลขข้อ / เลขหน้า ตัวอย่าง เช่น ที.ปา. ๑๑/๒๖๐/๒๐๕. หมายถึง พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่ม ๑๑ ข้อ ๒๖๐ หน้า ๒๐๕.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญคำย่อ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ต
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย	๖
๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	๑๓
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	๒๕
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเสียนแบบ	๓๗
๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการคบเพื่อน	๔๘
๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับการเลี้ยงดู	๖๐

๒.๗	สภาพพื้นที่ทำวิจัย	๖๕
๒.๘	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๘
๒.๙	สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๘๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย		๘๒
๓.๑	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๒
๓.๒	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๘๓
๓.๓	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๓
๓.๔	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๘๔
๓.๕	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๖
๓.๖	การวัดค่าตัวแปร	๘๖
๓.๗	การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๘
๓.๘	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๘๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		๙๑
๔.๑	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๒
๔.๒	ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล	๙๒
๔.๓	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๓
ตอนที่ ๑	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๙๓
ตอนที่ ๒	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถาน พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี	๙๖
ตอนที่ ๓	การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๑๐๐
ตอนที่ ๔	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี	๑๒๕

บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๒๘
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๒๙
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๓๑
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๔๓
บรรณานุกรม	๑๔๖
ภาคผนวก	๑๕๑
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	๑๕๒
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	๑๕๔
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๖๐
ภาคผนวก ง ผลสรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๑๖๕
ภาคผนวก จ ตารางเกรงชี และมอร์แกน	๑๖๗
ภาคผนวก ฉ คำความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	๑๖๙
ประวัติผู้วิจัย	๑๗๑

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๔.๑	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ	๕๓
ตารางที่ ๔.๒	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ	๕๔
ตารางที่ ๔.๓	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๔
ตารางที่ ๔.๔	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว	๕๕
ตารางที่ ๔.๕	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด	๕๕
ตารางที่ ๔.๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับบึงจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ทั้ง ๓ ด้าน	๕๖
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับบึงจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ	๕๖
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับบึงจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน	๕๘
ตารางที่ ๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับบึงจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู	๕๙

ตารางที่ ๔.๑๐	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ	๑๐๐
ตารางที่ ๔.๑๑	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ	๑๐๐
ตารางที่ ๔.๑๒	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ	๑๐๑
ตารางที่ ๔.๑๓	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ	๑๐๑
ตารางที่ ๔.๑๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามเพศ	๑๐๒
ตารางที่ ๔.๑๕	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามเพศ	๑๐๒
ตารางที่ ๔.๑๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ	๑๐๓
ตารางที่ ๔.๑๗	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ	๑๐๓

ตารางที่ ๔.๑๘	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๑๙	แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ	๑๐๔
ตารางที่ ๔.๒๐	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ ที่มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๒๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ	๑๐๖
ตารางที่ ๔.๒๓	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน ที่มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	๑๐๗
ตารางที่ ๔.๒๔	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามอายุ	๑๐๘
ตารางที่ ๔.๒๕	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามอายุ	๑๐๘

ตารางที่ ๔.๒๖	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๗	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ	๑๐๕
ตารางที่ ๔.๒๘	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	๑๑๐
ตารางที่ ๔.๒๙	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๑
ตารางที่ ๔.๓๐	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๑
ตารางที่ ๔.๓๑	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๒
ตารางที่ ๔.๓๒	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๒
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามระดับการศึกษา	๑๑๓

- ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๓
- ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๔
- ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๑๔
- ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๕
- ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๕
- ตารางที่ ๔.๓๙ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ ที่มีสถานภาพของครอบครัวเดือนต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) ๑๑๖
- ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๗

- ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๗
- ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๘
- ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๘
- ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๙
- ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ๑๑๙
- ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ๑๒๐
- ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๑

- ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๑
- ตารางที่ ๔.๔๙ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๒
- ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๒
- ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๓
- ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๓
- ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๔
- ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑๒๔

- ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนว
ทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเขียนแบบ ๑๒๕
- ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนว
ทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน ๑๒๖
- ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนว
ทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู ๑๒๗

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ ๒.๑ วงจรของกระบวนการประทับตรา	๒๔
แผนภูมิที่ ๒.๒ พหุติกรรมการเลียนแบบ	๓๕
แผนภูมิที่ ๒.๓ โครงสร้างสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี	๖๖
แผนภูมิที่ ๒.๔ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๘๑

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรสู่สังคมอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งจังหวัดชลบุรีก็เป็นจังหวัดหนึ่งซึ่งได้รับการพัฒนาโดยมีการตั้งเขตอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ท่าเทียบเรือ การพัฒนาดังกล่าวก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุมากมาย ทั้งถนนหนทาง ห้างสรรพสินค้า จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมส่งผลเสียทางด้านสิ่งแวดล้อมและสถาบันครอบครัว ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ไปจากวิถีชีวิตดั้งเดิม ซึ่งปัจจุบันทั้งพ่อและแม่ต้องออกไปทำงานหาเงินมาจุนเจือครอบครัว ทำให้มีการอบรม ดูแลบุตรหลานลดน้อยลง ส่งผลถึงความผูกพันใกล้ชิดในครอบครัวน้อยลงไปด้วย จึงทำให้เด็กขาดความอบอุ่น และแสวงหาในสิ่งที่ตนเองต้องการซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งในการก่อเหตุอาชญากรรม

เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวที่ล่อแหลม ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่อยู่รอบด้านสถานศึกษา การโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงการหาซื้อง่ายและสะดวก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาสร้างความอบอุ่นและอบรมสั่งสอนบุตรหลานได้อย่างเต็มที่ เพราะเวลาส่วนใหญ่หมดไปกับการทำมาหากิน เด็กและเยาวชนเองจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับวัตถุแห่งความเจริญทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเกมส์ ท่องโลกอินเทอร์เน็ต ตลอดจนท่องเที่ยวในสถานบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งโลกแห่งความเจริญเหล่านี้ล้วนให้ทั้งคุณและโทษในเวลาเดียวกัน อยู่ที่ผู้ใช้ว่าจะรู้จักนำด้านที่เป็นคุณหรือเป็นประโยชน์มาใช้หรือไม่ และสิ่งที่เราต้องยอมรับอย่างหนึ่งคือ ในวัยของเด็กและเยาวชนนั้นยังมีน้อยคนนักที่จะคิดได้ในด้านที่เกิดประโยชน์ หากเด็กและเยาวชนคนใดที่อยู่ในครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูหล່หลวมให้รู้จักเลือกใช้ในสิ่งเหล่านี้แล้วก็ไม่น่าจะมีปัญหาแต่ประการใด ในขณะที่หากเด็กและเยาวชนคนใดที่เติบโตในครอบครัวหรือสังคมที่ไม่มีผู้ปกครองคอยชี้แนะถึงประโยชน์และโทษจากความเจริญเหล่านี้ก็มีโอกาสเสี่ยงอย่างยิ่ง ที่เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้จะหลงผิดไปในด้านมืดได้ ที่กล่าวเช่นนี้เนื่องจากครอบครัว ซึ่งรวมไปถึงพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง นักจิตวิทยาเชื่อว่า แกนของบุคลิกภาพจริง ๆ นั้น เริ่มเกิดขึ้นและก่อตัวในช่วงเวลาตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึง ๖ ขวบ หลังจากนั้น

ไปจะเป็นสิ่งต่อเติมเสริมบุคลิกภาพเท่านั้น ดังนั้นช่วงอายุที่จะสร้างคนให้เป็นคนดี หรือเลวจะอยู่ในระหว่างแรกเกิดถึง ๖ ขวบ ซึ่งเป็นระยะที่เด็กอยู่ในครอบครัว ครอบครัวจึงเป็นองค์กรตัวแทนทางสังคมองค์กรแรกที่มีอิทธิพลสำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็ก

สิ่งที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า จังหวัดใหญ่ ๆ มักเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากกว่าจังหวัดเล็ก ๆ และจังหวัดชลบุรีก็ถือว่าเป็นจังหวัดใหญ่แถวหน้าของประเทศไทย ที่มีความเจริญทั้งด้านอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ทำให้นอกจากประชากรของจังหวัดเองที่มีอยู่แล้วอย่างมากมาย ก็ยังมีประชากรแฝงที่เข้ามาประกอบอาชีพทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ทำให้ในแต่ละปีเด็กและเยาวชนในจังหวัดชลบุรี ไม่ว่าจะเป็นคนชลบุรีโดยกำเนิดหรือเป็นเยาวชนแฝงที่ติดตามบิดามารดาหรือผู้ปกครองมาอาศัยอยู่เพราะหน้าที่การงานมีมากขึ้น และในปัจจุบันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดชลบุรีเมื่อเทียบอัตราส่วนประชากรต่อพื้นที่แล้วมีการกระทำความผิดสูงสุดหากไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร และเมื่อเปรียบเทียบสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จะเห็นว่าจำนวนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่น่าตกใจไปกว่านั้นอายุของผู้กระทำผิดก็ลดลงและกระทำผิดที่รุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายนั้น นับว่าเป็นความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม หากไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดไปแล้วให้กลับเป็นพลเมืองดี และไม่กลับไปกระทำผิดอีก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” เพื่อศึกษาปัจจัยด้านใดบ้างที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และมีระดับมากน้อยเพียงใดเพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปแก้ไขและป้องกันต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิด ต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด แตกต่างกัน

๑.๓.๒ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด แตกต่างกัน

๑.๓.๓ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด แตกต่างกัน

๑.๓.๔ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด แตกต่างกัน

๑.๓.๕ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๕๕ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านการเลียนแบบ, ๒) ด้านการคบเพื่อน และ ๓) ด้านการเลี้ยงดู

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๕.๔ ทำให้สามารถนำผลของการวิจัยนี้ไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นเครื่องอุดหนุนให้เกิดการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ๓ ด้าน คือด้านการเลียนแบบ ด้านการคบเพื่อน และด้านการเลี้ยงดู

การกระทำผิด หมายถึง กระทำผิดกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ระบุเป็น ความผิดของเด็กและเยาวชน ตลอดจนประกาศของคณะปฏิวัติที่ระบุการกระทำที่เป็นความผิด

เด็กและเยาวชน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติ ภาวะด้วยการสมรส ในทางกฎหมายก็ถือว่าบุคคลที่มีอายุระหว่างนี้เป็นเยาวชน และหากต้องระวาง โทษก็จะพิจารณาโทษแตกต่างจากผู้ใหญ่

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายถึง หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ ตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชน

ด้านการเลียนแบบ หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี นำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน โดยมีพฤติกรรมอยากเลียนแบบให้ เหมือน เป็นการเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น เลียนแบบเพื่อนในการกระทำความคิด และกระทำ ความผิดตามที่เพื่อนสอน

ด้านการคบเพื่อน หมายถึง การคบเพื่อนของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยการเลือกคบเพื่อนตามลักษณะที่ชอบ การเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะ ชื่อสัตย์สุจริต การเลือกคบเพื่อนที่มีความกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่ การเลือกคบเพื่อนที่มีการศึกษา และพื้นฐานทางครอบครัวที่ดี และการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณธรรมจริยธรรมร่วมทุกข์ร่วมสุข

ด้านการเลี้ยงดู หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนได้รับการปฏิบัติจากครอบครัวในลักษณะ ต่าง ๆ เช่น การอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ดีงามอย่างถูกต้องสม่ำเสมอ การเอาใจใส่ให้ความรักความ ออบอ้อมอย่างเพียงพอ การทำโทษและอบรมสั่งสอนชี้ให้เห็นถึงโทษของการกระทำผิดทุกครั้ง ที่ กระทำความผิด การเลือกให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่คืออยู่ตลอดเวลา และการให้ความสำคัญกับ การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีมากกว่างานที่รับผิดชอบ เป็นต้น

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๒ เพศ คือ ๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ ช่วงอายุ คือ ๑) อายุ ๑๐ - ๑๒ ปี, ๒) อายุ ๑๓ - ๑๕ ปี และ ๓) อายุ ๑๖ ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ๑) ไม่ได้รับการศึกษา, ๒) ระดับประถมศึกษา, ๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ ๔) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

สถานภาพของครอบครัว หมายถึง สถานภาพของครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ แบ่งเป็น ๔ ประเภท คือ ๑) บิดามารดาอยู่ด้วยกัน, ๒) บิดามารดาแยกกันอยู่, ๓) บิดาเสียชีวิต และ ๔) มารดาเสียชีวิต

จำนวนครั้งการกระทำผิด หมายถึง จำนวนครั้งที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ระบุเป็นความผิดของเด็กและเยาวชน ตลอดจนประกาศของคณะปฏิวัติที่ระบุ จำนวนครั้งการกระทำที่เป็นความผิดสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น จำนวนครั้งการกระทำผิด คือ ๑) ๑ ครั้ง, ๒) ๒ ครั้ง และ ๓) ๓ ครั้งขึ้นไป

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาสาระที่สำคัญทั้งแนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย
- ๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบ
- ๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการคบเพื่อน
- ๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับการเลี้ยงดู
- ๒.๗ สภาพพื้นที่ทำวิจัย
- ๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๙ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย

๒.๑.๑ ความหมายของปัจจัย

ความหมายของปัจจัย มีนักคิดและนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้
พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ปัจจัย” หมายถึง

๑) หนทาง เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล เช่น การศึกษาเป็นปัจจัยให้เกิดความรู้ความสามารถ

๒) องค์ประกอบ ส่วนประกอบ เช่น ปัจจัยในการผลิต

๓) เครื่องอาศัยยังชีพ เครื่องอาศัยเลี้ยงชีวิต ของบรรพชิตในพระพุทธศาสนา ๔ อย่าง คือ จีวร (ผ้านุ่งห่ม) บิณฑบาต (อาหาร) เสนาสนะ (ที่อยู่) คิลานเภสัช (ยา) รวมเรียกว่า จตุปัจจัย คือ หรือปัจจัย ๔ ของบรรพชิตนั่นเอง และรวมถึงปัจจัย ๔ ของคฤหัสถ์ด้วย

๔) โดยปริยาย หมายถึงเงินตราก็ได้ (มักใช้แก่ภิกษุสามเณร)

๕) ส่วนเดิมทำยธาตุหรือศัพท์เพื่อแสดงความหมาย และคำว่า “ปัจจัย” กับ คำว่า “เหตุ” มักใช้แทนกันได้^๑

พิน กงพูล ได้ให้ความหมายของปัจจัย ไว้ว่า หมายถึง เหตุให้เกิดความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจหรือเจตคติของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ^๒

สุเชษฐ์ ทรัพย์เสริมสิน ได้ให้ความหมายของ ปัจจัย ไว้ว่า ทำที่ทั่ว ๆ ไปที่เป็นผลมาจากทำที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ๓ ประการ คือ

- ๑) ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรม
- ๒) ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคล
- ๓) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม^๓

สรุปได้ว่า ปัจจัย หมายถึง องค์ประกอบหรือส่วนประกอบ สาเหตุและหนทาง อันเป็นเครื่องเกื้อหนุน เครื่องอาศัย ที่ทำให้เกิดความรู้สึกรัก ชอบ หรือ ยินดี เต็มใจที่จะสนองความต้องการนั้น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรม ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

๒.๑.๒ ชนิดปัจจัย

แนวคิดนี้ มุ่งเน้นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ผลักดันให้สังคมเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ นั้นมีอยู่มากมายสุดแต่จะหยิบยกมาอธิบาย ที่นักสังคมวิทยา ยกตัวอย่างกันทั่วไป ได้แก่ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ปัจจัยทางประชากร ปัจจัยทางวัฒนธรรม และอารยธรรม สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

^๑ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖), หน้า ๖๘๖.

^๒พิน กงพูล, “ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบคณะกรรมการประณมศึกษาจังหวัด”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา), ๒๕๒๕, หน้า ๒๑.

^๓สุเชษฐ์ ทรัพย์เสริมสิน, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๑, หน้า ๘.

๑) ปัจจัยเกี่ยวกับภูมิศาสตร์

ปัจจัยนี้เป็นความเชื่อที่เก่าแก่ของมนุษย์ที่ว่าดวงดาวและดวงอาทิตย์มีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์ ทั้งในทางดีและทางเลว และสามารถกำหนดความเป็นไปแห่งชีวิตของมนุษย์ได้ ฉะนั้น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในดวงอาทิตย์และดวงดาวเมื่อใด จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่มนุษย์ทุกครั้งด้วยความเชื่อในเรื่องนี้ แม้จะไม่มีเหตุผลหรือค่อนข้างเป็นเรื่องเหลวไหลอยู่บ้าง แต่มนุษย์ทั่วโลก ก็ยังเชื่อว่าเป็นความจริง ถ้าเราเชื่อในโหราศาสตร์เกี่ยวกับการผูกดวงชะตาอยู่ ทฤษฎีนี้ก็ไม่น่าหนัก ถ้าไม่เชื่อ ทฤษฎีนี้ก็เป็นเรื่องเหลวไหล อย่งไรก็ดี โดยทั่วไปแล้ว นักสังคมวิทยาสมัยใหม่ไม่ถือว่า ปัจจัยทางภูมิศาสตร์อันเกี่ยวกับดวงอาทิตย์และดวงดาวนี้จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างจริงจัง และโดยตรงนัก

สรุปได้ว่า การเชื่อที่ว่าดวงดาวและดวงอาทิตย์มีอิทธิพลต่อชีวิตของมนุษย์ นั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญมากที่สิ่งต่าง ๆ สามารถทำให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งในทางบวกและลบ ดังเช่นในเรื่องของดวงอาทิตย์และดวงดาวต่าง ๆ สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของศาสนาจนกลายเป็นพิธีกรรมต่าง ๆ ได้ ตามความเชื่อ

๒) ปัจจัยทางประชากร

ทฤษฎีปัจจัยได้อธิบายให้เห็นว่าประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงในด้านจำนวนประชากร กล่าวคือ สังคมที่มีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมากมานั้น จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น เกิดการว่างงานมากขึ้น ขาดแคลนที่อยู่อาศัย การแย่งกันทำมาหากิน รวมทั้งขาดแคลนที่อยู่อาศัย สถานศึกษา รวมทั้งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในส่วนรวมด้วย ฉะนั้น การเพิ่มของประชากรที่ไม่ได้สัดส่วนกับการพัฒนาเศรษฐกิจ จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านประชากร ถ้าสังคมใด มีประชากร เพิ่มขึ้น จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเช่น การว่างงาน การขาดแคลน การไม่มีที่ทำกิน การศึกษา ศาสนา สังคม การเมือง เป็นต้น

๓) ปัจจัยทางวัฒนธรรม

การขยายตัวของวัฒนธรรม การเลียนแบบ และการยืนยันวัฒนธรรม รวมทั้งการผสมผสาน ทางวัฒนธรรมจะเป็นผลให้โครงสร้างของสังคมเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่มีมองเห็นได้ชัด ได้แก่ การที่คนในชาติหนึ่งไปศึกษาวิชาการต่าง ๆ ในอีกประเทศหนึ่ง เมื่อกลับมายังประเทศของตนแล้ว มักจะนำเอาวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาตินั้นติดตัวมาด้วย เพราะขณะที่อยู่ในต่างประเทศต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ จึงเท่ากับยอมรับวัฒนธรรมของต่างชาติ ซึ่งมีผลให้นิสัยใจคอและความรู้สึกนึกคิดตลอดจนรสนิยมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม บางกรณีถึงกับนำ

วัฒนธรรมของต่างชาติ มาปฏิบัติในประเทศตน ทั้งวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุและมีชีวิต เช่น แบบของอาคารบ้านเรือน ภาษา เครื่องแต่งกาย ความรู้สึกนึกคิดและความเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งดังกล่าวล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามมา ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น เกิดขึ้นได้ ๒ ทาง คือ การที่บุคคลจะคิดต่อกันโดยตรงทางหนึ่งกับอีกทางหนึ่งติดต่อกันโดยทางอ้อม โดยอาศัยสื่อสารมวลชน ปัจจัยทางวัฒนธรรมทำให้ใช้เครื่องมือสากล รู้จักใช้เครื่องจักรกล และเครื่องมือที่ทันสมัย เป็นต้น^๔

สรุปได้ว่า ปัจจัยทางวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญเพราะปัจจุบันการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ เป็นการลงทุนของคนต่างประเทศ ดังนั้นคนไทยจึงรับเอาวัฒนธรรมของคนต่างชาติเข้ามามากมาย เช่น การแต่งกาย ชนิดของอาหาร ทัศนคติ ค่านิยม และเทคโนโลยีทางด้านต่างๆ จึงทำให้การพัฒนาประสิทธิภาพในการปรับตัวของบุคคลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และเช่นเดียวกันจะต้องให้เขาศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมไทยของเราให้เข้าใจเหมือนกัน การยอมรับ ในสังคมจึงเกิดขึ้น

๒.๑.๓ ประเภทของปัจจัย

ใน อังคุตตรนิกาย ได้มีการกล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดสัมมาทิฐิ ดังพระพุทธพจน์ว่า “ดูกรภิกษุทั้งหลาย ปัจจัยเพื่อความเกิดขึ้นแห่งสัมมาทิฐิ ๒ อย่างคือ การโฆษณาแต่บุคคลอื่น (ปรโตโฆสะ) ๑ การคิดเป็น (โยนิโสมนสิการ) ๑”^๕

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) นักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาได้อธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดสัมมาทิฐิหรือทางเกิดแห่งแนวความคิดที่ถูกต้อง อันเป็นต้นทางของปัญญาและความดีงามทั้งปวงนั้นมีอยู่ ๒ ประการ คือ^๖

๑) ปัจจัยภายนอก (ปรโตโฆสะ) หมายถึง เสี่ยงจากผู้อื่น การกระตุ้นหรือชักจูงจากภายนอก คือ การรับฟังคำแนะนำสั่งสอน เล่าเรียน หาความรู้ สนทนาซักถาม ฟังคำบอกเล่าชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะการสดับสัทธรรมจากท่านผู้เป็นกัลยาณมิตร ดังนั้นหัวใจสำคัญของปัจจัยภายนอก หรือปรโตโฆสะ ก็คือ กัลยาณมิตรตา ความเป็นผู้มีเพื่อนเป็นคนดีซึ่งมีลักษณะดังนี้ คือ

^๔สิววรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, พฤติกรรมองค์การ, (กรุงเทพมหานคร : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, ๒๕๔๑), หน้า ๕๔.

^๕อง.พูก. ๒๐/๓๗๑/๑๐๓.

^๖พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสนา ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์, ๒๕๔๘), หน้า ๖๕.

(๑) การมีเพื่อนที่น่าเชื่อถือ และนำคบหาเป็นผู้คอยแนะนำสั่งสอนให้คำปรึกษา ตลอดจนเพื่อนคนนั้นก็เป็นผู้คนที่มีผู้แวดล้อมที่ดีด้วย

(๒) ความรู้จักเลือกเสวนานานุศล หรือรู้จักเข้าร่วมหมู่กับท่านผู้ทรงคุณทรงปัญญา มีความสามารถ^๑

ดังนั้น กัลยาณมิตรตตา จึงเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก หรือองค์ประกอบ ภายนอกที่สำคัญในการช่วยแวดล้อมสนับสนุนชักจูง ซึ่งช่องทาง เป็นแบบอย่าง ตลอดจนเป็นเครื่อง จุดหนุนเกื้อกูลให้บุคคลดำเนินก้าวหน้าไปด้วยดีในด้านการศึกษาอบรม การครองชีวิต การประกอบกิจการ และการปฏิบัติธรรม อีกทั้งยังช่วยเกื้อกูลก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมทางสังคมในทางที่ดี ดัง มีพระพุทธรคำรัสเปรียบเทียบ กัลยาณมิตรตตา ไว้ในฐานะต่าง ๆ ดังนี้

ในฐานะบุญนิมิต ว่า “ภิกษุทั้งหลาย ก่อนที่พระอาทิตย์จะขึ้น สิ่งที่เป็นบุญนิมิตมาก่อน คือ แสงเงินแสงทองจันใด ความเป็นผู้มีกัลยาณมิตรดี ก็เป็นบุญนิมิตเพื่อความบังเกิดขึ้นของ อริยอัฏฐังคิกมรรคของภิกษุ ถิ่นนั้น”^๒

ในฐานะเป็นเหตุให้กุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้วให้เจริญยิ่งขึ้น และเป็นเหตุทำให้อกุศลธรรมนั้นเสื่อมลงหรือหมดไป ว่า “เราไม่เล็งเห็นองค์ประกอบภายนอกอื่นแม้สักอย่างเดียว ที่มีประโยชน์มากเหมือนกับความเป็นผู้มีกัลยาณมิตรดี ที่เป็นเหตุให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และเป็นเหตุให้อกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเสื่อมไป”^๓

และเมื่อนุคคลใดเป็นผู้มีกัลยาณมิตรที่ดีแล้ว พระองค์ก็ทรงตรัสถึงผลที่จะได้รับ ต่อไปคือ “ภิกษุใด เป็นผู้มีกัลยาณมิตรดีแล้ว มีความเคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอน ของกัลยาณมิตรดีทั้งหลาย มีสติสัมปชัญญะอยู่ทุกเมื่อ ภิกษุนั้นจะสามารถบรรลุธรรม อันเป็นที่สิ้น ไปแห่งสังโยชน์ทั้งปวงได้โดยลำดับ”^๔

ดังนั้น จากที่กล่าวถึง กัลยาณมิตรตตา ในฐานะต่าง ๆ พระพุทธองค์จึงทรงมีพระ พุทธดำรัสรับรองว่า “ความเป็นผู้มีกัลยาณมิตรดีนี้ ถือเป็นทั้งหมดของพรหมจรรย์ เพราะว่าจักเจริญ

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๗.

^๒ ส.ม. ๑๙/๑๒๙/๓๕.

^๓ อ.จ.เอก. ๒๐/๗๒/๑๔.

^๔ จ.อุ.อิติ. ๒๕/๑๕๕/๒๐๔.

จักกระทำให้มากซึ่งอริยอัฏฐังคิกมรรค ๘”^{๑๑} และ “ความเป็นผู้มีกัลยาณมิตรดี ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ เพื่อความดำรงมั่นไม่เสื่อมสูญ ไม่อันตรายแห่งสังขาร”^{๑๒}

จากพระพุทธพจน์ที่กล่าวถึง กัลยาณมิตรตา มาแล้วข้างต้นทำให้พอสรุปได้ว่า ความมีกัลยาณมิตรที่ดีอันเป็นองค์ประกอบภายนอกนั้น เป็นธรรมมีอุปการะมาก เพราะกัลยาณมิตรที่ดีจะนำมาซึ่งการให้ความสนับสนุนช่วยเหลือ ให้คำแนะนำสั่งสอนตักเตือนทำให้มีการดำเนินชีวิตไปในทางที่ประเสริฐ ด้วยการเจริญกุศลธรรม และละอกุศลธรรมจนสามารถตัดสังโยชน์ต่าง ๆ ได้ตามลำดับและเข้าสู่ความเป็นพระอรหันต์ได้ในที่สุด

๒) ปังจยภายใน (โยนิโสมนสิการ) หมายถึง การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด ความคิดเป็น คือ การกระทำในใจโดยแยกคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา มีการสืบค้นถึงต้นเค้า มีการสาวหาเหตุผลจนตลอดสาย มีการแยกแยะออกพิจารณาเหตุด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบ และโดยอุบายวิธีให้เห็นสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย โยนิโสมนสิการ^{๑๓} นี้ นับว่ามีความสำคัญมากเพราะเป็นปัจจัยฝ่ายปัญญาที่อยู่ภายในตัวของบุคคลเอง ดังมีพระพุทธดำรัสเปรียบเทียบ โยนิโสมนสิการ ไว้ในฐานะต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ในฐานะบุพนิมิต ว่า “ภิกษุทั้งหลาย เมื่อดวงอาทิตย์อุทัยอยู่ ย่อมมีแสงอรุณขึ้นมา ก่อน เป็นบุพนิมิต ฉนั้นใด ความถึงพร้อมด้วยโยนิโสมนสิการ ก็เป็นตัวนำ เป็นบุพนิมิต แห่งการเกิดขึ้นของอริยอัฏฐังคิกมรรคแก่ภิกษุ ฉนั้น”^{๑๔}

ในฐานะเป็นเหตุให้กุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้วให้เจริญยิ่งขึ้น และเป็นเหตุทำให้อกุศลธรรมนั้นเสื่อมลงหรือหมดไปว่า “เราไม่เล็งเห็นองค์ประกอบภายในอื่นแม้สักอย่างเดียว ที่มีประโยชน์มากเหมือนกับความไม่ประมาท ที่เป็นเหตุให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และเป็นเหตุให้อกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเสื่อมไป”^{๑๕}

ดังนั้น จากที่กล่าวถึง โยนิโสมนสิการ ในฐานะต่าง ๆ พระพุทธองค์จึงทรงมีพระพุทธดำรัสรับรองว่า “ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลทำในใจโดยแยกคายแล้ว สัมมาทิจิที่ยังไม่เกิด ย่อม

^{๑๑} ส.ม. ๑๕/๕/๒.

^{๑๒} อจ.เอก. ๒๐/๑๒๘/๒๓.

^{๑๓} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, อ่างแล้ว, หน้า ๕๗ - ๕๘.

^{๑๔} ส.ม. ๑๕/๑๓๖/๓๗.

^{๑๕} อจ.เอก. ๒๐/๖๐/๑๑.

เกิดขึ้น และสัมมาทิฐิที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเจริญยิ่งขึ้น”^{๑๖} และ “เราไม่เล็งเห็นธรรมอื่น แม้สักข้อหนึ่ง ซึ่งจะเป็นเหตุให้ความสงสัยที่ยังไม่เกิด ก็ไม่เกิดขึ้น ที่เกิดขึ้นแล้ว ก็ถูกขจัดเสียได้ เหมือนโยนิโสมนสิการเลย”^{๑๗} และ “โยนิโสมนสิการ ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ เพื่อความดำรงมั่นไม่เสื่อมสูญ ไม่อันตรายแห่งสังขาร”^{๑๘}

จากพระพุทธพจน์ที่กล่าวถึง โยนิโสมนสิการ ทำให้เห็นว่า การพิจารณาโดยแบบคายนั้นเป็นองค์ประกอบภายใน หรือธรรมที่มีอุปการะมาก เพราะเป็นนิมิตหมายเบื้องต้นที่บ่งบอกถึงเส้นทางที่กำลังจะไปสู่ชีวิตที่ประเสริฐข้างหน้า ชีวิตที่เริ่มต้นด้วยการมีสัมมาทิฐิที่เจริญขึ้น ทำให้เป็นทางในการเจริญกุศลธรรม ละอกุศลธรรมขจัดโมหะได้ในที่สุดจนสิ้นทุกข์โดยสิ้นเชิง

จากปัจจัยทั้ง ๒ ประการตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นทำให้พอสรุปได้ว่า

ปัจจัยภายนอก (ปร โท โฆสะ) หรือกัลยาณมิตตานั้นมีอุปการะมากพอที่จะช่วยสนับสนุนชักจูง ซึ่งช่องทาง เป็นแบบอย่าง อันเป็นเครื่องอุดหนุนเกื้อกูลให้บุคคลดำเนินชีวิตก้าวหน้าไปในทางที่ดียิ่ง ขกตัวอย่างกัลยาณมิตตาคืออยู่ใกล้ชิดตัวเรามากที่สุด ก็คือบิดามารดาซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิต เลี้ยงดู คอยแนะนำสั่งสอนให้รู้ดี รู้ชั่ว รู้บาป บุญ คุณ โทษ รู้ว่าสิ่งใดควรทำ ไม่ควรทำ เพื่อปลูกฝังสัมมาทิฐิให้เกิดขึ้นมาในตัวของบุตรก่อนเป็นเบื้องต้น

ส่วนปัจจัยภายใน (โยนิโสมนสิการ) นั้นเป็นสิ่งที่มียู่ภายในตัวบุคคล อันได้แก่ การกระทำในใจโดยแบบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา ใช้ปัญญาไตร่ตรอง ด้วยการสืบค้นถึงต้นเค้า มีการสาวหาเหตุผลจนตลอดสาย มีการแยกแยะออกวิเคราะห์ดูอย่างเป็นระเบียบ และโดยอุบายวิธีแสดงให้เห็นถึงสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย การที่บุคคลมีโยนิโสมนสิการย่อมเป็นนิมิตหมายที่ดีในเบื้องต้น เพราะจะเป็นหนทางไปสู่การดำเนินชีวิตที่ประเสริฐเช่นเดียวกับการมีกัลยาณมิตรดี

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า กัลยาณมิตตาคา และโยนิโสมนสิการ เป็นเหตุเบื้องต้นที่จะนำทางชีวิตของแต่ละบุคคลไปสู่เป้าหมายปลายทางของชีวิตที่แตกต่างกันไป

^{๑๖} อัง.เอก. ๒๐/๑๘๖/๔๒.

^{๑๗} จุ.อิตติ. ๒๕/๑๕๔/๒๐๓.

^{๑๘} อัง.เอก. ๒๐/๑๑๖/๒๑.

๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ดังนี้

๒.๒.๑ ทฤษฎีการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence Theory)

ทฤษฎีนี้เสนอว่า วัตถุประสงค์ของกฎหมายและระบบยุติธรรมมีไว้เพื่อข่มขู่ (Threat) การข่มขู่สามารถยับยั้งผู้ละเมิดกฎหมายให้เกิดความกลัวได้ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) การข่มขู่ยับยั้งทั่วไป (General) ลักษณะการข่มขู่นี้หมายถึง สถิติอาชญากรรมที่จะสามารถควบคุมได้โดยมีการลงโทษที่แน่นอน โทษจะเหมือนเครื่องมือการขู่ ทำให้คนเกิดความกลัวไม่กล้าจะทำผิดหรือละเมิดกฎหมาย ข่มขู่จะใช้ได้ต่อเมื่อ โทษนั้นเข้มงวดรุนแรง (severity) แน่นนอน (certainty) และรวดเร็ว (speed of legal sanction) เช่นในกรณีรัฐออกกฎหมายสำหรับการลงโทษผู้ค้ายาเสพติดให้ใช้โทษประหารชีวิต เป็นโทษที่รุนแรง เมื่อมีการจับกุมพ่อค้ายาเสพติดได้ มีโทษประหารชีวิตจริง ทำให้คนทั่วไปตระหนักถึงความผิดถ้าถูกจับได้จะเกิดความละอาย (shame) และขายหน้า (humiliation) ดังนั้น ความกลัวอายและขายหน้ามีอิทธิพลอย่างยิ่งในการข่มขู่ยับยั้งการกระทำผิด

ปัจจัยที่ทำให้การข่มขู่ยับยั้งได้ผลจากการอับอายและขายหน้า คือ

๑.๑) อายตัวเองที่ได้ละเมิดกฎระเบียบ

๑.๒) อายถ้าสาธารณชนได้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น สาธารณชนจะลบหลู่และอับอายแก่สังคมอย่างยิ่ง เช่นกรณีสมาชิกวุฒิสภาได้ไปใช้บริการทางเพศกับเด็ก เมื่อสังคมรับรู้ข่าวสารนี้ สมาชิกสภาคนนั้นต้องลาออกจากตำแหน่ง เพราะเกิดความอับอาย

๒) การข่มขู่ยับยั้งเฉพาะราย (specific deterrence) การข่มขู่เฉพาะราย จะเกิดขึ้นกับบุคคลที่เป็นผู้กระทำผิดโดยตรง วิธีการลงโทษต้องสามารถทำให้เกิดความท้อใจ และไม่ทำความคิดอีก เช่น กรณีนักศึกษาทุจริตในการสอบมีโทษคือปรับลดวิชานั้น และพัก ๑ ปีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท พัก ๒ ปี จะเห็นว่าโทษรุนแรงทำให้ผู้ทุจริตไม่กล้าทำอีก^{๑๖}

๒.๒.๒ ทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subcultures Theory)

อัลเบิร์ต เค. โคเฮน (Albert K. Cohen) ได้กล่าวว่าทฤษฎีนี้อธิบายว่า การปฏิบัติของเด็กอาจจะขัดแย้งกับแนวทางของผู้ใหญ่ในสังคมนั้น กล่าวคือ เด็กเหล่านั้นจะเรียนรู้เฉพาะวัฒนธรรมย่อยของพวกเขา เช่น ล้อเลียน การแต่งกาย การไว้ทรงผม หรือการแสดง

^{๑๖} ภัตสสร บุญเพ็ง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘, หน้า ๓๐ - ๓๕.

ดนตรี เป็นต้น ซึ่งวัฒนธรรมย่อยของพวกเด็กเหล่านี้อาจจะขัดแย้งกับทัศนคติของผู้ใหญ่ (ผู้ใหญ่เห็นว่าไม่ดีงาม) กลุ่มเด็กพวกนี้จึงเกิดปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมส่วนใหญ่ของสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้กลุ่มเด็กจึงหันเข้ามารวมกลุ่มกันและจะสร้างแบบแผนพฤติกรรมของตนขึ้นมาซึ่งพวกเขาคิดว่าจะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้

อัลเบิร์ต เค. โคเฮน (Albert K. Cohen) ได้อธิบายว่า วัฒนธรรมย่อยของเด็กเหล่านี้มิได้มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการกระทำหรือพฤติกรรมของตน แต่มุ่งแสดงให้เห็นว่าตนนั้นเป็นคนเก่งหรือเป็นคนมีความสามารถเพื่อจะได้รับการยอมรับจากบรรดาเพื่อนในกลุ่มของตน เช่น การตั้งตนเป็นหัวหน้าแก๊งและมีฉายาเรียก ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในหมู่พวกของตน เช่น แดง ไบเลย์ เปียกกีวี เป็นต้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับนับถือในกลุ่มของตน

ทฤษฎีนี้อธิบายให้เข้าใจถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กที่จับกันเป็นพวกเป็นหมู่ และพฤติกรรมของเด็กพวกนั้นเป็นไปในลักษณะที่ฝ่าฝืนระเบียบแบบแผนของสังคมส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้อธิบายได้เฉพาะกลุ่มเด็กชายเท่านั้น เด็กหญิงที่มารวมกลุ่มกันและมีพฤติกรรมในลักษณะเกเรนั้น ไม่เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับกลุ่มเด็กชาย เด็กหญิงที่มารวมกลุ่มกันและมีพฤติกรรมในลักษณะเกเรนั้น ไม่เป็นไปในลักษณะเช่นนี้ Cohen ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมรองของผู้กระทำผิดประกอบไปด้วยลักษณะที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ความสามารถรอบด้าน (versatility) หมายถึง การกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมได้มากมายหลายลักษณะ เช่น พวกขโมย นอกจากจะสามารถในเชิงขโมยแล้ว ยังสามารถในการเอา รัดเอาเปรียบผู้อื่นได้สารพัดอย่าง

๒) การแสวงหาความสุขเพียงชั่วแฉ่น (short - run hedonism) หมายถึง การแสวงหาความสุขใจในระยะสั้น ไม่ได้คิดวางแผนถึงความสุขใจในระยะยาว ไม่คิดถึงอนาคต มุ่งแต่ความ ตื่นเต้นในระยะเวลาสั้น ๆ เป็นสำคัญ

๓) ความเป็นอิสระของกลุ่ม (group autonomy) หมายถึง กลุ่มที่ไม่ยึดอยู่กับข้อ กำหนดในสังคม แต่ยึดอยู่กับค่านิยมของกลุ่มที่ตนสังกัดเป็นหลัก ถือเป็นกลุ่มที่มีความเหนียวแน่น หยิ่งในตนเอง มีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ในสังคม ขาดความเคารพนับถือผู้มีพระคุณ โดยมากมาจาก ครอบครัวที่ขาดระเบียบวินัยอยู่แล้ว เมื่อเข้ากลุ่มก็มักตามเพื่อน พ่อแม่ครูอาจารย์จึงเป็นคนไร้ ความหมายสำหรับเยาวชนประเภทนั้น

นอกจากนี้ อัลเบิร์ต เค. โคเฮน (Albert K. Cohen) ยังได้กล่าวอีกว่า การกระทำผิด ของวัยรุ่นเป็นการตอบสนองต่อปัญหาของแต่ละคน ซึ่งเราทุกคนเกิดมาย่อมมีปัญหาด้วยกันทั้งนั้น ถ้าครอบครัวเข้มงวดควอดขันกับเด็กมากเกินไป เด็กหาทางออกโดยการไปคบกับเพื่อนฝูงนอกบ้าน

แล้วช่วยกันสร้างแบบแผนพฤติกรรมขึ้นมาใหม่เพื่อแก้ปัญหาของตัวเอง และแบบแผนของพฤติกรรมเช่นนี้จะถ่ายทอดสืบต่อ ๆ กันไปจากเด็กคนหนึ่งที่เขาเข้าร่วมกับกลุ่ม

ในทางจิตวิทยา เด็กวัยรุ่นที่มีปัญหามักชอบก้าวร้าวทำลายสิ่งของ หรือพอใจที่จะเห็นผู้อื่น เดือดร้อน และพอใจที่จะฝ่าฝืนกฎระเบียบของสังคม ดังนั้น ในวัฒนธรรมย่อย (subculture) ของเด็ก พฤติกรรมของเขาจึงมีแนวโน้มที่จะต่อต้านระเบียบแบบแผนของสังคม^{๑๐}

๒.๒.๓ ทฤษฎีสถาบันที่เกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรม (Institutions and Crimes Theory)

สถาบันเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับสังคมเพื่อแก้ปัญหาสังคม ในขณะที่เดียวกันก็อาจก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ หากสถาบันนั้นทำหน้าที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนในสังคมมีดังนี้

๑) ครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนทุกลักษณะ ครอบครัวได้พัฒนาเยาวชนในเรื่องอารมณ์ สติปัญญา ศีลธรรม ความมีน้ำใจนักกีฬา ความเจริญของร่างกาย ตลอดจนทั้งความเจริญด้านสังคม ครอบครัวมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาสิ่งเหล่านี้ต่อเด็ก โดยเฉพาะในวัยเริ่มต้นของชีวิต คือ ระยะ ๑ - ๕ ขวบ ส่วนอิทธิพลของสิ่งอื่น ๆ ได้เกิดขึ้นภายหลัง อิทธิพลของครอบครัว คือหลังจากที่ครอบครัวได้ดำเนินการพัฒนาเยาวชนเป็นระยะเวลาานพอสมควรแล้ว ครอบครัวสอนให้เด็กเรียนรู้และยอมรับกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับเวลา สถานที่ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เด็กได้เรียนรู้และยอมรับกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับเวลา สถานที่ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เด็กได้เรียนรู้ว่าควรปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่นในสังคม การพัฒนาของเด็กในครอบครัวในระยะเริ่มต้นนี้เองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กในอนาคต ถ้าเด็กได้รับการฝึกอบรมให้รู้จักค่านิยมที่ดีงามเชื่อได้ว่าเป็นการยากที่เด็กจะประพฤติดีกกฎหมายบ้านเมืองต่อไปในอนาคต ในทางตรงข้ามหากเด็กได้รับการกล่อมเกลาให้เห็นกงจักรเป็นดอกบัวแล้ว ก็มีทางที่จะเป็นไปได้ว่าในกาลข้างหน้าเด็กจะประพฤติดีกกฎหมายได้

บุคคลสำคัญในครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อชีวิตเด็กเป็นอย่างมากคือพ่อแม่ ความประพฤติและค่านิยมของพ่อแม่มีความหมายต่อการพัฒนาทัศนคติ ความรู้และเทคนิคในการดำรงชีวิตของเด็กเป็นอย่างมาก

ทางอาชญาวิทยา มีการยอมรับว่าหากพ่อแม่เป็นคนปราศจากศีลธรรม เช่น ชอบลักขโมย ชอบดื่มเครื่องดองของเมา ชอบเล่นการพนัน ย่อมมีส่วนสำคัญต่อการกระทำผิดของเยาวชน เพราะพ่อแม่เป็นตัวอย่างที่เลวของลูก เป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ไม่เหมาะสมขึ้นมาใน

^{๑๐}อัลเบิร์ต เค. โคเฮน (Albert K. Cohen), อ้างใน เรื่องเดียวกัน หน้า ๓๖ - ๓๗.

ครอบครัว ในกรณีที่พ่อแม่ไม่เป็นตัวอย่างที่เลว ลูกก็ยังมีแนวโน้มที่จะประพฤติไปในทางที่ไม่เหมาะสมอยู่แล้ว หากพ่อแม่ทำชั่วให้ลูกดูเป็นตัวอย่างแล้ว ก็มีทางเป็นไปได้ว่าลูกจะชั่วด้วย และความชั่วที่ลูกทำอาจไม่เหมือนกับความชั่วที่พ่อแม่ทำแต่ก็ถือได้ว่าเป็นความชั่วเหมือนกัน เช่น พ่อแม่เป็นคนชอบขโมย ลูกอาจจะกลายเป็นโจรหรือเป็นฆาตกรก็เป็นได้ อนึ่ง หากพ่อแม่มีค่านิยมไปในทางทำลาย แทนที่จะมีค่านิยมไปในทางสร้างสรรค์ ก็มีทางเป็นไปได้ว่าจิตใจของลูกที่ได้รับการอบรมจากพ่อแม่ นั้นจะไม่เข้มแข็งพอที่จะต่อต้านอิทธิพลที่จะชักนำไปในทางเสื่อมได้ พ่อแม่ที่มีค่านิยมไปในทางทำลายนั้นเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้ลูกเป็นศัตรูกับครอบครัวของเขาเอง ความสงบเยือกเย็นในครอบครัวก็แทบจะไม่มี ลูกก็รีหาความสนุกสนานจากโลกภายนอกตามโอกาสที่จะสนองความต้องการของเขา อนึ่ง การหย่าร้างก็ดี การแยกกัน หรือการตายไปของใครคนหนึ่งที่เป็นพ่อหรือแม่ก็ดี หรือการมีศาสนาหรือลัทธิการเมืองที่แตกต่างกันระหว่างพ่อแม่ก็ดี ย่อมนำไปสู่ความไม่สมดุลขึ้นในครอบครัว และจะมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ เพราะครอบครัวเช่นนี้เป็นครอบครัวที่ขาดความสุขและย่อมเปิดทางสำหรับการกระทำผิดของเยาวชนได้ เมื่อมีโอกาส

ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับการเกิดอาชญากรรมนี้ มี ซัทเธอร์แลนด์ แอนด์ แครสเซ (Sutherland and Cressey) ได้จัดประเภทของครอบครัวที่จะมีส่วนทำให้เกิดอาชญากรรมหรืออาชญากรวัยรุ่นไว้ ๖ ประเภท คือ

๑.๑) ครอบครัวที่สมาชิกบางคนไม่มีศีลธรรม ดินเหนียว ดินยาเสพติดให้โทษ หรือทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยการประกอบอาชญากรรม

๑.๒) ครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ หรือขาดทั้งพ่อและแม่อันเนื่องจากการตาย การหย่าร้าง หรือการจากกัน ไป

๑.๓) ครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ควบคุมลูก เป็นเพราะความละเลยหรือเพราะความเจ็บไข้ได้ป่วย

๑.๔) ครอบครัวที่ไม่ค่อยลงรอยกัน เช่น มีคนใดคนหนึ่งทำตัวคอยบงการหรือเข้าก็เข้าการตลอดเวลา มีอคติโดยการให้ความรักที่ไม่เท่าเทียมกัน มีความเป็นทุกข์เป็นร้อนหรือวิตกกังวลใจจนเกินไป มีความรุนแรงเกินไป ขาดการเอาใจใส่ต่อกัน มีความอิจฉาริษยา อยู่กันมากเกินไป หรือมีญาติเข้ามาสอดแทรกเกี่ยวข้อง เป็นต้น

๑.๕) เป็นครอบครัวที่คนอยู่อาศัยต่างชาติต่างศาสนา กัน มีประเพณีนิยม และมาตรฐานในการดำรงชีพที่ต่างกัน เป็นบ้านที่ให้ ความอุปการะคนจำนวนมาก ๆ หรือเป็นบ้านที่ยึดมั่นต่อระเบียบแบบแผนมากจนเกินไป

๑.๖) เป็นบ้านที่เศรษฐกิจไม่ดีพอ หรือมีความกดดันทางเศรษฐกิจ เช่น ไม่มีงานทำ มีความยากจน แม่ต้องออกไปทำงานจนไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูก

๒) การศึกษาหรือโรงเรียน

โรงเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเยาวชนอยู่มาก ทั้งในแง่ปัญหาที่โรงเรียนก่อขึ้นมาเองและในแง่ปัญหาที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับโรงเรียน ซึ่งมีข้อควรพิจารณา ๒ ประการ

๒.๑) โรงเรียนขาดความสนใจที่จะแสวงหาวิธีและแนวทางปฏิบัติ เพื่อช่วยเหลือเด็กให้เอาชนะพลังที่จะชักนำเด็กไปสู่การกระทำผิด

๒.๒) โรงเรียนบางแห่งเป็นตัวการโดยทางอ้อมให้เด็กกระทำผิด เพราะโรงเรียนได้ใช้วิธีที่ทำให้เด็กบางคนประสบความล้มเหลว เช่น การปฏิบัติที่ทำให้เด็กขาดความสนใจต่อการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นผลให้เด็กมีความมั่งร้าย หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อครู ต่อโรงเรียนหรือทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความคิดริเริ่ม มีทัศนคติไปในทางลบและคิดว่าตนเองเป็นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนา โรงเรียนบางแห่ง เช่น ในชนบทที่ห่างไกลหรือในถิ่นที่ยากจนมาก ๆ เป็นโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดการกับเด็กที่ไม่พร้อมที่จะเรียน ใช้วิธีที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของเด็กหรือเยาวชน มีครูซึ่งขาดความเอาใจใส่และมีความมั่งร้ายต่อเด็ก ถ้าเด็กเองไม่เคารพพ่อแม่ด้วยแล้วก็ยิ่งที่จะเพิ่มปัญหามากขึ้น แทนที่เด็กจะสนใจเรียนก็จะหันไปหาสิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียน เช่น หากเด็กไม่สนใจการเรียนทางออกทางหนึ่งก็คือเด็กจะหนีเรียน ซึ่งการหนีเรียนนี้เองที่อาจจะทำให้เด็กกระทำผิดต่อไปได้ เด็กที่กระทำผิดพวกนี้พิจารณาได้ว่าเป็นพวกที่มีความล่าช้าในทางการเรียน เด็กพวกนี้จะต้องจัดเตรียมเด็กให้เป็นพลเมืองที่รู้หน้าที่ เพื่อการดำรงตนอยู่ในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งทุกคนสามารถที่จะก้าวหน้าในชีวิต อยู่ในฐานะที่มีเกียรติ หรือกลายเป็นบุคคลชั้นสูงได้โดยความอดสาหัสของตนเอง นอกจากนี้โรงเรียนจะต้องเชื่อมโยงตนเองกับหน่วยงานต่าง ๆ และชุมชน ต้องทำให้เด็กทุกคนแน่ใจว่าตัวเขาเป็นผู้มีสุขภาพดี มีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีสวัสดิภาพ หากสิ่งเหล่านี้ดำเนินไปอย่างไร้ความหมาย หรือผิดทิศทางก็อาจทำให้เกิดปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ แต่หากได้รับการจัดการที่เหมาะสม อยู่กับร่องกับรอยก็จะสามารถป้องกันการทำผิดได้

๓) รัฐบาล

มีทฤษฎีที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับอาชญากรรม ได้กล่าวไว้ว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นมาก เพราะขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ปล่อยให้ผู้กระทำผิดมากมายลอยนวลอยู่ได้โดยปราศจากการลงโทษ การแก้ปัญหาระบบนี้จึงต้องให้ตำรวจและศาลบังคับใช้

กฎหมายอย่างเข้มงวดจึงจะสามารถลดอาชญากรรมได้ อย่างไรก็ตาม การที่จะทำได้เช่นนั้นจะต้องประสบกับความยากลำบากเป็นอย่างมาก เพราะหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดความเข้มแข็งและไร้ประสิทธิภาพพอ ๆ กับที่สังคมขาดประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรม เพราะสังคมมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เกิดอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองดูเหมือนจะมีความสำคัญเป็นอันมากในการบังคับใช้กฎหมาย คนทั่วไปจะเคารพกฎหมายและเคารพเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองก็ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ของบ้านเมืองกระทำตนเป็นคนเคารพกฎหมายด้วย

๔) สื่อมวลชน

สื่อมวลชนเราถือว่าเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่ง เป็นที่ถ่ายทอดความคิดความเห็นจากผู้ชำนาญการไปสู่มวลชน ซึ่งมีความแตกต่างกันในทางค่านิยม เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับอาชญากรรมนั้น เชื่อกันว่าการถ่ายทอดอย่างซ้ำซากเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาชญากร จะมีอิทธิพลอย่างสำคัญยิ่งต่อการถ่ายทอดความคิดที่ผิดให้แก่ผู้รับรู้หรือรับฟัง ยิ่งในกรณีที่ถ่ายทอดให้เห็นว่าผู้ละเมิดกฎหมายเป็นผู้สมควรได้รับความเห็นอกเห็นใจหรือการยกย่องสรรเสริญด้วยแล้ว ก็ยังเป็นอันตรายมากยิ่งขึ้น สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเป็นตัวหนุนตักคนคิดเดิม หรือมีจะนั้นก็ส่งเสริมให้เห็นตามสภาพแวดล้อมที่ตนรู้สึกว่าได้แล้ว ทั้งที่ทัศนคติหรือสภาพแวดล้อมเหล่านั้นจะเป็นสิ่งนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายอาญา ทำให้บุคคลที่มีทัศนคติผิด ๆ มาก่อน พลอยมีภาพในใจที่ผิด ๆ ไปกับสื่อมวลชนที่เขาได้สัมผัส เพราะสิ่งที่ปรากฏอยู่ในสื่อมวลชนเป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับความดีและความผลประโยชน์ของตนเอง เป็นสิ่งตนอยากหรือพร้อมที่จะเรียนรู้หรือทำความเข้าใจ แสดงว่าตนมีค่านิยมที่ตรงกับสิ่งที่สื่อมวลชนแสดงออกมานี้ คือลักษณะที่เป็นอันตรายของสื่อมวลชนซึ่งมองสิ่งผิดหรือค่านิยมที่ผิด ๆ ให้แก่สาธารณชน

สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมากมี ๓ ประการ คือ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์นั้นทำให้เราคิดว่าบ้านเมืองเต็มไปด้วยอาชญากรรม ทั้งที่ความจริงอาชญากรรมเป็นพฤติกรรมของคนส่วนน้อย การลงข่าวยาว ๆ เกี่ยวกับอาชญากรรม พร้อมกับเขียนให้เกิดอารมณ์คือสิ่งที่ไม่สมควร เพราะเท่ากับเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมอาชญากรรม สำหรับโทรทัศน์นั้นมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนมากเช่นกัน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การควบคุมของครอบครัว โรงเรียนหรือแม้กระทั่งความสัมพันธ์กับคนรุ่นเดียวกัน ตลอดทั้งปัจจัยอื่น ๆ ด้วย ภาพยนตร์ก็เป็นสื่อมวลชนอย่างหนึ่ง ที่ถ่ายทอดค่านิยมในเรื่องความมั่นคง วัตถุประสงค์ ความไร้ศีลธรรม ทั้งในแง่การประกอบอาชญากรรมและความสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้เยาวชนยอมรับแบบอย่างและโน้มน้าวไปยังไปในทางกระทำผิดได้^{๒๐}

^{๒๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๘ - ๓๙.

เลขทะเบียน 5848443
เลขเรียกหนังสือ ๒๒๕. 42
วันที่ 19 ม.ค. 58

๒.๒.๔ ทฤษฎีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่าง (Differential Association Theory)

เอ็ดวิน เอช ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) กล่าวว่า การที่บุคคลคบหาสมาคมกันในกลุ่ม ทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาถือปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่ผิดหรือ ไม่ผิดนั้นขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของการติดต่อสัมพันธ์โดยมีความถี่ ช่วงเวลา และความเข้มข้นในการสมาคมของวัยรุ่นเป็นตัวแปรสำคัญในการส่งผลต่อการกระทำความคิด หมายความว่า ถ้าวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับการกระทำความคิดถี่หรือบ่อย ๆ อยู่ในเวลานาน โอกาสที่วัยรุ่นนี้จะกระทำความคิดไปด้วยก็ยิ่งมาก นอกจากนี้ถ้าวัยรุ่นนั้นมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดในช่วงต้น ๆ ของชีวิต พฤติกรรมการกระทำความคิดจะเกิดขึ้นและติดตัวไปจนตลอดชีวิต ในด้านความเข้มข้น หมายถึง แหล่งที่เป็นแบบแผนของการกระทำความคิดเป็นที่ยกย่องมากน้อยเพียงไรต่อวัยรุ่นมีปฏิริยาทางอารมณ์สัมพันธ์กับการสมาคมนั้นเพียงไร ถ้าเข้มข้นมากโอกาสที่เด็กจะยอมรับและปฏิบัติตามแบบแผนก็เกิดขึ้นได้มาก

ต่อมา เอ็ดวิน เอช ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) ได้แก้ไขขยายเพิ่มและปรับปรุงทฤษฎีของตน โดยร่วมกับ โดนาลด์ อาร์. เครสซี่ (Donald R. Cressey) ได้ปรับปรุงทฤษฎีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่าง และในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ เขาได้อธิบายพัฒนาการพฤติกรรมอาชญากรเป็นเนื้อหาทฤษฎีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างและในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ เขาได้อธิบายพัฒนาการพฤติกรรมอาชญากรเป็นเนื้อหาทฤษฎีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่างว่า อาชญากรรมนั้นเป็นผลผลิตของการเรียนรู้และความสัมพันธ์ของกลุ่ม ดังนั้น อัตราส่วนการกระทำความคิดจะมากน้อยเพียงใดจึงเป็นผลมาจากลักษณะ การคบหาสมาคมระหว่างบุคคลในกลุ่ม (Group Contacts) และกระบวนการที่บุคคลเรียนรู้จากกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

- ๑) พฤติกรรมทางอาชญากรรมเรียนรู้ได้หรือโดยพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือพฤติกรรมทางอาชญากรรมมิใช่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ดังเช่น บุคคลผู้มีได้ฝึกหัดทางเครื่องจักรก็ย่อมจะไม่สามารถประดิษฐ์หรือทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลได้
- ๒) พฤติกรรมทางอาชญากรรมสามารถเรียนรู้ได้โดยกระบวนการติดต่อสื่อสารซึ่งรวมทั้งภาษาและท่าทางหรือการกระทำด้วย
- ๓) หลักการสำคัญยิ่งของการเรียนรู้พฤติกรรมทางอาชญากรรมก็คือจะเกิดในกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนมกัน หรือถ้ามีการติดต่อใกล้ชิดกันทางหน่วยงานซึ่งมิใช่เป็นบุคคล เช่น ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ ก็ยังถือว่าไม่มีส่วนสำคัญในการให้กำเนิดพฤติกรรมทางอาชญากรรม
- ๔) การเรียนรู้ที่อาชญากรได้รับนั้น จะเป็นการเรียนรู้ซึ่งรวมถึง การเรียนรู้เทคนิควิธีการประกอบอาชญากรรม ซึ่งบางครั้งอาจสลับซับซ้อน หรือบ่อยครั้งก็อาจง่าย ๆ และการเรียนรู้

หนังสืออ้างอิง
(REFERNCE BOOK)
ให้ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

ทิศทางหรือแนวทางของแรงจูงใจ (Motive) แรงขับ (Drive) การหาเหตุผลไว้ใช้อ้างอิงและเจตคติต่าง ๆ

๕) ทิศทางของแรงจูงใจและแรงขับสามารถที่จะเรียนรู้ได้จากข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ทางกฎหมายว่าด้วยการกระทำนั้นเป็นปฏิปักษ์หรือถูกต้องตามกฎหมาย โดยที่สังคมนรอบตัวของบุคคลอาจจะนิยมที่จะเคารพต่อกฎเกณฑ์และกฎหมาย ในขณะที่อีกกลุ่มสังคมหนึ่งอาจจะแวดล้อมไปด้วยบุคคล ซึ่งมีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายมากกว่า ดังเช่นในสังคมอเมริกัน ในเวลานี้ อาจมีความสับสนในเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมายและการปฏิบัติต่อกฎหมาย ซึ่งการที่เป็นเช่นนี้มีผลทำให้บุคคลต่าง ๆ มีความขัดแย้งทางวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมาย

๖) บุคคลกลายเป็นผู้กระทำความผิด เนื่องจากเขามีความโน้มเอียงไปในทางเป็นปฏิปักษ์ต่อกฎหมายมากกว่าการจะชอบที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งข้อนี้เป็นข้อหลักสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ มีแรง ๒ แรง ซึ่งต่อสู้กันเองนั่นคือ การคบค้าสมาคมกับอาชญากร (Criminal Patterns) และเห็นห่างจากแบบต่อต้านอาชญากร (Anticriminal Patterns) แล้วบุคคลนั้นก็จะมีพฤติกรรมทางอาชญากรรม

๗) ความแตกต่างในการคบค้าสมาคมอาจแตกต่างกันไปในแง่ของความสม่ำเสมอหรือความถี่ ระยะเวลาความก่อนหลังและความเข้มของการสมาคม เช่น ถ้าคบค้าสมาคมกับอาชญากรบ่อย ๆ เป็นเวลานานและอย่างใกล้ชิด ก็ย่อมมีพฤติกรรมทางอาชญากรรมได้มาก ส่วนความก่อนหลังนั้นมีความสำคัญในแง่ที่ว่า ถ้าหากได้เรียนรู้พฤติกรรมที่ถูกกฎหมายตั้งแต่เยาว์วัย มาก ๆ ก็อาจจะมีผลคงทนต่อไปตลอดชีวิต และเช่นเดียวกันถ้าหากว่า ได้มีการเรียนรู้และพัฒนาพฤติกรรมทางอาชญากรรมมาตั้งแต่วัยเยาว์ก็อาจจะคงทนตลอดไปในชีวิต

๘) กระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมทางอาชญากรรม โดยการคบค้าสมาคมกับแบบอาชญากรและแบบต่อต้านอาชญากรนั้น เกี่ยวข้องกับกลไกต่าง ๆ ทั้งหมด ซึ่งมีในการเรียนรู้อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากร ไม่จำเป็นจะต้องจำกัดอยู่แต่วิธีการเรียนรู้โดยการลอกเลียนแบบเสมอไป อาจเรียนรู้ด้วยวิธีการอื่น ๆ อีกมากมาย แต่อย่างไรก็ตาม กระบวนการลอกเลียนแบบก็ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้พฤติกรรมทางอาชญากรรม

๙) ในขณะที่พฤติกรรมทางอาชญากรรมเป็นการแสดงออกของความต้องการและค่านิยมโดยทั่วไป แต่พฤติกรรมทางอาชญากรรมก็มีใช้อาชญากรรมก็เป็นการแสดงออกถึงความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน ตัวอย่างเช่น โจรโดยทั่วไปปล้นขโมยเพราะต้องการเงิน ในขณะที่พฤติกรรมทางอาชญากรรมมิใช่อาชญากรรมก็อาจมีความต้องการความสุข มีค่านิยมในความต้องการทางเลื่อนขั้นในสังคมเหมือนกัน ฉะนั้นความต้องการและค่านิยมเหล่านี้จึงไม่อาจนำมา

อธิบายพฤติกรรมทางอาชญากรรมได้แต่ เอ็ดวิน เอช ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) ก็ยังได้ยืนยันว่า การกระทำความผิดกฎหมายของเด็กหรือเยาวชนนั้น เป็นผลความโน้มเอียงไปในทางปฏิบัติต่อกฎหมายมากกว่าความนิยมชมชอบที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ในขณะที่ครอบครัวมีส่วนที่จะช่วยให้เด็กปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ถ้าครอบครัวล้มเหลวที่จะยึดเยาวชนไว้กับครอบครัว ก็จะทำให้เยาวชนนั้นยังเพิ่มการคบหาสมาคมกับเด็กที่มีแบบแผน พฤติกรรมเบี่ยงเบนนอกบ้าน

การที่บุคคลคบหาสมาคมกันในกลุ่มทำให้บุคคลรับเอาค่านิยมและพฤติกรรมของบุคคลอื่นมาถือปฏิบัติ ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมที่ผิดหรือไม่ก็นั้นขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของการติดต่อสัมพันธ์ ทฤษฎีนี้ถือว่าพฤติกรรมที่ดีหรือไม่ดีนั้น เป็นสิ่งที่ได้รับมาจากการเรียนรู้ตั้งแต่เด็ก ๆ จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต

ทฤษฎีของ เอ็ดวิน เอช ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) อาจสรุปได้ดังนี้ คนกระทำผิดเพราะเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคยเป็นเวลานาน จนผู้ที่เรียนรู้มองเห็นสิ่งผิดกฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ทำให้เรียนรู้ในเรื่องเทคนิค แรงจูงใจ คัมहा วิธีหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง และทัศนคติต่าง ๆ ในการกระทำผิด^{๒๒}

๒.๒.๕ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

โรเบิร์ต เบอร์เกส และ โรนัลด์ แอล อากอร์ (Robert Burgess and Ronald L. Aker) ได้นำทฤษฎีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ของเอ็ดวิน เอช ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) มาพัฒนาต่อในรูปของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมสมัยใหม่ โดยใช้หลักการเสริมแรงที่แตกต่าง โดยการกระทำของมนุษย์ เกิดจากประสบการณ์การได้รับสิ่งเร้าทางบวก ทำให้เกิดความพึงพอใจและกระทำซ้ำอีกในสถานการณ์คล้าย ๆ กัน และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าทางบวก ทำให้เกิดความพึงพอใจและกระทำซ้ำอีกในสถานการณ์คล้าย ๆ กัน และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจ เช่น ความเจ็บปวด ความเสียใจ การถูกดูต่ำ การถูกทำโทษ ประสบการณ์ที่ได้รับในวัยเด็กมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ ซึ่งครอบครัวเป็นแหล่งการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม บิดามารดาจะเป็นผู้อบรมขัดเกลา การให้รางวัล การชมเชยของบิดามารดาจึงเป็นการเสริมแรงทางหนึ่งที่ถูกได้รับการเรียนรู้ว่าพฤติกรรมนั้นถูกต้องควรกระทำต่อไป แต่ถ้าพอมารดาดูต่ำ ลงโทษ เด็กก็จะได้รับการเรียนรู้ว่าพฤติกรรมนั้นผิด ไม่ควรกระทำ การเรียนรู้ตามหลักของการเสริมแรงจึงมีส่วนสำคัญต่อการกระทำผิด ยิ่งไปกว่านั้น โรนัลด์ แอล อากอร์ (Ronald L. Aker) ยังได้กล่าวถึงการที่ผู้ใหญ่ไม่ว่ากล่าวตักเตือนอาจถือเป็นการเสริมแรงได้

^{๒๒} เอ็ดวิน เอช ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland), อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๘ - ๓๙.

เช่นเดียวกัน กรณีนี้มักปรากฏว่าค่อนข้างแพร่หลายกว่ากรณีห้ามหรือให้ทำ ซึ่งเป็นตัวแปรตัว ต่อไปที่มีครอบครัวมาเกี่ยวข้อง เพราะเด็กจะมองการกระทำผิดไปในทางบวกหรือลบนั้น ขึ้นอยู่กับ ผู้ใหญ่และเพื่อนมองการกระทำ^{๒๓}

เซฟเฟอร์ และ กุนด์ตัน (Schafer and Kundten) ได้พูดถึงครอบครัวที่เป็นผลที่ทำให้เด็กและวัยรุ่นกระทำผิดว่า บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นที่จะส่งเสริมอุปนิสัย ความคิดสร้างสรรค์ และบุคลิกภาพของเด็ก พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่เป็นผลที่ได้มาจากการอบรมเลี้ยงดู ภายในบ้าน เด็กและวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีความสุข บิดามารดาที่มีความรักใคร่สนิทสนมกัน มีความห่วงใยบุตร และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุตร เด็กจะพูดจาด้วยความสุภาพ อ่อนโยน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่ในทางตรงกันข้ามครอบครัวที่ไม่มีความสุข บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันเสมอ เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว พูดจาหยาบคาย ชอบทะเลาะวิวาท โดยได้แบ่งลักษณะบ้านแตกไว้ ๒ ชนิด คือ

๑) การแตกแยกทางสภาพครอบครัวหรือแตกแยกทางกายภาพ คือ ครอบครัวที่ บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม หรือหย่าร้างกัน บิดามีมารดาเลี้ยง มารดามีบิดาเลี้ยง หรือบิดามารดาถึงแก่กรรมทั้งคู่ เด็กในครอบครัวแตกแยกแบบนี้จะขาดความรักใคร่ ทะนุถนอมอันควรจะได้รับจาก ครอบครัว รู้สึกว่าเหว่ ขาดการเอาใจใส่จากบิดามารดา

๒) การแตกแยกทางจิตใจ คือ ครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน แต่มีการทะเลาะ วิวาทหรือมีความเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรง หรือการที่บิดามารดาทำตนไม่เหมาะสม จนเด็กไม่รักใคร่นับถือ เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่แตกแยกเช่นนี้ ก็จะขาดความสุข ความอบอุ่นเช่นเดียวกัน เมื่อเด็กขาดความรักความอบอุ่น และขาดการอบรมสั่งสอนที่ดี เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่เป็น การกระทำผิด เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสังคม อันเป็นการทดแทนกับความรัก และความอบอุ่น ที่ตนไม่ได้รับเช่นคนอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากขาดการอบรมสั่งสอนที่ดีนั่นเอง^{๒๔}

ไวน์เบิร์ก (Weinberg) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพะบ้านแตกมีส่วนผลักดันให้เด็กและวัยรุ่น หลีกเลี่ยงกระทำผิดมากกว่าเด็กและวัยรุ่นชาย นอกจากนี้บางครอบครัวบิดามารดาทอดทิ้งบุตร ไม่มีอาชีพเป็นหลักฐาน ว่างานหรือพิการ ทำให้เด็กประสบกับความทิวโหย อดอยาก ต้องหาทาง ช่วยเหลือตัวเองและรับภาระต้องหาเลี้ยงครอบครัวตั้งแต่เยาว์วัย เด็กอาจประพฤติดิได้ง่าย แต่

^{๒๓}โรเบิร์ต เบอร์กัส และ โรนัลด์ แอล อาคอร์ (Robert Burgess และ Ronald L. Aker), อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๐ - ๔๒.

^{๒๔}เซฟเฟอร์ และ กุนด์ตัน (Schafer and Kundten), อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๔.

อย่างไรก็ตาม ยังมีเด็กพวกหนึ่งที่ไม่มีบ้าน โดยเป็นเด็กที่หนีออกจากบ้าน หรือมาจากต่างจังหวัด ถ้ามีผู้ใหญ่คอยแนะนำช่วยเหลือให้กระทำผิด เด็กเหล่านี้ก็อาจจะกระทำผิดได้ง่ายขึ้น

วิธีการเรียนรู้ทางสังคมมนุษย์มาจากสาเหตุ ๔ ประการ คือ

- ๑) การเรียนรู้เกิดจากการลอกเลียนแบบ
- ๒) การเรียนรู้เกิดจากความนึกคิด ความตั้งใจของตนเอง
- ๓) การเรียนรู้เกิดจากการวางเงื่อนไขให้เกิดความรู้สึกละแวมต่อเหตุการณ์
- ๔) การเรียนรู้เกิดจากการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติกร

การเรียนรู้ในทัศนะของนักจิตวิทยา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันมีผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกอบรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นอาจมาจากการกระทำ การรับรู้ การหยั่งเห็น ประกอบกับมีสิ่งเร้าอินทรีย์ทำให้ประสาทสัมผัสตื่นตัว ส่งกระแสไปยังประสาทส่วนกลาง แปลความหมายการรับรู้ซึ่งเรียกว่าการสรุปรวมยอด^{๒๔}

๒.๒.๖ ทฤษฎีประทับตรา (Labeling Theory)

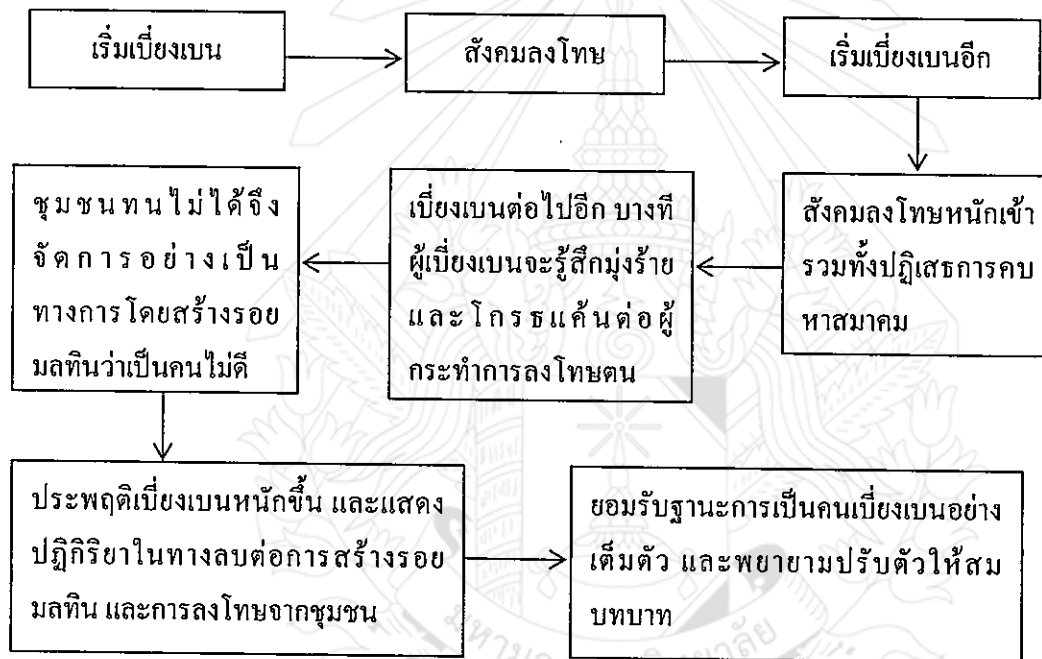
แนวคิดในการประทับตรา (Labeling Perspective) ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การกระทำ ความผิดเกิดขึ้นเพราะสังคมเป็นผู้ประทับตรา การประทับตรานั้นเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดครั้งแรก และผู้กระทำผิดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม สถาบันเหล่านี้เป็นผู้กำหนดว่าเขามีพฤติกรรมเป็นอาชญากร เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้กระทำผิดก็ยอมรับการประทับตรา และเริ่มกำหนดทิศทางแห่งความประพฤติของตนในอนาคตให้สอดคล้องกับการรับรู้ของสังคม โดยอาชญากรรมหรือการกระทำผิดจึงเกิดขึ้น เพราะปฏิกริยาระหว่างบุคคลกับสังคม

การประทับตรามีความสัมพันธ์กับผู้กระทำผิด เนื่องจากการที่ผู้กระทำผิดได้กระทำ ความผิดขึ้นถือว่าการละเมิดกฎหมายของสังคม และถูกจับได้ หลังจากนั้นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม ผู้กระทำผิดมีความผิดมีพฤติกรรมเป็นอาชญากร หรือมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป จึงสมควรได้รับการลงโทษตามที่กฎหมายระบุไว้ นั่นคือ ผู้กระทำผิดถูกประทับตราอย่างชัดเจนว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นอาชญากร เมื่อผู้กระทำผิดเหล่านี้ รับโทษจนครบถ้วนตามกระบวนการพิพากษาของศาลแล้ว จนพ้นโทษออกมาและทั้งผู้คนรอบข้าง เขาก็ปฏิบัติต่อเขาต่างไปจากบุคคลธรรมดาทั่วไป เขาจึงเสมือนกับเป็นวัวสันหลังหว่าอยู่ตลอดเวลา และเขาเริ่มกำหนดพฤติกรรมของตัวเองให้สอดคล้องกับการประทับตราเหล่านั้น ซึ่งจะนำไปสู่

^{๒๔}วินเบิร์ก (Weinberg), อ้างในเรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๖.

การกระทำผิดที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนในที่สุดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านั้นก็กลายเป็นความเคยชิน และถือเป็นพฤติกรรมถาวรไป^{๒๖}

ทฤษฎีประคับประคองมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด เพราะเมื่อผู้กระทำผิดถูกจับแล้ว หลังจากนั้นผู้กระทำผิดต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นผู้ตัดสินว่ามีความผิดจริงหรือไม่ หากผิดจริงก็จะได้รับการลงโทษตามกฎหมาย นั่นคือการทำผิดได้ถูกประคับประคองแล้ว เมื่อเด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิพากษาให้อยู่ในสถานฝึกอบรม เมื่อออกจากสถานฝึกอบรมมาแล้วมักจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม สังคมมักจะไม่นับถือและไม่ไว้ใจ จึงทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นหวนกลับไปมีพฤติกรรมเช่นเดิมอีก ซึ่ง เอ็ดวิน เลมิร์ท (Edwin Lemert) ได้ชี้ให้เห็นวงจรของกระบวนการประคับประคอง ดังแผนภูมิต่อไปนี้^{๒๗}

แผนภูมิที่ ๒.๑ วงจรของกระบวนการประคับประคอง

^{๒๖} สาวิตรี ไพฑูรย์, “ปัจจัยที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำของสตรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), หน้า ๑๒ - ๑๓.

^{๒๗} อุษา กงสาย, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง”, วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), ๒๕๓๘, หน้า ๒๖.

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนข้างต้นสรุปได้ว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน คือ สภาพทางด้านร่างกายและจิตใจที่บกพร่องของเด็กและเยาวชนเอง และปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยทางด้านครอบครัว การเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมของสังคม ทั้งหมดนี้ล้วนมีส่วนผลักดันให้เด็กและเยาวชนสามารถกระทำผิดได้

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

๒.๓.๑ ความหมายของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

คำว่า “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Juvenile Delinquency” ซึ่งมีการแปลเป็นภาษาไทยที่แตกต่างกัน สมัยก่อนใช้คำว่า “บุวอาชญากร” แต่คำนี้รุนแรงเกินไป จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน” หรือ “เด็กเเกร”^{๒๘}

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พุทธศักราช ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ได้บัญญัติไว้ว่า

เด็ก หมายถึง บุคคลอายุตั้งแต่ ๑๐ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน ๑๔ ปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายถึง บุคคลอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์

แต่ถ้าเด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๐ ปี กระทำผิดอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ (ประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช ๒๔๙๙ มาตรา ๗๓) ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่า เด็กที่มีอายุไม่ถึง ๑๐ ปี ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะเพียงพอที่จะแยกแยะว่าอะไรผิดและอะไรถูก^{๒๙}

สุพัตรา สุภาพ กล่าวว่า เด็กกระทำผิด คือ เด็กเเกร เร่รอน ขอทาน หนีโรงเรียน และที่รุนแรงคือ การกระทำความผิดกฎหมาย คือ การทำร้ายร่างกาย ลักทรัพย์ กระทำอนาจารและข่มขืน กระทำชำเรา กระทำผิดว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ฯลฯ^{๓๐}

สรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด หมายถึง เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดตามที่กฎหมายได้บัญญัติว่าการกระทำนั้น ๆ เป็นความผิด โดยเด็กที่กระทำผิดคือเด็กอายุตั้งแต่ ๑๐ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ และเยาวชนที่กระทำผิดคือเยาวชนอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์

^{๒๘} สุชา จันทร์อม, จิตวิทยาเด็กเเกร, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓), หน้า ๒.

^{๒๙} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔.

^{๓๐} สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๕๐.

๒.๓.๒ แนวคิดสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวว่า สภาพปัญหาทางสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่

๑) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร รวมทั้งการอพยพจากชนบทเข้ามาในเมืองหลวง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ประกอบเป็นสาเหตุของอาชญากรรม ได้แก่ ปัญหาขาดงาน ปัญหาค่าครองชีพสูง ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการศึกษา ปัญหาการสาธารณสุข กล่าวคือ เด็กมีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยไม่ถูกลักษณะ ขาดแคลนอาหาร ในบางกรณี ไม่มีกระทั่งโรงเรียนที่จะเรียน คนเป็นจำนวนมากต้องอาศัยอยู่ในภาวะที่บีบคั้นด้วยความยากจน ต้องประสบปัญหาการว่างงาน การไร้การศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดอาชญากรรมได้โดยง่าย เพราะสภาพแวดล้อมชักจูงให้เด็กและเยาวชนหันไปสู่อาชญากรรม

๒) การศึกษาอบรม โรงเรียนหรือสถานศึกษา มีส่วนในการปั้นชีวิตจิตใจ และอนาคตของเด็กและเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาการ ศิลธรรม จรรยา ตลอดจนความประพฤติดี ครูอาจารย์ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี พยายามกดขันความประพฤติของเด็กให้อยู่ในระเบียบวินัย มีการคิดต่อร่วมมือประสานงานกับบิดามารดา เพื่อป้องกันการเบี่ยงเบนของเด็กรวมทั้งเด็ก อันจะเป็นผลให้เด็กหรือเยาวชนหนีโรงเรียน และไปมั่วสุมกระทำผิดกฎหมายได้ง่าย นอกจากนี้ขาดแคลนสถานที่เรียนทำให้เด็กไม่มีที่เรียน เด็กเร่ร่อนจรจัด ลักเล็กขโมยน้อย เป็นสาเหตุหนึ่งทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายทางอาญาได้เหมือนกัน

๓) เด็กและเยาวชนสิ้นหวัง และเห็นทางศาสนา ทั้งนี้ศาสนาเป็นแนวทางให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความสงบสุข ปัจจุบันคนสมัยใหม่มักมีความนิยมทางวัตถุมากขึ้น ไม่สนใจในคำสอนทางศาสนา กลับมีความเห็นว่าเป็นสิ่งมลายล้ำสมัย จึงทำให้คนสมัยใหม่ขาดการยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ซึ่งจะเป็นผลให้เด็กและเยาวชนห่างเหินจากคำสั่งสอนทางศาสนาขาดที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ อันเป็นสาเหตุให้ง่ายต่อการกระทำผิดยิ่งขึ้น

๔) สถานที่อยู่อาศัย นับเป็นปัญหาสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการอพยพเข้ามาอยู่ในเมืองใหญ่ เป็นผลให้เกิดการแออัดเรื่องที่อยู่อาศัย ขาดที่อยู่พักผ่อนหย่อนใจได้ เยาวชนก็จะหันไปหายาเสพติด และอบายมุขต่าง ๆ และอาจกลายเป็นเด็กมีปัญหาทางด้านความประพฤติได้^{๓๖}

^{๓๖} สราวุธ สอนสนาม, “มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๘, หน้า ๑๘.

โสภา ชปีลมันต์ ได้อธิบายสาเหตุของการกระทำผิดของเด็กไว้ ดังนี้

๑) สาเหตุจากตัวเด็กและเยาวชนเอง ทั้งจากพันธุกรรม จากความผิดปกติระหว่างการตั้งครรภ์ของมารดา จากสภาวะจิตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามพัฒนาการ และจากระดับสติปัญญา

๒) สาเหตุจากครอบครัว เกิดจากการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ความแตกแยกในครอบครัว การขาดความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่อบรมสั่งสอน รวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีของบิดามารดาด้วย

๓) สาเหตุจากโรงเรียน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ทำหน้าที่คล้ายคลึงกับครอบครัว เป็นที่กล่อมเกลาคเด็ก ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กได้ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดครูหรือโรงเรียนอาจจะช่วย โน้มน้าวให้เด็กหันมา มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ซึ่งในทางกลับกันหากโรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมที่จะป้องกัน หรือช่วยแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ เด็กก็จะกระทำผิดได้ในที่สุด

๔) สาเหตุจากกลุ่มเพื่อน ในช่วงวัยของเด็กก่อนเข้าสู่วัยรุ่น เด็กจะคลุกคลีและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด การรวมกลุ่มกันเป็นพวก ทำให้วัยรุ่นในกลุ่มเดียวกันมีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำอะไรจะเหมือนกันหมด และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากกลุ่มเพื่อนของเด็กชักจูงให้เด็กกระทำในสิ่งที่ผิด ย่อมจะทำให้เด็กตัดสินใจกระทำผิดได้โดยง่าย

๕) สาเหตุจากสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม เด็กที่เกิดในครอบครัวที่ต้องมีที่อยู่อาศัยในชุมชนแออัด หรือมีสภาพที่แวดล้อมด้วยแหล่งเสื่อมโทรม อบายมุข การพนัน และการประกอบอาชญากรรม เด็กจะถูกกล่อมเกล่าให้เกิดความเคยชินกับการมีชีวิตความเป็นอยู่เช่นนั้น จะเห็นว่า การประกอบอาชญากรรมเป็นสิ่งปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากบิดามารดาของเด็กมีส่วนร่วมในการประกอบอาชีพดังกล่าวด้วย เด็กจะจดจำมากระทำได้โดยง่าย^๒

สุชา จันทร์เอม ได้อธิบายสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไว้ ๔ ประการ ดังนี้

๑) สาเหตุจากตนเอง เนื่องมาจากการถ่ายทอดพันธุกรรม ความพิการ หรือจากโรคภัยไข้เจ็บ จากสภาพจิตใจ และจากระดับสติปัญญาของบุคคลนั้น ๆ

^๒โสภา ชปีลมันต์, บุคลิกภาพและพัฒนาการแนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน, (กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๖), หน้า ๑๒๕.

๒) สาเหตุจากครอบครัว เกิดจากการที่ครอบครัวของเด็กผู้นั้นมีสภาพไม่เอื้ออำนวยให้เด็กได้เติบโตขึ้นมาภายใต้ความรักและความอบอุ่น ครอบครัวที่ขาดความรักความเข้าใจ ไม่มีความสามัคคี ไม่ให้อภัยกัน มีการทะเลาะวิวาท หย่าร้าง หรือบิดามารดาพึงการพนัน และอบายมุขเป็นทางระบายความเครียด เด็กจะขาดที่พึ่งทางใจ หันไปหาที่พึ่งที่อื่นแทน และมีโอกาสกระทำผิดในที่สุด

๓) สาเหตุจากเศรษฐกิจ ครัวมียากจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีบีบบังคับให้บุคคลกระทำผิดได้ง่าย โดยเฉพาะด้านการประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยผู้กระทำผิดอ้างการอยู่รอดในการกระทำดังกล่าว

๔) สาเหตุจากปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม สภาพสังคมที่มีการแก่งแย่งแข่งขันกัน สถาบันทางสังคมไม่ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง เช่น สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนาไม่สามารถกล่อมเกล้าให้คนเป็นคนดีได้ สภาพการเปลี่ยนของชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ฯลฯ ทำให้คนมีคุณธรรมเสื่อมลงและถูกบีบบังคับจากความยากแค้นมากขึ้น ทำให้ตัดสินใจกระทำผิดได้ง่าย^{๓๓}

ผดุง อารยะวิญญู ได้อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมของเด็กที่มีปัญหาว่ามีสาเหตุมาจากหลายประการ ซึ่งเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน พฤติกรรมอย่างหนึ่งอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุอย่างเดียวหรือหลายสาเหตุก็ได้ ขณะที่บุคคลคนเดียวอาจจะสามารถแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้หลายพฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์แบ่งได้หลายประการ ได้แก่

๑) พันธุกรรม ลักษณะบางอย่างของมนุษย์สามารถถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาสู่ลูกหลานได้ เช่น ระดับสติปัญญา และอารมณ์ เป็นต้น แต่ยังไม่มีความชัดเจนขึ้นย่นว่าการเกเร ความเป็นอันธพาล หรือลักษณะทางพฤติกรรมอื่นไม่พึงปรารถนาอื่น ๆ เป็นลักษณะที่ถ่ายทอดได้ทางพันธุกรรม

๒) สารเคมีในร่างกาย ความไม่สมดุลของสารเคมีในร่างกายมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ และพฤติกรรมบางอย่าง ทำให้เกิดความคิดปกติในด้านความคิด การรับรู้ และด้านอารมณ์ เป็นต้น

๓) สภาพทางครอบครัว ครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็กมาก เด็กที่มาจากครอบครัวยากจน หย่าร้าง แยกกันอยู่ อาจจะขาดความอบอุ่น รู้สึกว่าเหว ขาดที่พึ่ง หรือครอบครัวที่มีการทะเลาะวิวาทระหว่างบิดามารดาพี่น้อง การชิงดีชิงเด่นกันระหว่างพี่น้อง ความลำเอียงของบิดามารดา ฯลฯ มีผลต่อความรู้สึก อารมณ์ และการแสดงออกของสมาชิกในครอบครัว อันหมายถึงเด็กอย่างแน่นอน

^{๓๓} สุชา จันทร์โฮม, จิตวิทยาเด็กเกร, อ้างแล้ว, หน้า ๑๑.

๔) สภาพทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กที่เติบโตขึ้นมาในสภาพของการแก่งแย่งชิงดี การต่อสู้เพื่อเอาตัวรอด การใช้ความรุนแรง สภาพแวดล้อมของชุมชนแออัด อันธพาล ค้าของ ผิดกฎหมาย ฯลฯ อาจชักจูงให้เด็กมีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควรได้^{๑๔}

สรุปได้ว่า สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีหลายสาเหตุด้วยกัน ดังเช่นสาเหตุของเด็กและเยาวชนเอง เนื่องมาจากการถ่ายทอดทางพันธุกรรม จากสภาพจิตใจ และจากระดับสติปัญญา สาเหตุจากครอบครัวที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจกัน ทำให้เด็กและเยาวชนขาดที่พึ่งทางใจ หันไปพึ่งสิ่งอื่นทดแทน สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมและสภาพสังคมปัจจุบันที่มีสิ่งยั่วยุ ชักนำให้เด็กและเยาวชนหลงกระทำผิดได้

๒.๓.๓ แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น

๑) ความหมายของวัยรุ่น

“วัยรุ่น” (Adolescence) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Adolescere ซึ่งแปลว่า เจริญเติบโต (To grow up) หรือเจริญไปสู่วุฒิภาวะ (To grow to maturity) ซึ่งคำว่าวุฒิภาวะหมายถึงสภาพความเป็นผู้ใหญ่ หรือ เป็นสภาวะสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาในฐานะเอกลักษณ์ของคนหนุ่มสาว สถานภาพและความสัมพันธ์ต่าง ๆ มีทำที่คล้ายผู้ใหญ่มากขึ้น วัยรุ่นถูกกำหนดว่าอาจจะมียุ่ประมาณ ๑๒ - ๑๘ ปี หรือ ๑๓ - ๒๑ ปี ทั้งนี้เพราะเมื่ออายุ ๑๓ ปี บุคคลจะกลายเป็น “คนหนุ่มสาว” และเมื่ออายุ ๒๑ ปี เป็นระยะที่บุคคลเริ่มเป็นผู้ใหญ่ โดยทั่วไปการเป็นผู้ใหญ่อาจมีความหมายที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลและสภาพวัฒนธรรมทางสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ เช่น เด็กในประเทศทางตะวันออกจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นช้ากว่าทางตะวันตก และมีระยะเวลาของการเป็นวัยรุ่นยาวนานกว่า ทั้งนี้เพราะโภชนาการของเด็กและการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่แตกต่างกัน ดังนั้นเส้นขีดขึ้นของระยะวัยรุ่นจึงยังกำหนดได้ไม่แน่นอนนัก แต่เครื่องหมายที่สามารถบอกได้ว่าวัยรุ่นเริ่มต้นเมื่อใดและสิ้นสุดลงเมื่อใดนั้น สามารถคาดคะเนได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเป็นประเด็นแรก โดยเด็กหญิงจะทราบได้ว่าเป็นวัยรุ่นแล้วเมื่อเริ่มมีประจำเดือนครั้งแรก ส่วนเด็กชายเริ่มเป็นวัยรุ่นเมื่อมีน้ำอสุจิสั่งแรก สังเกตได้จากการเปลี่ยนแปลงทางรูปร่างและสัดส่วนจากการศึกษาพบว่า โดยทั่วไปเด็กหญิงจะย่างเข้าสู่ระยะวัยรุ่นเร็วกว่า

^{๑๔} ผดุง อารยะวิญญู, เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม, (กรุงเทพมหานคร : แก่นแก้ว, ๒๕๔๒), หน้า ๑๓.

เด็กชายประมาณ ๑ - ๒ ปี และเด็กแต่ละคนจะย่างเข้าสู่วัยรุ่นในอัตราเร็วหรือช้าต่างกัน ขึ้นอยู่กับแบบแผนเฉพาะของแต่ละบุคคล^{๓๕}

สุชา จันทร์เอม ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่นมาจากคำว่า Adolescence ซึ่งแปลว่า เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ นั่นคือ เป็นวัยย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ตนเอง โดยเรถือเอาความพร้อมทางร่างกายหรือภาวะสูงสุดขีดจำกัดของร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน ซึ่งระยะที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะเพศ และสามารถทำงานได้เต็มที่คือ เพศหญิงจะมีประจำเดือนมาครั้งแรก และในเพศชายจะมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์^{๓๖}

ศักดิ์ชัย คำชู ได้ให้ความหมายคำว่า “วัยรุ่น” โดยพิจารณา ๓ ประเด็นดังนี้

(๑) พิจารณาจากพัฒนาการทางร่างกาย (Physical Development) ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กมาสู่วัยรุ่นอย่างเห็นเด่นชัด โดยร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง ๔ ประการ คือ เสียงเปลี่ยน โดยเด็กผู้ชายมีเสียงห้าวขึ้น เด็กหญิงมีเสียงแหลมขึ้น มีขนขึ้นตามที่ต่าง ๆ สัดส่วนของร่างกายเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว และต่อมเพศเริ่มทำงานทำให้เด็กผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนเป็นครั้งแรก ส่วนเด็กผู้ชายก็จะมีกลิ่นน้ำกามเป็นครั้งแรก

(๒) พิจารณาจากช่วงอายุ (Chronological Age Span) การแบ่งวัยรุ่นโดยการใช้ช่วงอายุนั้นมักพบว่าไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากนัก เพราะเด็กแต่ละคนจะเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นไม่พร้อมกันเป็นเพียงการประมาณการเท่านั้น

(๓) พิจารณาจากเกณฑ์สังคม (Sociological Phenomenon) ตามเกณฑ์นี้ขึ้นอยู่กับการยอมรับของสังคมแต่ละสังคมว่าจะยอมรับวัยรุ่นในฐานะผู้ใหญ่เมื่อใด ทั้งนี้ต้องอาศัยพื้นฐานทางวัฒนธรรม ศาสนา ประเพณีของสังคมเป็นที่ตั้ง^{๓๗}

^{๓๕} ทัศนีย์ ลีมนั่นจริง, จิตวิทยาวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕), หน้า ๕.

^{๓๖} สุชา จันทร์เอม, จิตวิทยาเด็กเกร, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิชย์ จำกัด, ๒๕๔๑), หน้า ๘.

^{๓๗} ศักดิ์ชัย คำชู, “การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กร : ศึกษากรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), ๒๕๕๐, หน้า ๔.

โสภา สปิธมันท์ ได้กล่าวไว้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กมีวุฒิภาวะและพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างมากหลายด้าน อาทิเช่น พัฒนาการทางเพศ พัฒนาการเกี่ยวกับตนเอง เริ่มมีการต่อต้านขัดขืน เริ่มมีความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ให้ความสำคัญกับตนเองในลักษณะหลงตัวเอง มีพัฒนาการด้านความคิด อ่าน และมีความเข้าใจเป็นนามธรรม^{๓๔}

วันัดดา ปิยะศิลป์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Adolescence ซึ่งหมายถึงกระบวนการความงอกงามฟื้นความเป็นเด็ก ระยะเวลาตรงกับช่วงอายุ ๑๐ - ๒๔ ปี ซึ่งอยู่ในวัยที่มีการเจริญเติบโตทางร่างกายสูงสุดมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ การเข้าสังคม การเรียน การงาน ค้นหาอุดมคติในชีวิต^{๓๕}

สรุปได้ว่า วัยรุ่นคือ วัยที่กำลังย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ เป็นกระบวนการความงอกงามฟื้นความเป็นเด็ก มีการเจริญเติบโตทางร่างกายสูงสุด มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ การเข้าสังคม การเรียน การงาน และการค้นหาอุดมคติในชีวิต อาจกล่าวได้ว่าวัยรุ่นเป็นบุคคลที่กำลังเจริญเติบโตอยู่ในช่วงอายุ ๑๒ - ๑๘ ปีโดยประมาณ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาอย่างรวดเร็ว ซึ่งโดยทั่วไปเด็กหญิงจะย่างเข้าสู่ระยะวัยรุ่นเร็วกว่าเด็กชาย เหตุผลที่เด็กแต่ละคนจะย่างก้าวเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นช้า หรือเร็วต่างกัน นั้นขึ้นอยู่กับแบบแผนเฉพาะของแต่ละบุคคล

๒) ลักษณะระยะต่าง ๆ ของวัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นและวัยรุ่น

(๑) วัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น (puberty) หญิงอายุ ๑๑ - ๑๓ ปี และชายอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี เป็นระยะที่ร่างกายเริ่มการเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย สำหรับเด็กหญิงนั้นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตของร่างกายเต็มที่ ก็คือการมีประจำเดือนครั้งแรก ส่วนเด็กชายไม่มีลักษณะบ่งชี้แน่ชัดเช่นเด็กหญิง แต่อาจจะสังเกตได้จากสิ่งเหล่านี้คือ การหลังอสุจิในครั้งแรก การมีขนตามอวัยวะเพศ นอกจากนี้ น้ำเสียงที่พูดยังเปลี่ยนไปจากเดิม คือห้าวขึ้นและมีลักษณะที่เรียกว่าแตกพาน เด็กหญิงนอกจากมีประจำเดือนครั้งแรกแล้ว ปรากฏว่าสัดส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านอวัยวะเพศและการเจริญเติบโตของทรวงอก เนื่องจากผลของฮอร์โมนไปบำรุงมากขึ้น ในระยะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นนี้เป็นระยะที่เดือนให้เห็นว่า ระยะของวัยรุ่นได้ใกล้เข้ามาแล้ว

^{๓๔}โสภา สปิธมันท์, บุคลิกภาพและพัฒนาการแนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน, อ่างแล้ว, หน้า ๑๕:

^{๓๕}วันัดดา ปิยะศิลป์, ครอบครัวกับวัยรุ่น การพัฒนาครอบครัว, (กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน), ๒๕๓๕), หน้า ๑๑.

(๒) วัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) จะเป็นช่วงเวลานานพอสมควร โดยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและความคิด การเจริญเติบโตในระยะนี้ ปรากฏว่ามีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ในด้านร่างกายนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและสิ้นสุดลงเมื่อได้ถึง “วุฒิภาวะของวัยรุ่น” ส่วนในด้านจิตใจนั้นเป็นผลพลอยได้มาจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แม้ว่าลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจะเป็นสิ่งปกติของเด็กทุกคนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นก็ตาม แต่ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจของเด็กแต่ละคนมักไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และด้วยเหตุนี้ทำให้เราเข้าใจได้ว่า เหตุใดเด็กบางคนถึงแม้ว่าจะมีอายุอยู่ในเกณฑ์วัยรุ่นก็ตาม ก็ยังไม่มีลักษณะ “พายุบุแคม” ของวัยรุ่นหรือลักษณะอื่น ๆ ที่ควรเกิดขึ้นกับวัยรุ่นปรากฏให้เห็นเลย

(๓) วัยรุ่นตอนกลาง (middle adolescence) เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง เช่น สภาพแวดล้อมใหม่และมีผลต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็ก โดยทั่วไปเด็กส่วนใหญ่จะคบเพื่อนที่มีรสนิยมคล้ายคลึงกันหรือคนที่ถูกใจกัน เด็กเริ่มรู้จักปรับปรุงบุคลิกภาพ เลียนแบบผู้ที่ตนยกย่อง ชอบทำอะไรแปลก ๆ ใหม่ ๆ เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นเด็กไวต่อความรู้สึก มีความกระวนกระวายใจต่อคำพูดที่กล่าวออกไป ซึ่งครูหรือผู้ปกครองควรร่วมมือกันช่วยเหลือแนะนำอย่างใกล้ชิด

(๔) วัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) การพัฒนาการของวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบในระยะวัยรุ่นตอนปลาย โดยระยะนี้มักมีการพัฒนาการทางด้านจิตใจมากกว่าทางร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเกี่ยวกับความนึกคิดและปรัชญาชีวิต มักพยายามปรับปรุงร่างกายของตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากยิ่งขึ้น โดยพยายามหัดตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความมั่นคงด้วยตัวเอง แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นกับสภาพครอบครัวด้วย คือ บุคคลที่อยู่ในครอบครัวใหญ่ ๆ มีฐานะมั่นคง และพ่อแม่ไม่เข้มงวดจนเกินไป ก็จะมี ความมั่นใจและมั่นคงมากกว่าคนที่อยู่ในครอบครัวเล็ก ๆ และได้รับความเข้มงวดจากพ่อแม่

เมื่อประสบปัญหาในระยะนี้ วัยรุ่นมักหลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ แต่มักพยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ซึ่งผลที่ได้รับมักก่อให้เกิดการปรับตัวที่ดีขึ้นและอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ด้วยความสะดวกสบายใจ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าแก้ปัญหาไม่ได้ มักจะก่อให้เกิดอารมณ์ไม่ดี ใจคออ่อนไหวง่าย แต่ก็พยายามดับอารมณ์ด้วยความสุขุมเยือกเย็นมากยิ่งขึ้น

โดยปกติวัยรุ่นตอนปลายมักมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างสิ่งประทับใจต่าง ๆ เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าตนมิได้เป็นเด็กวัยรุ่นอีกต่อไปแล้ว ในระยะนี้จะเริ่มมีการแต่งตัวและการแสดงออกของความเป็นผู้ใหญ่ เช่น เด็กผู้หญิงจะเริ่มใช้ลิปสติกและสวมรองเท้าส้นสูง ส่วนเด็กผู้ชายมักใส่ฝืนที่จะเป็นเจ้าของรถยนต์สักคันหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อต้องการความประทับใจว่าขณะนี้เขา

โตเต็มที่แล้ว และย่อมจะมีสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ วัยรุ่นในระยะนี้พยายามลอกเลียนแบบผู้ใหญ่ เช่น สูบบุหรี่ หัดกินเหล้า เป็นต้น^{๑๑}

สรุปได้ว่าระยะของความเป็นวัยรุ่นสามารถแบ่งได้เป็น ๔ ช่วง คือ ๑) วัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เป็นระยะที่ร่างกายเริ่มการเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย ๒) วัยรุ่นตอนต้น มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและความคิด ๓) วัยรุ่นตอนกลาง มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง เช่น สภาพแวดล้อมใหม่และมีผลต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็ก และ ๔) วัยรุ่นตอนปลาย เป็นการพัฒนาการของวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์แบบในระยะวัยรุ่นตอนปลาย โดยระยะนี้มักมีการพัฒนาการทางด้านจิตใจมากกว่าทางร่างกาย ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมของวัยรุ่นแล้ว จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเจริญเติบโตทางร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก เป็นวัยที่มีความคิดอิสระ ชอบโต้เถียง เป็นวัยที่ต้องเผชิญกับปัญหา มีการตัดสินใจและแสดงออกทางอารมณ์อย่างรวดเร็วกว่าช่วงวัยอื่น และมีสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ เมื่อประสบปัญหาในระยะนี้ วัยรุ่นมักหลีกเลี่ยงการขอความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ แต่มักพยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ซึ่งผลที่ได้รับมักก่อให้เกิดการปรับตัวที่ดีขึ้นและอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ด้วยความสะดวกสบายใจ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าแก้ปัญหาไม่ได้มักจะก่อให้เกิดอารมณ์ไม่ดี ใจคออ่อนไหวง่าย แต่ก็พยายามดับอารมณ์ด้วยความสุขุมเยือกเย็นมากยิ่งขึ้น

๓) ความต้องการของวัยรุ่น

ความต้องการของวัยรุ่นสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

(๑) ความต้องการทางเพศ คือ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น เด็กวัยรุ่นมักพยายามค้นคว้าที่จะคบหาเพื่อนต่างเพศ ซึ่งมักได้รับการกีดกันจากผู้ใหญ่ เนื่องจากเกรงจะเกิดเรื่องเสียหายและคำครหาฉาวโฉ่ ซึ่งก่อให้เกิดความกดดันทางธรรมชาติ เนื่องจากในระยะนี้ต่อมต่าง ๆ ภายในร่างกายกำลังทำงานเต็มที่ โดยเฉพาะต่อมเพศที่ผลิตฮอร์โมนออกมาเพื่อควบคุมการถึงวุฒิภาวะทางเพศ ทำให้วัยรุ่นพยายามหาทางออกเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ในปัจจุบันถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ควรแก้ไข โดยพยายามให้ชายหญิงได้มีโอกาสรู้จักกันพอสมควร ในสภาพการณ์ที่เหมาะสม เช่น จัดโรงเรียนแบบสหศึกษาขึ้นเพื่อให้เด็กชายหญิงมีโอกาสพบปะสังสรรค์กันบ้าง สิ่งนี้จะช่วยลดปัญหาความต้องการด้านนี้ได้มาก อีกประการหนึ่งควรมีการให้ความรู้ด้านเพศศึกษา

^{๑๑} สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาพัฒนาการ, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖), หน้า

กับเด็กด้วย เพราะการปกปิดอาจทำให้เด็กที่มีความอยากรู้อยากเห็นพยายามทดลองหาความจริงด้วยตนเอง ซึ่งอาจทำให้ประสบความเสียหายอย่างหนักในภายหลังถ้าได้รับความรู้ที่ผิด ๆ ไป

(๒) ความต้องการได้รับอิสระ เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์ชนิดที่พ่อแม่ต้องดูแลเอาใจใส่ลูก ซึ่งไม่สามารถดูแลตัวเองได้ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้พ่อแม่มีความใกล้ชิดและห่วงหาอาทรของลูก คอยพิทักษ์รักษาไม่ยอมปล่อยให้ทำอะไรตามลำพัง เมื่ออยู่ในวัยเด็กก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่พอถึงวัยรุ่น เด็กจะพยายามแสวงหาความจริงและพยายามยืนหยัดอยู่ด้วยลำแข้งของตัวเอง พ่อแม่ที่ฉลาดควรรู้จักผ่อนปรนปล่อยให้ลูกเป็นตัวของตัวเองบ้าง จะทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง การคิดค้นเด็กและพยายามให้เด็กทำตามที่เราต้องการนั้น ทำให้เด็กไม่กล้าที่จะตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง บางครั้งจะเห็นได้ว่าแม่เด็กมีอายุพอที่จะรับผิดชอบด้วยตนเองแล้ว ก็ยังมีสภาพจิตใจและกิริยาท่าทางที่เป็นเด็กอยู่

(๓) ความต้องการที่จะหาเลี้ยงตัวเอง กล่าวคือเด็กหนุ่มสาวเริ่มมีความคิดที่จะหาเลี้ยงตนเองแทนที่จะต้องอาศัยพ่อแม่ เพราะคิดว่าการหาเงินได้ด้วยตนเองทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ และใช้เงินในการจับจ่ายสิ่งต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างสบายใจโดยไม่ต้องเกรงใจใครเพราะเป็นเงินที่หามาได้จากน้ำพักน้ำแรงของตนเอง อีกประการหนึ่งเพื่อเป็นการพิสูจน์ให้ผู้ปกครองของตนเห็นว่าตนนั้นโตแล้ว ควรที่จะมีสิทธิเสรีภาพมากขึ้นแทนที่จะต้องถูกควบคุมเหมือนเมื่อก่อน

(๔) ความต้องการที่จะได้รับความยอมรับนับถือจากสังคม เด็กต้องการให้สังคมยอมรับนับถือว่าคุณเป็นผู้ใหญ่แล้ว โดยพยายามทำตนให้เหมือนผู้ใหญ่ ดังนั้นจึงเป็นที่พบเห็นอยู่เสมอว่า เด็กหนุ่มสาวบางคนพยายามดื่มเหล้าหรือสูบบุหรี่ เพื่ออวดความเป็นผู้ใหญ่ของตน ส่วนผู้หญิงมักพยายามแต่งตัว แต่งหน้า ใส่อุปกรณ์สูง ทาปาก เขียนคิ้ว เป็นต้น

(๕) ความต้องการในปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ เด็กวัยรุ่นจะถามเรื่องราวที่ตนอยากรู้อย่างมีเหตุผล ถ้าได้รับคำตอบที่ไม่พึงพอใจก็จะพยายามซักถามจนกว่าจะได้รับคำตอบที่พอใจ โดยไม่ยอมล้มเลิกความสงสัยง่าย ๆ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องส่งเสริมเด็กให้สร้างปรัชญาชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพสังคม และควรรู้จักวิธีแนะนำส่วนบุคคลด้วย เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักสร้างมาตรฐานของศีลธรรมให้แก่ตนเองได้^{๔๐}

สรุปได้ว่าวัยรุ่นเป็นช่วงชีวิตของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการที่แบ่งได้ ๔ ประการคือ ๑) ความต้องการทางเพศ ๒) ความต้องการได้รับอิสระ ๓) ความต้องการที่จะหาเลี้ยงตนเอง ๔) ความต้องการยอมรับนับถือจากสังคม และ ๕) ความต้องการในปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ กล่าวได้คือ

^{๔๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕๕ - ๑๕๖.

ความต้องการเหล่านี้ของวัยรุ่น คือความรู้สึกอยากได้ อันทำให้เกิดแรงผลักดัน แรงจูงใจ และก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พยายามให้บรรลุถึงความมุ่งหมายของความต้องการ

๔) พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการในช่วงอายุของวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการพัฒนาการสูง ๔ ด้าน คือ พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านสังคม

(๑) พัฒนาการทางร่างกาย การเจริญเติบโตทางร่างกายเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่พัฒนาการด้านอื่น ๆ วัยรุ่นจะมีการเจริญเติบโตเต็มที่ทางโครงสร้างและอวัยวะส่วนต่าง ๆ คือ ในด้านส่วนสูงและน้ำหนัก ส่วนสูงในเพศหญิงจะสูงขึ้นในเพศหญิงระหว่างอายุ ๑๐.๕ - ๑๔ ปี ส่วนในเพศชายจะสูงขึ้นรวดเร็วในระหว่างอายุ ๑๐.๕ - ๑๔.๕ ปี และในเพศหญิงจะไม่สูงขึ้นอีกต่อไปเมื่อมีอายุตอนปลายวัยรุ่น ส่วนในเพศชายยังคงสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงอายุประมาณ ๒๐ ปี ส่วนน้ำหนักในระยะก่อนวัยรุ่น เด็กชายจะมีน้ำหนักมากกว่าเด็กหญิง ในช่วงระยะวัยรุ่นตอนกลางแล้ว เด็กหญิงเริ่มจะมีน้ำหนักมากกว่าเด็กชาย หลังจากวัยรุ่นตอนกลางแล้วเด็กชายจะมีน้ำหนักมากกว่าเด็กหญิงและยังคงมีน้ำหนักมากกว่าตลอดไป

(๒) พัฒนาการทางด้านอารมณ์ วัยรุ่นจะมีพัฒนาการทางอารมณ์เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว บางครั้งรุนแรง มักแสดงความรู้สึกเปิดเผยและตรงเกินไป เชื้อมั่นในตนเอง และพิสูจน์ให้เห็นว่าเขามีความเป็นตัวของตัวเอง สิ่งเหล่านี้จะตอบสนองตัวเองโดยการคบเพื่อนในวัยเดียวกัน ความสำคัญที่สุดคือต้องการการยอมรับในความเป็นเพศหญิงและเพศชายอย่างเต็มที่จากคนวัยเดียวกันและเพศตรงข้าม วัยนี้ชอบเอาใจใส่รูปร่างของตนเอง และมีความกังวลใจต่อรูปร่างที่เปลี่ยนแปลง นิยมในนุรุษและสตรีที่มีชื่อเสียงอยากทำตาม เหตุที่ทำให้อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายและรุนแรงคือความเปลี่ยนแปลงทางกาย การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะภายใน เช่น ต่อมต่าง ๆ และการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ

(๓) พัฒนาการทางสติปัญญา มนุษย์มีพัฒนาการทางสติปัญญาจากแรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่แล้ว สรุปพัฒนาการของมนุษย์เป็น ๔ ขั้น ได้แก่ ขั้นการรับรู้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว ขั้นการคิดก่อนเหตุผล ขั้นการคิดแบบมีเหตุผลเชิงรูปธรรม และขั้นตอนคิดแบบมีเหตุผลเชิงนามธรรม วัยรุ่นเป็นผู้มีสติปัญญาขั้นที่ ๔ คือสามารถคิดแบบมีเหตุผลเชิงนามธรรม โดยลักษณะสำคัญ ๓ ประการดังนี้

(๓.๑) สามารถคิดจากสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือคิดจากสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้

(๓.๒) สามารถตั้งสมมติฐานหรือทำนายในสิ่งที่ยังไม่เกิดได้

(๓.๓) สามารถหาหนทางในการทดสอบสมมติฐานได้

(๔) พัฒนาการทางสังคม เป็นพฤติกรรมที่แสดงความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เช่น ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวและความสัมพันธ์กับเพื่อน พัฒนาการทางสังคมที่เด่นชัดของวัยรุ่นคือ ลักษณะการคบเพื่อน จะมีลักษณะสำคัญ ๒ ประการ คือ มีเพื่อนกลุ่มและมีเพื่อนต่างเพศ

พฤติกรรมทางสังคมการคบเพื่อนเป็นดังนี้

อายุ ๑๓ - ๑๔ ปี เด็กหญิงเริ่มสนใจเด็กชายแต่เด็กชายยังไม่สนใจเด็กหญิง

อายุ ๑๔ - ๑๖ ปี เด็กชายเริ่มสนใจเด็กหญิงและไปกันเป็นกลุ่ม

อายุ ๑๖ หรือ ๑๗ ปี ขึ้นไป เริ่มแยกไปกันเป็นคู่

วัยรุ่นเป็นวัยของการพยายามหาเอกลักษณ์ของตนเอง โดยจะพยายามค้นหาความสามารถความต้องการที่แท้จริงของตนเองในอนาคต การค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง โดยจะพยายามค้นหาความสามารถ ความต้องการที่แท้จริงของตนเองในอนาคต การค้นหาเอกลักษณ์ของเด็กวัยรุ่นจะเป็นไปด้วยดีแค่ไหนขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ที่เด็กได้รับมาตลอดของระยะเวลาของพัฒนาการ และโอกาสที่เด็กจะเป็นอิสระในการค้นหาในสภาพแวดล้อม การมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและกับกลุ่มเพื่อน จะช่วยให้เด็กวัยรุ่นรู้จักตนเองมากขึ้น และถ้าไม่มีปัญหาในการพัฒนาการแล้ว เด็กก็สามารถค้นหาตนเองได้มากขึ้น^{๔๒}

สรุปได้ว่า หากวัยรุ่นได้รับการส่งเสริม และการสนับสนุนที่เหมาะสมจากทางบ้าน โรงเรียนและสังคม ผลที่ตามมา คือวัยรุ่นจะเจริญเติบโตขึ้นด้วยการรู้จักตนเองและความต้องการของตนเอง รู้จักเลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล มีพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญา สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ถึงแม้ว่าวัยรุ่นจะแยกตัวไปไกลจากบิดามารดา และรับเอาค่านิยมภายนอกบ้านไว้มาก แต่ในที่สุดเขาก็พบว่าเขาจะหวนคืนกลับมาสู่สิ่งที่เขาได้รับจากการดูแลอบรมมาตั้งแต่เล็ก คือ ค่านิยมและทัศนคติของบิดามารดาที่เขาปรับไว้นั่นเอง

^{๔๒}พรพิมล เกียรติกรินทร์, พัฒนาการวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : ดันอ้อแถมมี, ๒๕๓๕), หน้า ๒๒๓ - ๒๒๕.

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลียนแบบ

๒.๔.๑ ความหมายของการเลียนแบบ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “เลียน” หมายถึง เอาอย่าง, ทำหรือพยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับแบบอย่าง^๓ “แบบ” หมายถึง สิ่งที่กำหนดให้ถือเป็นหลักหรือเป็นแนวดำเนิน, ตัวอย่าง เช่น ลอกแบบ เลียนแบบ^๔

เมื่อรวมคำเหล่านี้เข้าด้วยกัน “เลียนแบบ” หมายถึง การพยายามทำให้เหมือนหรือคล้ายคลึงกับแบบที่กำหนดให้ถือเป็นหลักหรือเป็นแนวดำเนิน

มิลเลอร์ (Miller) กล่าวว่า การเลียนแบบเป็นขบวนการที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ได้แสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน สามารถเข้ากันได้โดยใช้สื่อหรือเครื่องมือที่เหมาะสม การเลียนแบบจะเกิดขึ้นจากการพอใจในการเรียนรู้ ผลจากการเรียนรู้ที่น่าพอใจนี้เองทำให้เกิดแรงขับในการเลียนแบบขึ้น^๕

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา กล่าวว่า การเลียนแบบ เป็นการนำเอาแบบอย่างของบุคคลอื่น มาเป็นของตนเองเพื่อที่ตนเองจะได้เป็นที่ยอมรับของสังคม การเลียนแบบจะช่วยให้เกิดความอบอุ่นใจ และมีความมั่นใจมากขึ้น^๖

สรุปได้ว่า การเลียนแบบ หมายถึง การที่บุคคลพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมือนบุคคลอื่น โดยเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตนเอง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือบุคคลในสังคม ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น

^๓ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์), หน้า ๑๐๓๗.

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๔๑.

^๕ศิริวรรณ ปูนคอน, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๗, หน้า ๔๐.

^๖พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ธนรัชการพิมพ์, ๒๕๔๔), หน้า ๒๘.

๒.๔.๒ กลไกของการเลียนแบบ

การเลียนแบบในลักษณะของความซับซ้อนแห่งพฤติกรรมมนุษย์นั้น ประกอบด้วย กลไกรวม ๓ ประการ ได้แก่

๑) พฤติกรรมที่เหมือนกัน เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของบุคคลสองคนด้วยวิธีการเหมือนกัน อันเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับคนทั้งสองที่อาจเป็นการเลียนแบบหรือไม่ก็ได้

๒) พฤติกรรมการเลือกอย่างอิสระ ขบวนการนี้เป็นการที่บุคคลหนึ่งกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบ โดยสามารถเลือกพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของตัวแบบ เพื่อเป็นเครื่องชี้บอกให้กระทำพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นได้อย่างอิสระ

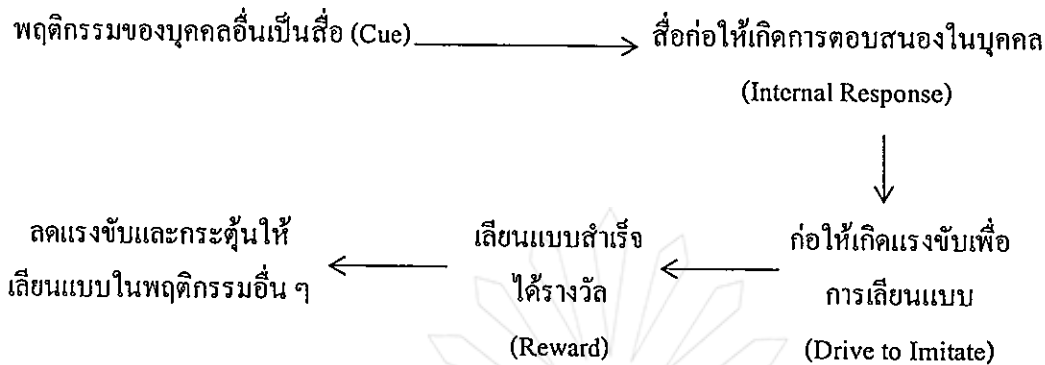
๓) การลอกแบบ เป็นการเลียนแบบที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เพราะการลอกแบบนั้นเป็นการตอบสนองของบุคคลต่อเครื่องชี้บอกของความเหมือนและความแตกต่าง ซึ่งเกิดจากการกระทำของเขาเองกับตัวแบบ การลอกแบบเป็นพฤติกรรมทางสังคมแบบหนึ่ง ที่เกิดขึ้นจากแรงขับ ซึ่งอาจมีพื้นฐานมาจากความวิตกกังวล ความต้องการการยอมรับในสังคมหรือความต้องการรางวัล อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์จากผู้อื่น^{๔๗}

๒.๔.๓ แนวคิดการเลียนแบบและการเรียนรู้ทางสังคม

มิลเลอร์ (Miller) ได้ทำการทดลองเกี่ยวกับการเลียนแบบและการเรียนรู้ทางสังคมของ มิลเลอร์ สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเลียนแบบเป็นกฎการเรียนรู้ที่มาจากเงื่อนไขทางสังคม ซึ่งได้รับรางวัลในการตอบสนอง จากการศึกษา มิลเลอร์ ได้จัดแบ่งองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมไว้เป็น ๔ ประการ คือ

๑) แรงขับ (Drive) ได้แก่ แรงภายในที่กระตุ้นให้บุคคลเปลี่ยนพฤติกรรมไปเมื่อร่างกายเกิดความต้องการที่จำเป็น (Needs) ขึ้น แรงขับนี้แยกเป็นแรงขับปฐมภูมิ ซึ่งได้แก่ แรงขับที่มีมาแต่เกิดไม่สลับซับซ้อน ส่วนใหญ่มาจากความต้องการทางกาย ส่วนแรงขับทุติยภูมิก่อนข้างซับซ้อนเกิดจากการเรียนรู้หรือแรงจูงใจทางสังคม แรงขับสองชนิดนี้ทำให้คนพยายามเลียนแบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น มิลเลอร์สรุปว่า ความต้องการทางสังคมมีรากฐานมาจากแรงขับในรูปแบบต่าง ๆ และแรงขับจะผลักดันให้บุคคลในสังคมแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา แต่แรงขับที่สำคัญต่อการเลียนแบบ (Drive to Imitate) เป็นแรงขับที่มีผลต่อการเรียนรู้มากที่สุด ดังแสดงให้เห็นต่อไปนี้

^{๔๗} มูรี เนียมสวอร์ค, “บุคลิกภาพของพิธีกรรายการ โทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของวัยรุ่น”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๕๐, หน้า ๒๗.

แผนภูมิที่ ๒.๒ พฤติกรรมการเลียนแบบ

๒) สื่อ (Cue) ได้แก่ เครื่องชี้บอกที่จะกำหนดได้ว่าการตอบสนองของบุคคลที่เกิดในสภาวะเช่นไร ที่ใด เมื่อใด และจะอย่างไรบ้าง สื่อนี้จะบอกแนวทางในการตอบสนองที่แน่ชัดและเฉพาะเจาะจง สื่อจะเหมือนกับแรงขับเฉพาะส่วนที่ทำหน้าที่เป็นสิ่งเร้าแบบเดียวกัน พฤติกรรมการเลียนแบบจะเป็นเสมือนสื่อที่ใช้ในการเรียนรู้ทางสังคม สื่อจะนำไปสู่การได้รับรางวัลหรือการถูกลงโทษ คุณค่าของสื่อจะมีต่อการเรียนรู้ทางสังคมของบุคคลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความชัดเจนและความเหมาะสมตามพฤติกรรมของตัวแบบรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแบบและผู้สังเกตด้วย

๓) การตอบสนอง (Response) ขบวนการการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของบุคคลอาจเกิดขึ้นจากการตอบสนองภายใน ซึ่งไม่ต้องอาศัยสื่อเป็นเครื่องชี้แนวทางในการตอบสนองนั้นก็ได้อีก เช่น เด็กอาจส่งเสียงร้องออกมาโดยไม่ต้องอาศัยสื่อ แต่ต่อมาเมื่อมีการตอบสนองเสียงนั้นทำให้เกิดรู้สึกสนุกหรือได้รับความสนใจจากผู้ใหญ่ การตอบสนองในตอนนี้จะแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นขบวนการที่เกิดจากการตอบสนองเดิมร่วมกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ การเรียนรู้ทางสังคมของเด็กก็จะพัฒนา การทำแบบลองผิดลองถูกของการตอบสนองซึ่งอาจมาจากมีสื่อเป็นเครื่องชี้แนวทางหรือไม่ก็ตาม การเรียนรู้โดยการเลียนแบบหรือสังเกตจากบุคคลอื่นจะช่วยลดความผิดพลาดนั้นลง

๔) รางวัล (Reward) เมื่อเกิดการตอบสนองภายนอกแล้วและได้รับรางวัล รางวัลจะเป็นเครื่องมือที่ตัดสินว่าการตอบสนองนั้น ๆ เหมาะสมหรือไม่ การได้รับรางวัลจะทำให้แรงขับ

ลดลงและเกิดการเรียนรู้ว่าการตอบสนองถูกวิธี คุณค่าของรางวัลจะมากขึ้นเพียงใดก็อยู่ที่การสังเกตและการเรียนรู้โดยการเลียนแบบจากสังคมนั่นเอง^{๔๔}

ของ กาเบรียล ทาร์ด ได้เสนอแนวคิดด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการเลียนแบบมี ๓ ประการ ดังนี้

๑) คนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน จะมีการเลียนแบบพฤติกรรมกัน
 ๒) การเลียนแบบมีแนวโน้มจะแพร่จากสิ่งที่มีมากกว่าสู่สิ่งที่มีน้อยกว่า อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า บุคคลจะเลียนแบบผู้ที่มีสถานะเหนือกว่าตน เช่น ลูกเลียนแบบบิดามารดา ลูกน้องเลียนแบบเจ้านาย เป็นต้น

๓) มีการแทรกแทนพฤติกรรม โดยชี้ว่าการมีพฤติกรรมใหม่ จะแทนที่พฤติกรรมเก่า เช่น นายเอ ปกติมักสูบบุหรี่เพียงอย่างเดียว ต่อมาเข้ามาอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาบ้า นายเอ จึงทั้งสูบบุหรี่และเสพยาบ้า หรือเดิมมีพฤติกรรมเล็กน้อย ต่อมาถูกจับและติดคุก เมื่อพ้นโทษออกมากลับไปเปลี่ยนแทน ซึ่งเป็นพฤติกรรมการกระทำความคิดที่เพิ่มขึ้น

ทาร์ด เชื่อว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมนั้นจะมีผลทำให้บุคคลสามารถเลียนแบบพฤติกรรมกันได้^{๔๕}

๒.๔.๔ แนวคิดการเลียนแบบเพื่อน

เพื่อนถือว่ามีผลสำคัญต่อวัยรุ่นมาก เพราะนอกจากครอบครัวแล้ว วัยรุ่นจะมีความใกล้ชิดกับเพื่อนมากที่สุด มีการเลียนแบบพฤติกรรมระหว่างกัน ทำตามกัน การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นพวก ย่อมทำให้วัยรุ่นในกลุ่มเดียวกันมีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำพฤติกรรมเหมือนกัน และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะเห็นว่าถ้าวัยรุ่นรวมกลุ่มอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ไม่ดีก็จะทำให้มีพฤติกรรมไม่ดีไปด้วย ทั้งนี้เพราะกลุ่มเพื่อนจะถ่ายทอดเทคนิควิธีการกระทำผิดหรือคอยช่วยเหลือส่งเสริมให้กระทำผิดหนักขึ้นกว่าเดิม สนับสนุนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้น และให้ประโยชน์ร่วมกันในการกระทำผิด กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลในการเป็นตัวแบบ

^{๔๔}ศิริวรรณ ปูนคอน, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๔๐.

^{๔๕}ณภัตสร บุญเพ็ง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนกรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๕๓ - ๕๔.

และชักจูงให้กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ และถ้ากลุ่มเพื่อนมีการกระทำที่แสดงออกถึงความก้าวร้าว โอกาสในการที่เขาจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงนั้น ย่อมเป็นไปได้มากขึ้น

อิริคสัน (Erikson) นักจิตวิทยาพัฒนาการ ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านจิตใจของวัยรุ่น กับปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม อิริคสันให้ความเห็นว่า วัยรุ่นเป็นช่วงของการเลียนแบบ การเลียนแบบเกิดขึ้นเนื่องจากบุคคลเกิดความสงสัยในบทบาทเกี่ยวกับ “ตนเอง” เนื่องจากข้อมูลที่เขาได้รับไม่สามารถตอบคำถามข้อสงสัยเกี่ยวกับตัวเอง หรือเกี่ยวกับเป้าหมายชีวิตของเขาได้อย่างชัดเจนถูกใจ^{๔๐}

วูล์ฟ เกโก และเทอร์แมน (Wolf, Gego, and Terman) ได้เน้นให้เห็นเกี่ยวกับความเข้าใจตนเองและความสำคัญของตนเองของวัยรุ่น ที่ทำให้เด็กหลบหลีกความสัมพันธ์กับพ่อแม่ และเพิ่มความต้องการที่จะเข้าไปมีความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนแทน และจุดนี้เองที่เริ่มนำเด็กให้เข้าไปสู่การกระทำที่เป็นการลบได้ หากเด็กไปได้ค่านิยมที่ผิดจากกลุ่ม คือ กลับชื่นชมในสิ่งที่ผิดว่าเป็นสิ่งดีควรแก่การยกย่อง พฤติกรรมจากแก๊งค์ที่เด็กชื่นชมก็จะเป็นตัวกระตุ้นนำเด็กไปสู่การกระทำความคิด หรือกระทำในสิ่งที่ขัดต่อระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้^{๔๑}

กล่าวโดยสรุป การเลียนแบบเกิดการกระบวนการเรียนรู้ โดยการนำพฤติกรรมของบุคคลอื่นเป็นสื่อที่ก่อให้เกิดแรงขับเพื่อการเลียนแบบ และให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เช่นเดียวกับพฤติกรรมการเรียนแบบเพื่อน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ได้รับการยกย่องจากกลุ่มเพื่อน แม้การกระทำนั้นอาจเป็นพฤติกรรมที่ผิดทางก็ตาม

๒.๔.๕ แนวคิดโครงสร้างและปัจจัยทางสังคม

แนวความคิดทางสังคมวิทยาได้อธิบาย ในเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างและปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว การศึกษา เศรษฐกิจ ลักษณะทางบรรทัดฐานในสังคม ลักษณะทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม สำหรับทฤษฎีแนวคิดที่สำคัญที่เกี่ยวข้องที่จะนำมากล่าวในงานวิจัยนี้มีดังนี้ คือ

เกี่ยวกับการศึกษา การศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะการศึกษาช่วยให้มนุษย์ฉลาดมีความรู้ความสามารถ ในสังคมใดถ้าสมาชิกส่วนใหญ่ของสังคมมีการศึกษาก็จะทำให้สังคมนั้นเจริญก้าวหน้า สมาชิกของสังคมมีความคิดริเริ่มทางความ

^{๔๐} ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, จิตวิทยาวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), หน้า ๑๕๕.

^{๔๑} โสภา ชปิลมันน์, บุคลิกภาพและพัฒนาการแนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน, อ่างแล้ว, หน้า ๑๒๕.

ช่วยเหลือกันให้กว้างขวางต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถใช้ความคิดวิจารณ์ญาณมีเหตุมีผล ในการตัดสินใจต่อพฤติกรรมใด ๆ ได้อย่างสุขุมรอบคอบ ประพฤติปฏิบัติตามแบบฉบับวัฒนธรรมอันดีงาม การกระทำผิดต่าง ๆ นอกถ่วงอกรอยก็จะลดน้อยลงในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกของสังคมมีการศึกษาต่ำ สังคมนั้นก็จะต่ำลงไปด้วย ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันพัฒนาการเรียนการสอนของประชาชนให้สูงขึ้น เพื่อช่วยให้ประชาชนมีความรู้พอที่จะนำมาพัฒนาปรับปรุงตัวเองช่วยตัวเองโดยมีรายได้ให้อยู่ในสังคมได้

เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ได้อธิบายถึงความสำคัญของภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น ผลสืบเนื่องมาจากความยากจน หรือผลของเศรษฐกิจตกต่ำที่มีต่ออัตราส่วนของอาชญากรรม ทฤษฎีทางเศรษฐกิจนี้มีมานานแล้วเช่น มาร์ค (Mark) เชื่อว่าระบบเศรษฐกิจเป็นตัวกำหนดตัวเดียวที่สำคัญที่สุดในการเกิดอาชญากรรมและเมื่ออาชญากรรมเป็นเสมือนปรากฏการณ์ ทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งมีผลมาจากระบบเศรษฐกิจนั้น ทางเดียวที่จะป้องกันคือเปลี่ยนแปลงระบบนั้นเสีย ซึ่งแนวความคิดนี้ได้รับการสนับสนุนโดยนักอาชญากรรมที่มีชื่อว่า บองเลอร์ (Bonger) ซึ่งเห็นได้ว่า บองเลอร์ได้สนับสนุนแนวความคิดนี้ว่า ระบบเศรษฐกิจเป็นตัวก่อให้เกิดบรรยากาศของกระบวนการผลักดันให้มีพฤติกรรมอาชญากรรม (climate of mutation for criminal behavior) และใน ค.ศ.๑๙๒๕ บาร์ท (Bart) ได้เขียนเรื่อง the young delinquent โดยได้แสดงสถิติตัวเลขไว้ว่าร้อยละ ๕๖.๐๐ ของบรรดาผู้กระทำความผิดในกรุงลอนดอนนั้น มาจากผู้ที่มีฐานะยากจน

ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ principles of criminology ว่า เหตุผลที่คนมั่งมีไม่ตกเป็นอาชญากร มีอยู่ ๒ ประการ คือ ประการแรก กรรมวิธีในด้านบริหาร (administrative processes) มักจะมีส่วนช่วยผู้ที่มั่งมีมากกว่าคนที่ยากจน ฉะนั้นถ้าสมมติว่า คนสองคนซึ่งคนหนึ่งรวย อีกคนหนึ่งยากจนได้กระทำความผิดอย่างเดียวกัน แต่คนที่ยากจนมักจะถูกจับถูกลงโทษและถูกตัดสินให้จำคุกในที่สุด ส่วนคนที่มั่งมีอาจจะรอดตัวไปได้และไม่ต้องติดคุก ประการที่สอง กฎหมาย (ที่มีโทษทางอาญา) มักจะถูกบัญญัติขึ้นด้วยความมุ่งหมายเบื้องต้นที่จะใช้บังคับแก่อาชญากรรมประเภทที่บุคคลซึ่งอยู่ในฐานะต่ำจะประกอบขึ้น

อาชญากรรมที่มีสาเหตุมาจากความยากจนนั้นมักจะเป็นอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินเล็ก ๆ น้อย ๆ และการที่คนที่มีฐานะยากจนหรือขาดแคลนประกอบอาชญากรรมเหล่านั้นส่วนใหญ่ก็มีได้เนื่องมาจากความหิวโหย หรือความขาดแคลน หรือความจำเป็นที่แท้จริง แต่เนื่องมาจากความอิจฉาริษยา ความทะเลาะทะเลาะกัน คือ ไม่มีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่อย่างขาดแคลนของตน ไม่มีความพอใจในรายได้อันน้อยนิด อยากมีความหรูหราฟุ่มเฟือยอย่างเช่นคนอื่น อยากกินอาหารดีราคาแพง อยากมีรถยนต์สวย ๆ เพื่อความโก้เก๋ อยากมีผู้หญิงสวย ๆ ไว้เคียง

ข้าง อยากเที่ยวในคัลลิส บ่อย ๆ เป็นต้น น้อยนักที่การประกอบอาชีพของคนที่มีฐานะยากจนจะกระทำเพื่อบำบัดความต้องการอันเป็นความจำเป็นเพื่อมีชีวิตอยู่โดยแท้จริง ตัวอย่างของความหุหราบุ่มเฟือยที่ได้พบได้เห็นด้วยตนเอง หรือได้รับการบอกเล่าให้ฟังทำให้บางคนเกิดความรู้สึกทะเยอทะยานอยากที่จะเป็นเช่นนั้นบ้าง ถ้าความคิดฟุ้งซ่านทะเยอทะยานมีความรุนแรง ประกอบด้วย มีปัจจัยอื่นเข้ามาช่วยกระตุ้น หรือทำให้ความสามารถในการนึกคิดไตร่ตรองว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำลดน้อยลง ผู้นั้นก็อาจกระทำความคิดเพื่อจะให้ได้เงินมาใช้จ่ายให้สนุกสนานสมความปรารถนา

ความยากจนทำให้บิดามารดาต้องชวนช่วยทำมาหากิน ประกอบการเลี้ยงชีพไม่มีเวลาที่จะให้การอบรมสั่งสอนลูก ไม่มีเวลาเพียงพอในการสอดส่องดูแลความประพฤติ ไม่มีโอกาสที่จะได้แสดงความเอ็นดูรักใคร่ หรือมีความสนิทสนมกันเท่าที่ควร ทำให้เด็กขาดการพัฒนาด้านจิตใจ นอกจากนี้ความน้อยเนื้อต่ำใจเนื่องจากขาดสิ่งที่ต้องการ เช่นของเล่นหรือเครื่องแต่งตัว เงินทอง ที่เด็กจะจับจ่ายใช้สอยก็มีไม่เพียงพอ ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าด้อยกว่าคนอื่น และอีกประการหนึ่ง คือ ความยากจนเป็นเครื่องบีบบังคับจิตใจของผู้ใหญ่ ทำให้มีความกระวนกระวาย หงุดหงิด ฉุนเฉียว โกรธง่าย อารมณ์เสียบ่อยเสมอ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกต้องเสียไปเพราะเหตุนี้ พ่อแม่บางคนด้วยความที่อารมณ์ไม่ดี มาระบายอารมณ์เอาที่ลูก ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าเหว่เปล่าเปลี่ยวและเห็นบ้าน ไม่น่าอยู่มากขึ้น เลยออกไปใช้เวลาส่วนมากอยู่นอกบ้าน คบเพื่อนฝูงและหาความเพลิดเพลินไปในหมู่เพื่อน ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีความประพฤติที่ไม่ค่อยดี และมีห้วงอันเดียวกัน โอกาสที่จะชักชวนกันไปในทางเสียหายประพฤติชั่ว หรือเกะกะเกรกกลายเป็นแก๊งก็มีมากขึ้น หรือมีฉะนั้น ก็อาจจะถูกผู้ใหญ่ที่มีอาชีพในทางทุจริตเกลียดกล่อมชักชวน ล่อลวงไปเป็นเครื่องมือหาประโยชน์ได้โดยง่าย เพราะเด็กย่อมมีความคิดอ่านน้อยกว่าผู้ใหญ่อยู่แล้วก็ตามปกติ และยังกำลังมีจิตใจว่าวุ่นสับสนอยู่ การที่จะคิดว่าอะไรดี อะไรไม่ดีก็ยากขึ้นกว่าธรรมดา อนึ่งในระบะหลังการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะทางเศรษฐกิจกับอาชญากรรมนั้นปรากฏว่า ผลที่ออกมาเป็นไปในแบบเดียวกัน และในบางครั้งก็ขัดกันทั้ง ๆ ที่ภาวะทางเศรษฐกิจกับอัตราของอาชญากรรมจะมีความสัมพันธ์กันมาก แต่ก็มีได้หมายความว่าความยากจนจะเป็นสาเหตุโดยตรงต่อการกระทำความคิด ความยากจนเป็นเพียงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อันหนึ่งเท่านั้น และจะต้องมีปัจจัยอย่างอื่นมาประกอบอีกถึงจะมีอิทธิพลมากพอที่จะทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้

จากการศึกษาพบว่าการกระทำผิดส่วนใหญ่ไม่ได้กระทำไปเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจเท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดกับความยากจนนั้นมักจะพบเห็นได้ในเขตเสื่อมโทรม (deteriorated areas) หรือเขตที่ถูกคุกคามโดยการขยายของย่านธุรกิจการค้า (zone in transition) ย่านเหล่านี้จะมีประชาชนพวกเดียวกันเท่านั้นคือ ชนชั้นต่ำ (ผู้ยากจน) และมักปรากฏว่า

อัตราการศึกษาสูง อย่างไรก็ตามแม้ว่าสภาพความเป็นอยู่ที่ยากจนจะมีอิทธิพลทำให้เกิดการกระทำผิด แต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตเช่นว่านี้ จะทำการละเมิดกฎหมายเสียทุกคนไป ความจริงนั้นปรากฏว่ายังมีคนส่วนใหญ่ที่อยู่ในเขตด้อยพัฒนา หรือเขตเสื่อมโทรมเป็นผู้ที่ทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยสัมมาอาชีพ

อนึ่งภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวที่ยากจน นอกจากเป็นอุปสรรคต่อการอบรมเลี้ยงดูแล้วยังทำให้เด็กได้รับการศึกษาน้อยเกินไป จนกระทั่งไม่สามารถแข่งขันกับคนอื่นในการประกอบอาชีพได้ กล่าวคือ เมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ก็ยากจะหาอาชีพเป็นหลักฐานมั่นคงพอเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ขณะที่ท้องหิวโหย และไม่มีอะไรจะกิน ไม่มีเสื้อผ้าจะนุ่งห่ม ย่อมจะหาทางอยู่รอดและก่อให้เกิดการกระทำผิดขึ้นได้

ปัจจัยเกี่ยวกับความยากจนมีส่วนสัมพันธ์กับอาชญากรรม ดังนี้

๑) ความยากจนไม่ใช่เหตุผลที่จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้เสมอไป เพราะคนมั่งมีที่ประกอบอาชญากรรมก็ยังมีอยู่มาก คนที่มีฐานะยากจนส่วนมากก็เป็นคนดีทำมาหากินเลี้ยงชีพโดยสุจริต อดทนต่อความยากลำบาก

๒) เมื่อพูดถึงความสัมพันธ์ระหว่างความยากจนกับอาชญากรรม ทำให้เข้าใจไปได้ว่าอาชญากรรมอันมีสาเหตุอันเนื่องมาจากความยากจนนั้น เป็นอาชญากรรมเพื่อหวังประโยชน์จากทรัพย์สินเท่านั้น แต่อาชญากรรมที่มีได้มีมูลเหตุซึ่งใจเกี่ยวกับทรัพย์สินยังมีอีกมาก ซึ่งคนทุกฐานะอาจกระทำได้เช่นเดียวกัน

๓) อาชญากรรมที่มีผู้ประกอบขึ้น โดยความมุ่งหมาย ที่จะได้ทรัพย์สินมาเพื่อบำบัดความจำเป็น โดยแท้จริงนั้น มีอยู่น้อยมาก ความประสงค์ในทรัพย์สินอันเป็นมูลเหตุจูงใจให้ประกอบอาชญากรรม ประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นส่วนใหญ่ หรือแทบทั้งหมดเกิดจากความอยากได้ ความโลภ ความหิวกระหาย หรือเพื่อความจำเป็นอย่างอื่น หรืออาจกล่าวสั้น ๆ ว่าที่คนเราทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น มิใช่เพราะตนเองไม่มี แต่เพราะมีไม่พอ

๔) ความยากจนทำให้เกิดความทุกข์ ทำให้ต้องตกอยู่ในสภาพอันเสื่อมโทรม ทั้งในด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะโน้มนำให้คนเราประพฤติผิดทำนองคลองธรรมได้ง่ายกว่าปกติ^{๕๒}

^{๕๒}สุดฤดี นาวิโนชกรรม, “ปัจจัยทางสังคมที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำ : ศึกษากรณี ผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระโขนง”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๕๐, หน้า ๑๔ - ๑๗.

สรุปได้ว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาและการขจัดความยากจนเพื่อให้มีฐานะทางเศรษฐกิจพออยู่พอกินสามารถคุ้มครองตัวเองได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่เสริมสร้างให้บุคคลเข้มแข็งมีคุณภาพสามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้

เดิร์กแฮม (Durkheim) เป็นนักสังคมวิเคราะห์คนแรกที่แนะนำว่า อาชญากรรม เป็นเพียงภาระสำคัญของสังคม เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องในชีวิตสังคม โดยเน้นว่า ถ้าอาชญากรรมไม่ปรากฏในสังคมแล้ว ความสร้างสรรค์จะไม่เกิดขึ้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้าใด ๆ เดิร์กแฮม แนะนำสังคมได้มีการลงโทษต่ออาชญากร โดยมีบรรทัดฐานทางสังคมที่สนับสนุนและเขากล่าวว่า กฎเกณฑ์ระเบียบของสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่ออาชญากรรม โดยที่บุคคลได้ประกอบอาชญากรรม ซึ่งเป็นเพราะตกอยู่ในสภาวะทางสังคมที่เขาเผชิญอยู่และส่งผลสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมในขณะนั้น ได้เป็นสังคมที่ขาดระเบียบ หรือการขัดแย้งทางวัฒนธรรม เดิร์กแฮม เน้นถึงความสำคัญของระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมได้

เดิร์กแฮม (Durkheim) มีความเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างในสังคมถือเป็นข้อเท็จจริงทางสังคม (social fact) ซึ่งนำมาศึกษาได้ เช่น อาชญากรรม การควบคุมสังคม ระเบียบประเพณี เป็นความผูกพันกัน และเป็นข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในสังคม การควบคุมบังเกิดขึ้นเพื่อให้สังคมมีระเบียบเมื่อใดก็ตามพฤติกรรมฝืนสังคมปรากฏขึ้น หรือที่เรียกว่า อาชญากรรม สังคมจะใช้วิธีการควบคุมสังคมและปฏิบัติต่อผู้ฝ่าฝืนนั้น หรือมีการลงโทษ ซึ่งถือเป็นเครื่องที่แสดงถึงว่าได้มีการปฏิบัติต่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้น^{๕๖}

สรุปได้ว่า กฎเกณฑ์ระเบียบประเพณีของสังคมที่ไม่ดีหรือหย่อนจนเกินไปก็จะทำให้บุคคลทั่วไปในสังคมมีความพึงพอใจ สามารถปฏิบัติได้ เกิดความขัดแย้งกันน้อยลง และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ทางสาธารณะของสังคมจะทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลในสังคมก็จะมีมากขึ้นทำให้ชุมชนสังคมเข้มแข็ง การควบคุมสังคมหรือลงโทษต่อผู้ฝ่าฝืนนั้นก็จะทำได้โดยง่ายเพราะมีเป็นส่วนน้อย

แมนไฮม์ (Mannheim) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาแห่งอังกฤษได้สรุปว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม มีดังนี้

^{๕๖}เดิร์กแฮม (Durkheim), อังในสุดฤดี นาวิโนชกรธรรม, “ปัจจัยทางสังคมที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำ : ศึกษากรณี ผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้คดีอาเสพติด สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระโขนง”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๕๐, หน้า ๑๗.

๑) ครอบครัว เป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและมีการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กจนถึงผู้ใหญ่ในวันหน้า ทั้งในด้านความเป็นอยู่ด้านจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ การต้องการความรัก ความอบอุ่นทางใจ ถ้าหากสมาชิกในครอบครัวได้รับความต้องการทางใจ หรืออารมณ์ที่ดีและสมบูรณ์แล้ว ย่อมส่งผลต่อบุคลิกภาพและบุคคลที่มีจิตใจหนักแน่นต่อไปในอนาคตเมื่อเติบโต

นักสังคมวิทยาได้ศึกษา พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการกระทำความคิดขึ้น ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีต่อกันแล้ว ครอบครัวนั้นก็จะมีความสุข ความราบรื่น ความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้กับประเทศชาติ เนื่องจากสังคมที่นั่นเริ่มต้นมาจากครอบครัวที่ดี ถ้าครอบครัวแตกแยก หรือขาดความรัก ความเข้าใจกันแล้วสังคมก็จะแตกแยกเป็นเงาตามตัวไปด้วย ดังนั้น ความสามัคคี ความรัก ความไม่เบียดเบียนต่อกันจะเป็นกุญแจที่นำไปสู่ความสุข ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัว อาจแยกกล่าวได้เป็นสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยาซึ่งถือว่าเป็นสัมพันธภาพที่สำคัญที่สุดเพราะถ้าสามีภรรยามีความรักใคร่ เข้าใจ ซึ่งกันและกันแล้วย่อมทำให้ครอบครัวนั้นมีความราบรื่นมั่นคง สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวก็จะมีความสุขไปด้วย สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร ซึ่งจะมีพื้นฐานมาจากสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยา เพราะเมื่อมีการให้กำเนิดบุตรแล้ว ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็จะเพิ่มขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตรตามมา สัมพันธภาพระหว่างพี่น้องจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ภายในครอบครัวอันประกอบไปด้วยความสัมพันธ์พื้นฐานและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ดังนั้นบิดามารดาจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่และต้องคอยสอดส่องดูแลบุตรของตนตลอดเวลาและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแล้วจะทำให้ครอบครัวนั้นมีความสุข

๒) สภาพบ้านแตก มีส่วนสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมเพราะการที่บิดามารดาแยกกันอยู่ หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหย่าร้างกัน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายถึงแก่กรรม ซึ่งเป็นผลให้ภายในครอบครัวแตกแยกและไม่มีการปรองดองกันระหว่างบิดามารดาและสมาชิกภายในครอบครัว การที่มารดาต้องมีการะหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวทำให้ต้องออกทำงานนอกบ้านแทนที่จะอยู่เป็นแม่บ้านที่ดี ดังนั้นจึงไม่มีใครให้คำแนะนำและชี้แนวทางให้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

๓) ความยากจน นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและความประพฤติตราบใจที่สมาชิกในสังคมมีความแตกต่างกันในฐานะทางเศรษฐกิจมาก กล่าวคือ คนจนมากกว่า คนรวย ปัญหาสังคมอื่น ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมก็จะเกิดขึ้นมากกว่าสังคมที่มีความแตกต่างทางเศรษฐกิจน้อย

๔) การศึกษา มีส่วนที่จะเสริมสร้างลักษณะนิสัย และพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล เพื่อให้สามารถปรับปรุงตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้จะเห็นได้ว่า อาชญากรส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาน้อย สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา อุปสรรคที่สำคัญของการศึกษาเกิดจากภาวะบีบคั้นทางด้านเศรษฐกิจและความต้องการที่จะใช้กำลังแรงงานของเด็กภาวะเช่นนี้ย่อมบั่นทอนความก้าวหน้าทางการศึกษาของเด็กโดยปริยาย ซึ่งมีผลให้เด็กกลายเป็นผู้กระทำความผิดในเวลาต่อมา เช่น ผู้ต้องขังหญิงที่ขาดหลักจริยศึกษาและพุทธศึกษาสามารถสรุปได้ว่า เป็นผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือมีการศึกษาน้อยจะมีโอกาสกระทำความผิดได้มากเนื่องจากขาดความยับยั้งชั่งใจ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นั่นเอง

๕) ชุมชนและเพื่อนบ้าน นักอาชญาวิทยาเชื่อว่า อาชญากรรมมักเกิดขึ้นมากในบริเวณ ชุมชนที่มีพลเมืองที่หนาแน่นเพราะจะต้องประสบกับความตึงเครียดและความกดดันทั้งทางด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ มากกว่าคนที่อยู่ในชนบทที่มีพลเมืองอยู่น้อยกว่า และดำเนินชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ในย่านธุรกิจการค้า อุตสาหกรรมที่มีคนแออัด เด็กที่อยู่ในย่านนี้จะได้ยิน ได้ฟังได้เห็นแต่ตัวอย่างที่ไม่ดี ทำให้เกิดการเลียนแบบและเอาเยี่ยงอย่าง ประกอบกับบิดามารดาอาจจนมีแต่ความขาดแคลน ไม่มีความรู้ และไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูลูก โอกาสที่เด็กจะก่ออาชญากรรมก็มีมากขึ้น

๖) อิทธิพลจากวัฒนธรรมและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมก่อให้เกิดความไม่สมดุลของวัฒนธรรมขึ้น โดยสาเหตุแห่งอาชญากรรมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่บังคับ รวมทั้งสาเหตุต่าง ๆ ที่มีส่วนสนับสนุนให้มีการประกอบอาชญากรรมขึ้น

๗) อิทธิพลจากสื่อมวลชน นับว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก อาจเป็นสาเหตุยั่วยุให้ก่ออาชญากรรมขึ้นได้เพราะสื่อมวลชนจะออกข่าวแพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้นผู้คนทั่วไปสามารถหาชมหรือหาอ่านได้ง่าย

๘) หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เป็นสาเหตุให้เกิดการก่ออาชญากรรมขึ้นได้ ถ้าผู้อ่านมีจิตใจ ไม่มั่นคงและเห็นอยู่เป็นประจำ ก็อาจจะถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้โดยไม่รู้ตัว

๕) ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ แม้จะไม่ได้เป็นสาเหตุ โดยตรงต่อการเกิด อาชญากรรมแต่ก็มีส่วนทำให้เกิดผลทางอ้อมได้ หากสื่อมวลชนนั้น ๆ ขาดความรับผิดชอบ และ บิดเบือนความเป็นจริง^{๔๔}

สรุปได้ว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมได้แก่ สัมพันธภาพใน ครอบครัวที่ไม่ดีต่อกัน ความยากจน การศึกษาน้อย อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นชุมชนแออัดเห็นแต่ ตัวอย่างที่ไม่ดี และรับอิทธิพลจากวัฒนธรรม และสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่ขาดความรับผิดชอบ และ บิดเบือนความจริง ดังนั้นการปรับตัวเป็นพลเมืองดี จึงต้องพยายามแก้ไขหรือหลีกเลี่ยงปัจจัย แวดล้อมทั้งหลายเหล่านี้ที่อยู่ในเชิงลบ และเสริมสร้างให้อยู่ในเชิงบวกโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและ เดินไปให้ถึงเป้าหมายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการคบเพื่อน

๒.๕.๑ ความหมายของการคบเพื่อน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “การ” หมายถึง งาน, สิ่งหรือเรื่องที่ทำ, มักใช้เข้าคู่กับคำ งาน เช่น การงาน เป็นการเป็นงาน ได้การ ได้งาน ถ้าอยู่หน้านาม หมายความว่า เรื่อง, ชูระ, หน้าที่ ^{๔๕} “คบ” หมายถึง เข้าเป็นพวกกัน คบค้า, คบค้าสมาคม ไปมาหาสู่เข้าเป็นพวกเดียวกัน, คบหา ไปมาหาสู่เข้าเป็นพวกเดียวกัน^{๔๖} “เพื่อน” หมายถึง ผู้ชอบพอรักใคร่กัน, ผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน^{๔๗} เมื่อรวมคำเหล่านี้เข้าด้วยกัน “การคบเพื่อน” จึงหมายถึง การคบค้าสมาคมเป็นพวกเดียวกันกับผู้ที่ชอบพอรักใคร่หรือผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน

ในทางพระพุทธศาสนา “เพื่อน” คือ “มิตร” หมายถึง เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย เช่น มิตรแท้ มิตรเทียม^{๔๘}

^{๔๔} แมนไฮม์ (Mannheim), อังโน เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘ - ๑๙.

^{๔๕} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, อังแล้ว, หน้า ๑๑๕.

^{๔๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑๗.

^{๔๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๐๒.

^{๔๘} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๖๑.

๒.๕.๒ ประเภทของการคบมิตร

พระพุทธเจ้าได้ทรงตรัสไว้แบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ มิตรแท้ กับมิตรเทียม

๑) มิตรแท้ บาลีใช้คำว่า “สุหตมิตร” คือ มิตรที่มีใจดี มีความจริงใจ คบหากันด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นมิตรที่บุคคลผู้คบหาสมาคมแล้วทำให้มีแต่ความสุขความเจริญ แบ่งย่อยเป็น ๔ ประเภทด้วยกัน คือ

- (๑) มิตรมีอุปการะ (อุปการกมิตร)
- (๒) มิตรร่วมสุข ร่วมทุกข์ (สमानสุขทุกขมิตร)
- (๓) มิตรแนะนำประโยชน์ (อัครถักขาขีมิตร)
- (๔) มิตรมีความรักใคร่ (อนุกัมปกมิตร)^{๔๕}

๒) มิตรเทียม คือ มิตรไม่แท้ มิตรไม่ดี ไม่มีความจริงใจ เป็นศัตรูที่มาในรูปของมิตร ท่านใช้คำบาลีว่า “มิตรปฏิรูป” หรือ “มิตตปฏิรูปกะ” พึงทราบว่าไม่ใช่มิตรเป็นแต่คนเทียมมิตรหรือมิตรเทียม แบ่งย่อยออกเป็น ๔ ประเภท คือ

- (๑) คนที่ถือเอาแต่ประโยชน์จากผู้อื่นฝ่ายเดียว (อัญญทัตตุหระ)
- (๒) คนคิดแต่พูด (วจีปรมะ)
- (๓) คนที่ชอบพูดประจบ (อนุปิยภาณี)
- (๔) คนที่ชักนำเพื่อนในทางเสื่อม (อปายสหาย)^{๔๖}

๒.๕.๓ ลักษณะของการคบมิตร

พระพุทธศาสนาได้แยกย่อยเกี่ยวกับลักษณะของมิตรแท้และมิตรเทียม ดังนี้

๑) ลักษณะของมิตรแท้ ๔ ประเภท คือ

- (๑) มิตรมีอุปการะ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ
 - (๑.๑) ป้องกันเพื่อนผู้ประมาท
 - (๑.๒) ป้องกันทรัพย์สมบัติของเพื่อนผู้ประมาท
 - (๑.๓) เมื่อมีภัยก็เป็นที่พักพิงได้
 - (๑.๔) เมื่อกิจที่จำเป็นเกิดขึ้นก็ช่วย โภคทรัพย์ เป็น ๒ เท่าของทรัพย์ที่

ต้องการในกิจนั้น^{๔๖}

^{๔๕}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๐/๒๐๕.

^{๔๖}ที่.ปา. ๑๑/๒๕๔/๒๐๗.

^{๔๗}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๑/๒๑๐.

ลักษณะของมิตรมีอุปการะ ได้แก่ มิตรที่มีจิตใจรักใคร่กันจริง ๆ รักมิตรเสมอ ด้วยชีวิตตน ไม่ใช้รักกันแต่ปาก แต่หากรักด้วยชีวิตจิตใจ เมื่อรักเพื่อนเสมือนชีวิต ก็คิดหาวิธี ป้องกันเพื่อนให้มีความปลอดภัย เพื่อนคนไหนประมาทขาดสติ ก็ดำริหาวิธีป้องกันเพื่อนคนนั้น ด้วยการแนะนำตักเตือนเพื่อนไม่ให้เกิดความประมาท เพราะความประมาทเป็นทางแห่งความตาย หาอุบายป้องกันทรัพย์สินสมบัติของเพื่อนผู้ประมาทแล้ว ไม่ให้เกิดความเสียหาย เมื่อมีอันตรายเกิดขึ้น พี่พาทอาศัยกันได้ คราวเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ช่วยกันรักษาพยาบาล คราวมีธุระการงานเกิดขึ้นก็ช่วยออก ทรัพย์สินเกินกว่าที่จะออกปาก เพื่อนมีอุปการะมากเช่นนี้ เป็นมิตรที่ดีควรรวมตัวเข้าหากัน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมแห่งการอยู่ร่วมกัน

(๒) มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

(๒.๑) บอกความลับของตนแก่เพื่อน

(๒.๒) ปัดความลับของเพื่อน

(๒.๓) ไม่ละทิ้งในเมื่อมีเหตุอันตรายเกิดขึ้น

(๒.๔) แม้ชีวิตก็อาจสละเพื่อประโยชน์แก่เพื่อนได้^{๒๒}

มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ มิตรประเภทนี้เป็นมิตรที่คบกันแบบเปิดอก เมื่อมีความลับอะไรก็สามารถบอกเพื่อนได้ เพราะการปกปิดจะเป็นเหตุให้เกิดความระแวงแคลงใจของกันและกัน และเมื่อถึงยามวิบัติฉิบหายก็ยึดอุบายไม่ทอดทิ้งกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในยามวิบัติ แม้แต่ชีวิตถึงคราวจำเป็นจริง ๆ ก็สละแทนกันได้ ถ้าลักษณะเช่นนี้มีอยู่ในผู้ใด ควรร่วมใจกันกับมิตรประเภทนั้น จะได้สร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

(๓) มิตรแนะนำประโยชน์ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

(๓.๑) ห้ามมิให้ทำความชั่ว

(๓.๒) แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดี

(๓.๓) ให้ได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง

(๓.๔) บอกทางสวรรค์ให้^{๒๓}

มิตรแนะนำประโยชน์ เป็นประเภทผู้แนะนำ ผู้ชี้ทาง เพื่อนที่ดีมีลักษณะคอยแนะนำสิ่งที่ เป็นประโยชน์แก่เพื่อนตลอดเวลา เมื่อเห็นเพื่อนจะทำอะไรไม่ดีไม่ถูกต้อง ก็ห้ามปราม ตักเตือน ห้ามไม่ให้ทำความชั่วทุกอย่าง แนะนำทางให้สร้างแต่ความดี หาโอกาสให้เพื่อนได้รู้ ได้

^{๒๒}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๒/๒๑๐.

^{๒๓}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๓/๒๑๐.

เห็น ได้ยิน ได้ฟัง แต่สิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ ชักจูงให้สนใจแต่ในศีลในธรรม มิตรประเภทนี้เมื่อคบแล้วจะได้ทำแต่สิ่งที่ดี ๆ ร่วมกัน

(๔) มิตรมีความรักใคร่ หรือมีน้ำใจ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

(๔.๑) ไม่พอใจความเสื่อมของเพื่อน

(๔.๒) พอใจความเจริญของเพื่อน

(๔.๓) ห้ามปรามคนที่นิินทาเพื่อน

(๔.๔) สนับสนุนคนที่สรรเสริญเพื่อน^{๖๔}

มิตรมีความรักใคร่ ได้แก่ มิตรที่มีความรักกันด้วยชีวิตจิตใจ ไม่ใช่เป็นมิตรแต่ปาก ถึงคราวทุกข์ยากก็ต้องทุกข์ด้วยกัน ถึงคราวสุขก็สุขด้วยกัน รักเพื่อนเสมือนรักตน รักตนก็เสมือนรักเพื่อน ถ้ามีคนตำหนิตเบียนเพื่อนต่าง ๆ นานาก็อาสาได้แทนเพื่อน เขาตีเพื่อนก็เสมือนตีตน ต้องหาเหตุผลมาลบสิ่งคำตำหนิตที่ไม่จริงนั้น ขณะเดียวกันถ้ามีคนสรรเสริญเพื่อนรัก ก็รู้จักรับรองคนที่สรรเสริญเพื่อน นี่คือนิมิตรที่มีความรักใคร่ ถ้าได้มิตรประเภทนี้ก็จะสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมได้อย่างมหาศาล

๒) ลักษณะของมิตรเทียม ๔ ประเภท คือ

(๑) มิตรปกอลอก มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

(๑.๑) คิดเอาประโยชน์ตนฝ่ายเดียว

(๑.๒) ขอมเสียน้อย แต่ปรารถนาจะได้มาก

(๑.๓) เมื่อตัวเองมีภัยจึงช่วยทำกิจของเพื่อน

(๑.๔) คบเพื่อนเพราะเห็นแก่ประโยชน์ของตน^{๖๕}

มิตรประเภทนี้ เป็นมิตรที่ไม่มีความจริงใจ คบเพื่อหวังแต่ประโยชน์ส่วนตัว ถ้าคนที่เขาคบหาด้วยไม่มีประโยชน์กับเขาก็จะเลิกคบทันที และถ้าหากร่วมลงทุนทำธุรกิจการงาน ๆ ใดก็ตามมักที่จะลงทุนลงแรงน้อย แต่หวังกำไรมาก ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ เมื่อถึงคราวมีภัยเอาตัวรอดแต่เพียงผู้เดียว ไม่รวมคิด ร่วมแก้ปัญหาให้กับกลุ่ม ทั้งนี้เพราะอาจจะมองว่าประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับนั้นน้อยหรือไม่มีนั่นเอง

^{๖๔}ที่.ปา. ๑๑/๒๖๔/๒๑๑.

^{๖๕}ที่.ปา. ๑๑/๒๕๕/๒๐๗.

(๒) มิตรดีแต่พูด มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

- (๒.๑) กล่าวต้อนรับด้วยเรื่องที่เป็นอดีตไปแล้ว
- (๒.๒) กล่าวต้อนรับด้วยเรื่องที่ยังมาไม่ถึง
- (๒.๓) สงเคราะห์ด้วยสิ่งหาประโยชน์มิได้
- (๒.๔) ฟังพาอาศัยในยามเดือดร้อนไม่ได้^{๖๖}

มิตรประเภทนี้ชอบพูดแต่เรื่องที่เราสรรหาประโยชน์ไม่ได้ พูดแต่เรื่องที่เป็นอดีตไปแล้ว และมักพูดแต่เรื่องที่ยังมาไม่ถึง พูดแต่เรื่องที่เป็นไปได้ยาก หรือกล่าวให้เข้าใจง่าย ๆ คือ เป็นคนชอบพูดอย่างเดียว ไม่ชอบทำ และมักสงเคราะห์มิตรที่คบหาด้วยสิ่งที่ไม่มียุทธประโยชน์ เช่น จะให้ของ ของนั้นก็ใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ สักเพียงว่าได้ชื่อว่าให้แล้ว ช่วยเหลือแล้ว และเมื่อเพื่อนมีกิจธุระที่จะขอความช่วยเหลือมักอ้างเหตุขัดข้อง ๆ ต่าง เป็นต้น

(๓) มิตรพูดประจบ มีลักษณะ ๔ อย่าง คือ

- (๓.๑) เพื่อนทำชั่วก็คล้อยตาม
- (๓.๒) เพื่อนทำดีก็คล้อยตาม
- (๓.๓) สรรเสริญค่อน้ำ
- (๓.๔) นินทาลับหลัง^{๖๗}

มิตรประเภทนี้ ชอบประจบสอพลอ เป็นมิตรที่มีมารยามากมาย มีบุคคลจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนใหญ่คนโตที่ต้องเสียดคนไป เพราะมีคนใกล้ชิดเป็นคนหัวประจบ คือ จะต้องทำอะไรไม่ว่าดีหรือชั่ว ก็คอยคล้อยตามไปเสียทุกอย่าง แต่บางคนก็ชอบคนประจบสอพลอ เพราะให้ความสุข ความเพลิดเพลินชั่วคราว ช่วยยาม พูดจาให้ฟังหวานหูเล่น โดยมีได้มีความจริงใจ ถึงแม้ลับหลังจะนินทาก็ตาม ซึ่งก็ถือว่าเป็นความชอบพอของบุคคลนั้นไป และอีกอย่างการยกย่องด้วยความจริงใจนั้น แม้จะสรรเสริญให้ฟังค่อนน้ำบ้าง เพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้ทำความดีก็ไม่ถือเป็นการประจบ ซึ่งต้องแยกเรื่องประจบสอพลอกับเรื่องความจริงใจให้ออกจากกัน

^{๖๖}ที่.ปา. ๑๑/๒๕๖/๒๐๘.

^{๖๗}ที่.ปา. ๑๑/๒๕๗/๒๐๘.

(๔) มิตรชักชวนในทางเสื่อม มีลักษณะ ๔ อย่างคือ

(๔.๑) ชักนำให้หมกมุ่นเสพของมีนเมา

(๔.๒) ชักนำให้หมกมุ่นในการเที่ยวไปตามตรอกซอกซอยในเวลา

กลางคืน

(๔.๓) ชักนำให้เที่ยวดูมหรสพ

(๔.๔) ชักนำให้หมกมุ่นในการเล่นการพนัน

มิตรประเภทนี้ ใครคบจะทำให้หมกมุ่นด้วยการดื่ม การเที่ยวเล่นอย่างหาประโยชน์มิได้สักอย่างเดียว ทำให้เสื่อมสุขภาพ เสียวทรัพย์ และอาจเสียคนเสียอนาคตด้วย การเที่ยวกลางคืนต้องเสี่ยงอันตรายหลายอย่างทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งทรัพย์สินส่วนตัว และทรัพย์สินทางบ้าน ไม่ได้อยู่บ้านโจรอาจปล้นหรือขโมยได้ง่าย ทรัพย์สินที่ติดตัวในการไปเที่ยวก็จะถูกปล้น ถูกฉ้อ ถูกล้วง สถานที่เที่ยวกลางคืนก็ต้องเสียค่าบริการด้วยราคาแพง ทำให้เสียทรัพย์สินมาก นอกจากนี้ยังเป็นที่ระแวงของคนทั้งหลาย ไม่เป็นที่ไว้วางใจ เป็นการเที่ยวและเล่นที่ไร้ซึ่งประโยชน์ทั้งหลาย^{๖๔}

๒.๕.๔ หลักการคบมิตรตามแนวพระพุทธศาสนา

ในมงคลสูตรพระพุทธองค์ทรงให้ความสำคัญเป็นเบื้องต้นแรกเกี่ยวกับการเลือกคบคน โดยการไม่คบคนพาล และการคบบัณฑิต ดังนี้

๑) การไม่คบคนพาล^{๖๕}

คำว่า “คนพาล” โดยทั่วไป หมายถึง บุคคลที่เกเร ชอบหาเรื่องก่อความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น แต่ในพระพุทธศาสนามีความหมายกว้างขวางและลึกซึ้งมากกว่านี้ โดยหมายรวมไปถึงบุคคลผู้ประกอบด้วยอกุศลกรรมบถ ๑๐ มีปาณาติบาต เป็นต้น ชื่อว่าพาล และที่เรียกอย่างนั้นเพราะคนพาลมักอยู่อย่างไม่มีประโยชน์ต่อใคร ขาดปัญญา^{๖๖} คนพาล มีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ และคนพาลนั้นเป็นผู้ที่ตัดซึ่งประโยชน์ทั้งสองคือ ประโยชน์ในโลกนี้และโลกหน้า และถือเอาแต่สิ่งที่มีใช้ประโยชน์ทั้งสองคือประโยชน์ในโลกนี้และโลกหน้า เป็นผู้ตัดซึ่งประโยชน์ตนและผู้อื่น^{๖๗}

^{๖๔} พระมหาทองพูน สติสมฺปนฺโน (เสือเขียว), “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๗, หน้า ๘ - ๑๕.

^{๖๕} พุ.พ. ๒๕/๓/๗.

^{๖๖} คณะกรรมการแผนตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย, มังคลัตถปิปปี้แปล เล่ม ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔), หน้า ๒๐.

^{๖๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑.

นอกจากนี้ คนพาล หมายถึง “อ่อน” หมายความว่า อ่อนความคิดไม่อาจคิดริเริ่มสร้างชีวิตให้ดีขึ้นกว่าภาวะเดิมได้ คนอ่อนสติไม่มีกำลังพอจะปลุกคนให้ตื่นตัวตื่นใจ อ่อนปัญญาไม่มีปรีชาความสามารถที่จะรู้ดีรู้ชั่วหรือรู้เหตุรู้ผล และตัดเสียซึ่งประโยชน์ทั้งสองที่ตนควรบำเพ็ญ^{๑๒}

(๑) ประเภทของคนพาล คนพาลตามที่สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ได้แบ่งไว้มีอยู่ด้วยกัน ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(๑.๑) พาลภายนอก ได้แก่ คนอื่นที่เป็นพาล

(๑.๒) พาลภายใน ได้แก่ ตัวเราเป็นผู้ที่มีใจชั่ว กายชั่ว และวาจาชั่ว^{๑๓}

การที่บุคคลคบพาลภายนอก คือการที่ไปคบหากับคนพาลด้วยการไปมาหาผู้ทำความสนิทสนม จงรักภักดี เป็นเพื่อนร่วมคิดร่วมเห็น ร่วมกินร่วมอยู่ และดำเนินตามอย่างความประพฤติทั้งหลายของคนพาล

ส่วนการคบพาลภายนอก คือ การที่ตัวเราเองคบกับมโนทุจริต มีความโลภความโกรธและความหลง คบกับกายทุจริต โดยการทำลายชีวิตตนและผู้อื่น ลักษณะของผู้อื่นประพฤตินิสิตในกาม และคบกับวจีทุจริต คือการพูดโกหกหลอกลวง พูดคำที่ไม่ไพเราะอ่อนหวาน พูดคำไม่ประสานสามัคคี พูดคำที่ไม่มีประโยชน์ ชื่อว่าคบพาลภายใน

(๒) ลักษณะของคนพาล คนพาลที่ปรากฏในอังคุตตรนิกาย ดิกนิบาต พระพุทธองค์ได้ตรัสถึงลักษณะ นิमित และอุปทานของคนพาลว่ามี ๓ ประการ คือ

(๒.๑) คนพาลย่อมเป็นผู้คิดอารมณ์ชั่วโดยปกติ

(๒.๒) คนพาลย่อมเป็นผู้พูดคำชั่วโดยปกติ

(๒.๓) คนพาลย่อมเป็นผู้ทำการชั่วโดยปกติ^{๑๔}

ตามพุทธโอวาทนี้ อาการของคนพาลสังเกตได้ ๓ จุดใหญ่ ๆ คือ คิด พูด และทำ หมายความว่า ความคิดชั่วเป็นพาลลักษณะ ถ้อยคำชั่วเป็นพาลนิमित การทำชั่วเป็นพาลอุปทาน ซึ่งสามารถอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับลักษณะทั้ง ๓ ประการ ได้ดังนี้

(๒.๑) คนพาลเป็นผู้คิดอารมณ์ชั่วโดยปกติ สังเกตได้คือคนพาลนั้นจะโน้มเอียงไปข้างมโนกรรม เรียกว่า พาลลักษณะ มีอยู่ ๓ ประการ คือ

^{๑๒} สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (พิมพ์ ธรรมโร), มงคลยอดชีวิต เล่ม ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : อรุณสภา, ๒๕๓๗), หน้า ๘.

^{๑๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

^{๑๔} อ.จ.ต.ก. ๒๐/๓/๑๔๑.

(๒.๑.๑) มีความโลภ อยากได้ อยากมีเกินขอบเขต เห็นแก่ตัว แสวงหาในทางที่ไม่สมควร รวมทั้งโลกในทางกามคุณหมกมุ่นในรักใคร่ ผักใฝ่ในกามารมณ์จนเกินพอดี

(๒.๑.๒) มีความโกรธเป็นเบื้องต้น เกรียดแค้น มีความโกรธร้อนลุ่ม อยู่ในใจเป็นท่ามกลาง ผูกใจอาฆาตพยาบาทเป็นเบื้องปลาย คิดจงล้างจงผลาญ และจบลงด้วยการทำลายชีวิตของกันและกัน

(๒.๑.๓) ความลุ่มหลง มีความมกมายอยู่ภายใน มีอวิชาเป็นตัวนำ ทำให้ไม่รู้ผิดชอบชั่วดี หรือบาปบุญคุณโทษ มีมิจฉาทิฎฐิเข้าสนับสนุน ทำให้เห็นผิดเป็นชอบ

(๒.๒) คนพาลเป็นผู้พูดคำชั่ว โดยสังเกตได้คือคนพาลจะโน้มเอียงไปเข้าข้างกิจกรรม เรียกว่า พาลนิมิต มีอยู่ ๔ ประการ คือ

(๒.๒.๑) พูดเท็จ คือ พูดปด พูดโกหก พูดเหลวไหล เดา ประจบ หลอกลวง อำพราง เป็นต้น ซึ่งเป็นการหักล้างประโยชน์ของคนอื่นเพื่อประโยชน์ของตัวเอง

(๒.๒.๒) พูดส่อเสียด คือ พูดยุยงให้เขาแตกกัน พูดแหย่ให้เขาเข้าใจผิดกันกระซิบกระซาบให้เขาเข้าใจผิด ใส่ร้ายเขา ทำลายสามัคคีของเพื่อนฝูง ของครอบครัว ฯลฯ ให้ต้องแยกออกเป็นฝักฝ่าย

(๒.๒.๓) พูดคำหยาบ เช่น คำ แข่ง ประชด เหน็บแนม กระแทบ กระแทก เป็นต้น ซึ่งเป็นการข่มขู่ให้คนอื่นโกรธ รวมทั้งพูดคำลามกผิดวิสัยผู้ดีให้เป็นที่อับยศอดสูแก่ผู้ถูกว่า

(๒.๒.๔) พูดเพ้อเจ้อ คือ พูดพาล่ามและพูดเหลวไหล ไร้สาระไม่มีเหตุผล พูดไม่มีหลักฐานอ้างอิง พูดสิ่งที่ไม่มีความจำเป็น พูดไม่ระมัดระวังปากทำให้คนอื่นได้รับความเสียหาย

(๒.๓) คนพาลเป็นผู้ทำชั่วโดยปกติ สังเกตได้จากกรกระทำของคนพาลนั้นโน้มเอียงไปเข้าข้างกายกรรม เรียกว่า พาลาปทาน มีอยู่ ๓ ประการ คือ

(๒.๓.๑) การฆ่า คือ ผลาญชีวิตและทำร้ายร่างกายคนอื่น ทำการทรมาณให้เข้าต้องลำบาก ชกต่อย ชู่เชิญผู้อื่น เป็นต้น

(๒.๓.๒) ลักขโมย คือ ผลาญทรัพย์สินของผู้อื่นด้วยลักขโมย ครอบงำ ฆริป ลั่น ตู๋ หนีง โกง หลอกลวง ทรบัต ักยกอก เบียดบัง สับเปลี่ยน ลักลอบ ค้าของเถื่อน ปลอมแปลง สิ้นค้า ซึ่งเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทางปัญญา เป็นต้น

(๒.๑.๓) ประพฤติผิดในกาม เช่น นอกใจคู่ครองของตน ทำการฉ้อคร่ำอนาจาร มักมากในเรื่องกามารมณ์ เป็นต้น^{๑๕}

(๓) มูลเหตุแห่งการไม่ควรคบคนพาล

เหตุผลหลักในการไม่ควรคบคนพาล ๓ ประการ ที่ปรากฏในอังกุตตรนิกาย ดิกนิบาต คือ

(๓.๑) สาเหตุเพราะคนพาลเป็นผู้นำภัยมาให้ ภัยในความหมายนี้คือสิ่งที่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเสียหาย เพราะคนพาลเป็นผู้ที่พูด คิด และทำสิ่งที่ไม่ดี คนพาลแสวงยกยอสรรเสริญต่อหน้า ลับหลังนินทา เมื่อสบโอกาสเป็นต้องทำลาย และทำร้ายโดยไม่มีความกะจิตกะขวางใจ

(๓.๒) สาเหตุเพราะอุปาทว่เกิดแต่คนพาล อุปาทว่คือสิ่งที่เป็นอัมภมกลเสื่อมทรามอัปรีช นำเกลียด และสิ่งจัญไรชั่วร้าย เสวทราม คนพาลเป็นตัวอุปาทว่ ชอบเผยโทษคนอื่น และปกปิดโทษของตน ซึ่งมีอยู่ ๔ ลักษณะ คือ

(๓.๒.๑) คนพาลชอบเผยโทษของคนอื่นแม้ไม่มีใครถาม เมื่อมีคนถามก็พูดทับถมและขยายให้ได้เนื้อความยิ่งขึ้น

(๓.๒.๒) คนพาล ไม่ชอบเผยคุณงามความดีของคนอื่น แม้เมื่อมีคนถามก็พูดอ้อมอ้อม ไม่ขยายให้ได้เนื้อความยิ่งขึ้น

(๓.๒.๓) คนพาล ไม่ยอมเผยโทษของตนเอง ถึงจะมีผู้ซักถามก็พูดกลบเกลื่อน

(๓.๒.๔) คนพาลชอบพูดอวดคุณงามความดีของตน แม้ไม่มีใครซักถาม เมื่อมีใครถามก็ยั้งเล่าให้ละเอียดถี่ถ้วน

(๓.๓) สาเหตุเพราะอุปสรรคเกิดจากคนพาล อุปสรรค คือ สิ่งที่เข้าขัดขวางกีดกันทำให้กิจการทุกอย่างขัดข้องต้องชะงักไป คนพาลจะเป็นตัวอุปสรรค คอยเข้าขัดขวางดัดรอนคนอื่นอยู่ทุกวิถีทาง ชอบคิดว่าภระที่ยังไม่มาถึง สลัดภระที่มาถึงตัว ไม่เห็นโทษเป็นโทษไม่เห็นคุณเป็นคุณขาดปัญญา พุดจาอวดฉลาดเมื่อมีผู้ชี้โทษชี้คุณให้เห็น ก็ไม่ยอมรับตามทางที่ถูก^{๑๖}

^{๑๕} สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมโร), มงคลยอตชีวิต เล่ม ๑, อ้างแล้ว, หน้า ๖๗ - ๖๘.

^{๑๖} พระมหาทองพูน สติสมฺปนฺโน (เสือเขียว), “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า ๗๐ - ๗๑.

เพราะฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า การคบคนพาลเป็นเหตุให้ผู้คบมีแต่ความเสื่อมเสีย ทำให้ฐานะของตนตกต่ำกว่าภาวะเดิม มีใจเลวร้ายและกิริยาวางใจต่อความดีงามและความสงบสุขของสังคม ชีวิตเดือดร้อน เป็นคนมีความยุ่งทั้งข้างในและข้างนอก ส่วนการไม่คบคนพาลนั้น เป็นการหลีกเลี่ยงความเป็นศัตรูแก่ตนและคนอื่น ด้วยพฤติกรรมที่ไม่เข้าไปคบกับคนพาล ๗ อย่างที่กล่าวไว้ข้างต้น ถือว่าเป็นมงคลชีวิตข้อหนึ่งในมงคล ๓๘ เป็นเหตุให้เจริญด้วยสมบัติทั้งหลาย ทำให้การดำเนินชีวิตให้ก้าวขึ้นสู่คุณความดีเพื่อประโยชน์ตนและผู้อื่นต่อไป

๒) การคบบัณฑิต^{๑๖}

คำว่า “บัณฑิต” โดยทั่วไป หมายถึง บุคคลที่มีวิพพญาณะหรือจบปริญญาเป็นเครื่องวัดภูมิบัณฑิต แต่ถ้าในความหมายทางพระพุทธศาสนามีความหมายกว้างขวางและลึกซึ้งมากกว่านี้ ผู้เป็นบัณฑิตจะยึดถือคุณสมบัติเป็นเครื่องวัดภูมิบัณฑิต ทุกคนสามารถเป็นบัณฑิตได้ถ้าหากว่าบุคคลนั้นมีศีลธรรมและจริยธรรมที่เป็นจรรยาบรรณของบัณฑิต ในมังคลัตถทีปนี ได้ให้ความหมายของบัณฑิตไว้ว่า ผู้ดำเนินตามกุศลกรรมบถ ๑๐ มีเว้นจากปาณาติปาต เป็นต้น ทำเป็นกุศล พุคเป็นกุศล คิดเป็นกุศล และดำเนินชีวิตในประโยชน์ด้วยปัญญาคติ รู้จัดใช้ปัญญาารอบรู้ในเหตุผล และเป็นผู้ยึดเอาทั้งประโยชน์ตนและผู้อื่น มีความเป็นอยู่ด้วยผู้มีปัญญาอันประเสริฐ^{๑๗}

(๑) ประเภทของบัณฑิต บัณฑิตตามที่สมเด็จพระสังฆราชได้แบ่งไว้มีอยู่ด้วยกัน

๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(๑.๑) บัณฑิตภายนอก ได้แก่ คนอื่นที่เป็นบัณฑิต

(๑.๒) บัณฑิตภายใน ได้แก่ ตนเองปฏิบัติดีปฏิบัติชอบด้วยกาย วาจา และใจ

ผู้ที่คบบัณฑิตภายนอกได้ ด้วยการไปมาหาสู่ สนทนาปราศรัย ร่วมคิด ร่วมกันกับบัณฑิตด้วยพฤติกรรม ๗ อย่าง คือ (๑) การไปมาหาสู่ (๒) การสนทนาสนมชอบพอกัน (๓) ความจงรักภักดี (๔) เลื่อมใสเชื่อถือตรงต่อกัน (๕) ร่วมความคิดเห็น (๖) ร่วมอยู่ร่วมกัน และ (๗) ประพฤติตามแบบอย่าง

^{๑๖} พ.บ. ๒๕/๓/๗.

^{๑๗} คณะกรรมการแผนตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย, มังคลัตถทีปนีแปล เล่ม ๑, อ่างแล้ว, หน้า ๒๑.

การคบบัณฑิตภายในนั้น หมายถึง ตัวเราต้องเป็นคนที่มีการฝึกฝนพัฒนาตนเองให้เป็นคนมีความบริสุทธิ์ใจ คือ ไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง คบกายสุจริต คือ เว้นการทำลายชีวิตคนและผู้อื่น เว้นการลักขโมยของผู้อื่น เว้นการทำผิดประเวณีต่อกัน และคบวจีสุจริต คือ เป็นคนพูดแต่คำที่เป็นจริง พูดคำที่ประสานสามัคคี พูดคำไพเราะ และพูดคำที่มีสารประโยชน์ อย่างนี้จึงจะเรียกว่าคบบัณฑิตภายใน

(๒) ลักษณะของบัณฑิต ลักษณะบัณฑิตที่ปรากฏในพระไตรปิฎก มีลักษณะแตกต่างกันออกไปหลายลักษณะด้วยกัน ในอังกุตตรนิกาย ติกนิบาตร พระพุทธองค์ได้ตรัสถึงลักษณะ นิमित และอุปทานของบัณฑิตว่ามี ๓ ลักษณะ คือ

(๒.๑) บัณฑิตย่อมเป็นผู้คิดอารมณดีโดยปกติ

(๒.๒) บัณฑิตย่อมเป็นผู้พูดคำดีโดยปกติ

(๒.๓) บัณฑิตย่อมเป็นผู้ทำการดีโดยปกติ

คามพุทธโอวาทนี้ ลักษณะของผู้ที่เป็นบัณฑิตสามารถสังเกตได้ ๓ ลักษณะหลักใหญ่ ๆ คือ การคิด การพูด และการกระทำ หมายความว่า ความคิดดีเป็นบัณฑิต ลักษณะ การพูดถ้อยคำที่ดี ไพเราะเป็นบัณฑิตนิमित การทำดีเป็นบัณฑิตอุปทาน ซึ่งสามารถอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับลักษณะทั้ง ๓ ได้ดังนี้

(๒.๑) บัณฑิตเป็นผู้คิดอารมณดีโดยปกติ สังเกตได้คือ บัณฑิตนั้นจะประกอบไปด้วยมโนกรรมที่ดีงาม ซึ่งเรียกว่า บัณฑิตลักษณะ ๓ ประการ คือ

(๒.๑.๑) ปราศจากความโลภในการอยากได้ออกมามีเกินขอบเขต จะได้จะมีในทางที่เหมาะสม พอใจแสวงหาในขอบเขตแห่งศีลธรรม พอใจในสิ่งที่ตนได้ตนมี ดำเนินชีวิตด้วยสัมมาอาชีวะโดยชอบธรรมสม่ำเสมอ

(๒.๑.๒) ปราศจากความโกรธที่ทำให้อริยาสัยไม่โหดร้าย ประกอบด้วยเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี หวังความสุขความเจริญแก่สรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่า

(๒.๑.๓) ปราศจากความหลง คือ มีสติสัมปชัญญะเป็นตัวนำพิจารณาหาเหตุผลให้รู้ผิดชอบชั่วดี หรือรู้บาปบุญคุณโทษได้ และมีสัมมาทิฐิเข้าสนับสนุนให้เห็นผิดเป็นผิด เห็นชอบเป็นชอบ

(๒.๒) บัณฑิตเป็นผู้พูดคำที่ดีโดยปกติ โดยสังเกตได้คือ บัณฑิตจะแสดงออกทางวจีสุจริตที่สุภาพดีงาม เรียกว่าบัณฑิตนิमित ๔ อย่าง คือ

(๒.๒.๑) พูดแต่คำที่เป็นจริง มีหลักฐานไม่ปลอมแปลง และไม่กลายเป็นอื่น เป็นหนึ่ง ไม่มีสอง

(๒.๒.๒) พูดแต่คำที่ประสานสามัคคี พูดให้คนรักใคร่สนิทสนม ซึ่งกันและกันเป็นคำพูดที่ผูกมิตรไมตรีได้เป็นอย่างดี

(๒.๒.๓) พูดแต่คำที่ไพเราะ คำอ่อนหวาน ไม่มีโทษภัยแก่ผู้ฟัง

(๒.๒.๔) พูดแต่คำที่มีประโยชน์ มีเหตุมีผล พูดเรื่องที่มืออยู่จริง ถูกกาลเวลา และมีความเหมาะสมกับภูมิธรรมของบุคคล

(๒.๓) บัณฑิตเป็นผู้ทำดีโดยปกติ สังกตได้จากกรกระทำของบัณฑิตที่แสดงออกทางกาย ซึ่งเรียกว่า บัณฑิตापทาน มีลักษณะ ๓ ประการ คือ

(๒.๓.๑) เว้นจากการทำลายชีวิตตนและผู้อื่น มีเมตตาหวังดีต่อกัน และมีกรุณาหวังช่วยเหลือกัน

(๒.๓.๒) เว้นจากการลัทธิโมฆะของผู้อื่น มีสัมมาอาชีพะหาเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ ไม่ใช่ขูดขูดหาเงินในทางที่ผิด เช่น ปล้น ใจ เป็นต้น ที่เป็นเหตุทำให้ทรัพย์สิ้นผู้อื่นเสียหาย

(๒.๓.๓) เว้นการทำผิดประเวณีต่อกัน คือ ไม่ผิดต่อลูกเมียผู้อื่น

(๓) มูลเหตุแห่งการควรคบบัณฑิต

เหตุผลหลักในการไม่ควรคบคนพาล ๓ ประการ ดังนี้

(๓.๑) บัณฑิตไม่มีภัย ตรงกันข้ามกลับเป็นมิตรกับทุกคน มีความยินดีสนทนาปราศรัยกับทุกคน ทำให้มีความอบอุ่นและความสนใจสบายใจกับทุกคนที่เข้าใกล้ และสนทนาปราศรัยด้วย

(๓.๒) บัณฑิตไม่มีอุบาทว์ คือ ไม่มีสิ่งอัปมงคล ไม่มีสิ่งอัปลักษณะเสื่อมทราม ไม่มีสิ่งอัปรีย่น่าเกลียด ไม่มีสิ่งจัญไรชั่วร้ายอยู่ในตน ผู้ใดคบหามีแต่ความเป็นมงคลเกิดขึ้นแก่ตน

(๓.๓) บัณฑิตไม่มีอุปสรรค คือ ไม่มีเหตุขัดข้องอยู่ในตัว มีทางดำเนินชีวิตสะดวกราบรื่นปลอดภัยไม่เป็นอุปสรรคแก่คนอื่น เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับตน ดำเนินกิจการได้สะดวกทุกวิถีทาง

การคบบัณฑิตทำให้ได้รับแต่ความเจริญ และได้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี ย่อมได้รับประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาตนให้มีความเจริญในชีวิตปัจจุบันแล้ว แม้ในอนาคตก็ย่อมส่งผลให้ตนเองมีแต่ความสุขความเจริญตลอดไป^{๑๖}

^{๑๖} พระมหาทองพูน สติสมฺปนฺโน (เสือเขียว), “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๗๓ - ๗๘.

หลักการเลือกคบมิตรตามแนวมงคลสูตรจึงสามารถสรุปได้ว่า เป็นหลักการที่สอนให้บุคคลไม่คบคนที่ไม่ดี ทั้งไม่ดีแก่ตนและผู้อื่น ให้หลีกเลี่ยงการคบหาสมาคมในทุกโอกาส เพราะการคบคนพาลเป็นอัปมงคลในชีวิต มีแต่ความเสื่อม ดังนั้น จึงควรคบบัณฑิต เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้า เป็นมงคลในชีวิตนำความสุขมาสู่ตนเอง ดังที่สุภายิต โปราณได้กล่าวไว้ว่า “คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล”

๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับการเลี้ยงดู

๒.๖.๑ ความหมายของการเลี้ยงดู

นักวิชาการได้เสนอความหมายของการเลี้ยงดู ไว้ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “เลี้ยงดู” หมายถึง ดูแล, เอาใจใส่, บำรุง^{๔๐}

ดวงเดือน พันธุมนาวิน ให้ความหมายว่า การเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูปฏิบัติต่อเด็กใน ๔ ด้าน คือ การลงโทษ การให้รางวัล การเป็นตัวอย่างแก่เด็ก และการควบคุมเด็ก^{๔๑}

จินตนา หมู่ผึ้ง ให้ความหมายว่า การเลี้ยงดู หมายถึง การปลูกฝังส่งเสริมนิสัยที่ดีงามให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ซึ่งควรยึดหลักในการอบรมที่ทำให้เด็กมีการเจริญเติบโตพร้อมกันในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา^{๔๒}

สุรีย์ เหล็กขำ ให้ความหมายว่า การเลี้ยงดู เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตลอดชีวิตเด็ก และมีผลบางประการต่อพฤติกรรมของเด็กในปัจจุบัน สักยภาพของการกระทำในอนาคตของเขา^{๔๓}

^{๔๐}ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒, อ่างแก้ว, หน้า ๑๑๕.

^{๔๑}ดวงเดือน พันธุมนาวิน, การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวไทย, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๒๐), หน้า ๒๕.

^{๔๒}จินตนา หมู่ผึ้ง, การอบรมเลี้ยงดูเด็ก, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๒๘.

^{๔๓}สุรีย์ เหล็กขำ, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเด็ก ปัจจัยด้านครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจรูห์มาติก”, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๓๕, หน้า ๔๐.

วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ ให้ความหมาย การเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่และบุคคลอื่น ๆ ปฏิบัติต่อเด็กเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพกายและจิตที่ดี และยังให้การแนะนำสั่งสอนฝึกรอบมให้ เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม^{๔๔}

โถมสมร เหลือโกศล ให้ความหมายว่า การเลี้ยงดู คือ แนวทางหรือวิธีการยึดถือ ปฏิบัติของผู้เลี้ยงดูที่มีต่อเด็กนับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา จนคลอดออกมาเป็นทารกและเจริญเติบโต เป็นผู้ใหญ่ โดยมีวิธีปฏิบัติฝึกรอบมสั่งสอนถ่ายทอดต่อไปยังเด็กประกอบกันขึ้นเป็นอุปนิสัย ส่วนตัวของเด็กแต่ละคนต่อไป^{๔๕}

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การเลี้ยงดู หมายถึง แนวทางปฏิบัติของผู้เลี้ยงดูที่มี ต่อเด็ก เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ และมีผลบางประการต่อ พฤติกรรมของเด็กในปัจจุบัน เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีศักยภาพของการกระทำในอนาคตของ มีพฤติกรรมที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและจิตที่ดี

๒.๖.๒ ประเภทของการเลี้ยงดู

เบอมรินด์ (Baumrind) ได้แบ่งประเภทของการอบรมเลี้ยงดูเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑) การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ควบคุม เรียกร้องให้ ทำตามที่พ่อแม่ต้องการ แต่ขณะเดียวกันก็ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้เหตุผล มีการติดต่อสัมพันธ์ และยอมรับเด็ก เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสมดุลระหว่างการควบคุมกับการปล่อยให้เป็นไปตาม ธรรมชาติ

๒) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ใช้อำนาจ ออกคำสั่งให้เด็กทำตามความต้องการของตน ไม่มีการปรึกษาหารือกับเด็ก แสดงความไม่พอใจ ไม่ ไว้ใจ ห้างเหิน อบอุ่นน้อย และลงโทษในระดับสูง

^{๔๔}วันเพ็ญ พิศาลพงศ์, “การศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูพัฒนาการทางร่างกายและความ พร้อมทางการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร”, รายงานการวิจัย, (สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), ๒๕๒๖, หน้า ๓๐.

^{๔๕}โถมสมร เหลือ โกศล, “คำนิยามพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเองกับการอบรมเลี้ยงดู”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๑๑, หน้า ๓๒.

๓) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ยอมรับให้ความอบอุ่น ไม่มีการประเมิณเด็ก ปรึกษาหารือกับเด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ปล่อยให้เด็กพัฒนาไปตามธรรมชาติ แต่ค่อนข้างปกป้องคุ้มครองเด็ก^{๔๖}

ดวงเดือน พันธุมนาวิน ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย ๕ ประเภท ดังนี้ . . .

๑) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรักใคร่ เอาใจใส่ทุกซ่สุขเด็ก มีความใกล้ชิดกับเด็ก ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็ก ให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก่เด็กในสิ่งที่เด็กต้องการทุกอย่าง

๒) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่พ่อแม่อธิบายเหตุผลให้แก่เด็กในขณะที่ขัดขวางหรือส่งเสริมการกระทำของเด็ก นอกจากนี้พ่อแม่ยังลงโทษและให้รางวัลแก่การกระทำของเด็กอย่างเหมาะสมมากกว่าการใช้อารมณ์

๓) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต หมายถึง การที่พ่อแม่ใช้วาจาว่ากล่าวตีเยียน เมื่อเด็กกระทำผิด ขู่ว่าจะไม่รัก ดัดสีทที่ที่เคยได้รับเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

๔) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การที่พ่อแม่ออกคำสั่งให้เด็กทำตามและตรวจอย่างใกล้ชิดว่าเด็กทำตามหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ทำตามก็จะลงโทษ

๕) การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การที่พ่อแม่เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง ซึ่งมีพ่อแม่ และผู้ใหญ่ให้คำแนะนำและฝึกฝนให้^{๔๗}

ดุษฎี โยธธา ได้รวบรวมวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กภายในประเทศไทยได้ ๑๑ วิธี ดังนี้

๑) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน คือ การที่ผู้ปกครองยอมรับ ชื่นชม ให้ความรักสนับสนุนใกล้ชิด และให้ความสนใจกับเด็ก

๒) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล คือ การที่ผู้ปกครองให้คำอธิบายประกอบการสนับสนุน และห้ามปรามเด็กในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีความสม่ำเสมอเหมาะสมในการให้รางวัลหรือลงโทษ

^{๔๖} จันทิมา ตันติกุลวัฒนา, “การสื่อสารในครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา”, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช), ๒๕๔๘, หน้า ๒๕.

^{๔๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๐.

๓) การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ใช้เหตุผล คือ การอบรมเลี้ยงดูที่ตรงข้ามกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

๔) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตใจมากกว่าร่างกาย คือ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ลงโทษด้วยการเขียน ทูบตีให้เจ็บ หรือลงโทษทางจิตใจด้วยการดุด่า แสดงอาการไม่พอใจ ทำเป็นเมินเฉย แสดงอาการไม่สนใจ ตัดสิทธิบางอย่าง

๕) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม คือ การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม และคอยควบคุมพฤติกรรมของเด็ก โดยไม่ปล่อยให้เป็นอิสระ

๖) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย คือ พฤติกรรมของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก โดยที่เด็กรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่น และมีเหตุผลยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ให้ความร่วมมือในโอกาสอันควร

๗) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย คือ พฤติกรรมของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก โดยที่เด็กรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุนหรือการให้คำแนะนำจากผู้ปกครอง มักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจชอบ ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร

๘) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด คือ พฤติกรรมของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก โดยที่เด็กรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่ผู้ปกครองกำหนดหรือควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ตนเองต้องการ

๙) การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก คือ การรับรู้ที่เด็กมีต่อการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ในลักษณะที่เป็นผู้แนะนำ สนับสนุนและช่วยเหลือยินดีที่จะอยู่กับบุตร ปกป้องคุ้มครองและทำให้บุตรมีความเชื่อมั่นในตนเอง

๑๐) การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ คือ การรับรู้ที่เด็กมีต่อการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองในลักษณะที่เป็นการลงโทษทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น การเขียนตี ดุด่า การไม่พิจารณาถึงความต้องการของเด็ก การตัดสิทธิ เป็นต้น

๑๑) การอบรมเลี้ยงดูแบบเรียกร้องจากเด็ก คือ การรับรู้ของเด็กที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ในลักษณะที่เป็นการควบคุม เรียกร้องเอาจากเด็ก เช่น ในด้านความสำเร็จ มักรู้สึกไม่พอใจเมื่อบุตรทำไม่สำเร็จตามเป้าหมายของตน

จากการอบรมเลี้ยงดูทั้ง ๑๑ วิธีนี้ ดุษฎี โยโหลา ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น ๒ แบบ คือ

๑) การอบรมเลี้ยงดูทางบวก หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็ก โดยการให้ความรัก สนับสนุน มีเหตุผล ยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีความสม่ำเสมอ และความเหมาะสมในการให้รางวัลและการลงโทษ

๒) การอบรมเลี้ยงดูทางลบ หมายถึง การปฏิบัติของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก โดยการออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม ควบคุม ไม่ยอมรับความคิดเห็นของเด็กหรือการปฏิบัติของผู้ปกครองแบบปล่อยให้เด็กทำอะไรตามใจชอบ ไม่ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร^{๔๔}

ประเภทของการเลี้ยงดูมีหลายลักษณะด้วยกัน สรุปได้ว่า การเลี้ยงดูทางบวก ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูด้วยความถูกต้องดีงาม ให้ความรักความอบอุ่น ใช้เหตุผลในการอบรมสั่งสอน สนับสนุนให้ประพฤติดูอยู่ในระเบียบแบบแผนของสังคม และการเลี้ยงดูทางลบ ได้แก่ การปฏิบัติของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก เลี้ยงดูแบบบังคับให้ปฏิบัติตามคำสั่ง ไม่มีเหตุผล ถือตนเองเป็นใหญ่ไว้ระเบียบแบบแผนที่ดี

๒.๖.๓ แนวคิดอิทธิพลจากการเลี้ยงดู

เตโซ สวานานนท์ ได้กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่มีต่อบุตรในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลต่อบุคลิกภาพของบุตร ดังนี้

๑) บิดามารดาละเลยไม่เอาใจใส่ต่อบุตร ย่อมทำให้บุตรมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยทางอารมณ์ รู้สึกว่าชีวิตว่าเหวไม่มั่นคง และมักส่งผลให้มีพฤติกรรมออกมาในรูปของการปฏิเสธ เป็นคนที่ขาดความรัก ทั้งยังให้ความรักแก่ใครไม่เป็นอีกด้วย

๒) บิดามารดาที่ปกป้องคุ้มครองด้วยการบังคับออกคำสั่งอยู่ตลอดเวลา จะทำให้บุตรขาดความคิดริเริ่ม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีแนวโน้มที่จะพึ่งผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา บิดามารดาที่ใช้ระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ย่อมทำให้บุตรเป็นผู้ที่มีลักษณะลงโทษตนเอง และมักจะมีพฤติกรรมรุนแรงในทางลบ

๓) บิดามารดาที่ทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ หรือหย่าร้างกัน บุตรจะมีความกระวนกระวายใจ มีความเครียด มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มั่นใจในตนเอง มองโลกไม่รื่นรมย์ และขาดแบบฉบับในการสร้างเสริมลักษณะของตนด้วย

^{๔๔} คุชฎี โยเหลา, อ้างในเรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๕ - ๔๖.

๔) บิดามารดาที่ยึดมั่น และเคร่งครัดในศีลธรรมจรรยาอย่างมาก ย่อมมีผลให้บุตรมี โอกาสสร้างควมมีสัมปชัญญะอย่างสูงสุดขึ้นได้ และมีแนวโน้มที่จะเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง ทางใจขึ้นได้ และอาจกลายเป็นคนลงโทษตนเอง ไม่เห็นคุณค่าตนเองด้วย^{๔๕}

สรุปได้ว่า อิทธิพลจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ให้การเลี้ยงดู ย่อมส่งผลต่อ พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชน ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการแสดงออกทาง ภาย จิตใจ และสติปัญญาได้ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี

๒.๗ สภาพพื้นที่ทำวิจัย

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เปิดวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รับเฉพาะเด็กที่ส่งตัวมาจากสถานีตำรวจภูธรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดชลบุรี สถานแรกรับเด็กและ เยาวชนจังหวัดชลบุรีเป็นส่วนหนึ่งของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี สถาน แรกรับแห่งนี้รองรับเด็กได้ไม่จำกัด แต่ปัจจุบันมีเด็กอยู่กว่า ๑๑๐ คน เนื่องจากจากสถิติการกระทำ ผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดชลบุรี มีเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากเป็นอันดับ ๒ รองจาก กรุงเทพมหานคร ครั้งแรกที่มีการก่อตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดย รับเด็กที่เข้ามาอาศัยภายในจังหวัดชลบุรีที่มีพฤติกรรมรุนแรงและไม่รุนแรงเพื่อรอการตัดสินใจของ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี ตัดสินคดีถึง ที่สุดจะส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง

๒.๗.๑ ประวัติความเป็นมา

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีได้เปิดทำการควบคู่กับศาล เยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๓๘ โดยพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ เปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดชลบุรี ศาลจังหวัดตรัง ศาลจังหวัด นครปฐม ศาลจังหวัดนครราชสีมา ศาลจังหวัดปทุมธานี ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด และศาลจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. ๒๕๓๘ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ปัจจุบันสังกัดกรมพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม แบ่งงานในส่วนสำคัญดังนี้

- ๑) สำนักงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี
- ๒) สถานแรกรับเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

^{๔๕} เดโช สวานานนท์, ปทานุกรมจิตวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๐), หน้า ๔๕.

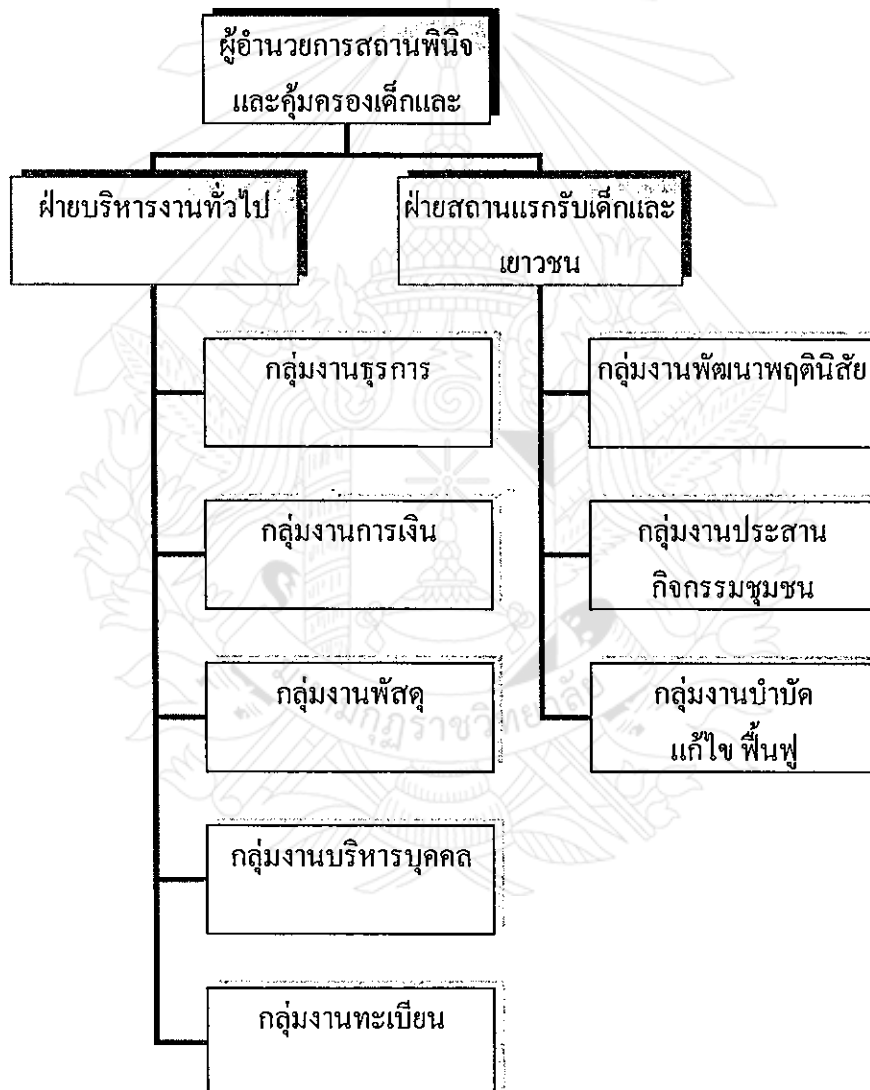
๒.๗.๒ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑) ดำเนินการด้านการสืบเสาะ ประมวลข้อเท็จจริงในคดีอาญา คดีครอบครัวและ
กำกับ ดูแลรักษาทฤษฎีสัน และสิทธิประโยชน์ของผู้เยาว์ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล

๒) ดำเนินการด้านการควบคุม ดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ป้องกัน พัฒนาพฤตินิสัย
และสงเคราะห์ เด็กและเยาวชน ระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

๓) ดำเนินการด้านกิจกรรมชุมชน และประสานความร่วมมือ เพื่อการพิทักษ์และ
คุ้มครอง สิทธิเด็กและเยาวชน

๒.๗.๓ โครงสร้างการบริหารงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

แผนภูมิที่ ๒.๓ โครงสร้างสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๒.๗.๔ การแบ่งส่วนราชการภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เป็นส่วนราชการที่ขึ้นตรงกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม มีการแบ่งส่วนราชการภายในดังนี้

๑) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ งานบริหารบุคคลเบื้องต้น งานทะเบียนรับตัวเด็กและเยาวชน งานประชาสัมพันธ์ ให้การต้อนรับ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเยี่ยมชม ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ญาติ ผู้ปกครองของเด็ก รวบรวมและจัดทำสถิติข้อมูลประเภทต่าง ๆ

๒) ฝ่ายสถานแรกรับเด็กและเยาวชน

๒.๑) กลุ่มงานพัฒนาพฤตินิสัย

มีหน้าที่อภิบาลและให้คำปรึกษาในการดำเนินชีวิตประจำวัน ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กเพื่อจำแนก และกำหนดแผนบำบัด แก่ไข ฟันฟู เป็นรายบุคคล ควบคุมดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กประพฤติตนอยู่ในระเบียบ วินัย ปลูกฝังศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอันดี จัดการศึกษาด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ กิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดทำแผนการรักษาความปลอดภัย และเฝ้าระวัง ชักซ้อมแผนการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

๒.๒) กลุ่มงานประสานกิจกรรมชุมชน

มีหน้าที่จัดทำโครงการ ข้อตกลง ความร่วมมือในงานพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็ก สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านทรัพยากรและความรู้ทางวิชาการในการบำบัด แก่ไข ฟันฟูและให้คำปรึกษาแนะนำปฏิบัติงานเชิงสหวิชาชีพ ด้านกิจกรรมชุมชน ในการบำบัด แก่ไข ฟันฟู และสงเคราะห์เด็กที่กระทำผิดที่มีปัญหารุนแรง และที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประเมินติดตามและรายงานผล ประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างความพร้อมในการรองรับเด็กกลับสู่สังคม ร่วมสร้างชุมชนเข้มแข็งกับชุมชนเพื่อป้องกันและพัฒนาเด็กมิให้กระทำผิด

๒.๓) กลุ่มงานบำบัด แก่ไข ฟันฟู

มีหน้าที่กำหนดแผนบำบัด แก่ไข ฟันฟู ติดตามประเมินและสรุปผลเพื่อปรับแผนให้เหมาะสมกับเด็ก บำบัด แก่ไข ฟันฟูเด็กและครอบครัว เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรม และพัฒนาทักษะชีวิต ให้การรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ เตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคม ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายใน ภายนอกองค์กร ในการดำเนินการตามแผนบำบัด ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

สรุปได้ว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เป็นหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งแบ่งออกเป็นสองฝ่ายด้วยกัน คือ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป และฝ่ายสถานแรกรับเด็กและเยาวชน รับผิดชอบด้านการสืบเสาะในคดีอาญา คดีครอบครัว และกำกับดูแลรักษาทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ของผู้เยาว์ ด้านการควบคุม ดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ป้องกันพัฒนาพฤตินิสัยและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ดำเนินงานเกี่ยวกับบริหารงานทั่วไป เช่น งานราชการ งานการเงิน งานพัสดุ งานบริหารงานบุคคล รวมทั้งจัดทำสถิติข้อมูลต่าง ๆ

๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นงานวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research) และงานวิจัยเชิงสำรวจ หรืองานวิจัยภาคสนาม (Survey Research or Field Research) ดังต่อไปนี้

ภัทรพร วงษ์ไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลวิจัยพบว่า ฐานความผิดครั้งแรก สาเหตุการกระทำผิดครั้งแรก ระยะเวลาต้องโทษจำคุกครั้งแรก การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนสนิทในทัณฑสถานให้รู้จักเทคนิคและวิธีการกระทำผิดกฎหมาย การติดต่อกับเพื่อนสนิทในทัณฑสถานภายหลังได้รับการปลดปล่อย การมีบุคคลเป็นตัวอย่งให้กระทำผิดกฎหมาย การปฏิบัติของญาติพี่น้อง / เพื่อน / เพื่อนบ้าน / เจ้าหน้าที่ตำรวจภายหลังได้รับการปลดปล่อย โอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต และประสบการณ์ที่ได้รับจากการต้องโทษ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ^{๑๐}

นฤ ปัดทอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า

๑) เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะตามสถานการณ์ เด็กและเยาวชนมีความตั้งใจที่จะกระทำผิดสูง คือ เด็กและเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง เด็กและเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อการกระทำผิดสูง และเด็กและเยาวชนที่มีตัวแบบที่กระทำผิดมาก

^{๑๐} ภัทรพร วงษ์ไทย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง”, วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๕๕, ๑๑๖ หน้า.

๒) เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระจิตลักษณะ เด็กและเยาวชนมีความตั้งใจที่จะกระทำดีสูง คือเด็กและเยาวชนที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนมาก

๓) พบความแตกต่างในการทำนายพฤติกรรมด้วยกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะรวมสองกลุ่ม กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง โดยพบใน ๓ กลุ่มย่อย ขณะที่ได้พบว่า ตัวทำนายสำคัญของความตั้งใจที่จะกระทำดี คือ เจตคติที่ดีต่อการกระทำดี เหตุผลเชิงจริยธรรม การสนับสนุนทางสังคม และความเชื่ออำนาจในตน โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๔.๑^๑

จันทิมา ตันติกุลวัฒนา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชนชายบ้านมูทิดา” ผลการวิจัยพบว่า (๑) พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวและกลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารด้วยการกระทำและการสื่อสารทางวาจาอยู่ในระดับปานกลาง (๒) พฤติกรรมความก้าวร้าวที่แสดงออกในระดับมาก ได้แก่ การทะเลาะวิวาท และการชกต่อย (๓) ลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ และระดับการมีบุตร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารทางครอบครัว (๔) รูปแบบการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัว และ (๕) พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความก้าวร้าว^๒

ณภัตสร บุญเพ็ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า อายุของกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๗ ปี เด็กที่กระทำผิดครั้งแรกมีอายุระหว่าง ๘ - ๑๖ ปี โดยเด็กที่กระทำผิดครั้งแรกตอนอายุน้อยสุดคืออายุ ๘ ปี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ระดับการศึกษาของเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนไม่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาเป็นเด็กที่เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษา มีเพียง ๑ รายที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สถานภาพของบิดามารดาพบว่าส่วนใหญ่บิดามารดาเลิกร้างกัน สถานภาพ

^๑นงา ปีคทอง, “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำดีของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช), ๒๕๔๘, ๑๒๓ หน้า.

^๒จันทิมา ตันติกุลวัฒนา, “การสื่อสารในครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่น ในศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชนชายบ้านมูทิดา”, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, ๑๑๐ หน้า.

แวดล้อมพบว่าเด็กและเยาวชนที่พักอาศัยอยู่ในเขตชุมชนแออัด ในส่วนของประวัติในการกระทำผิดครั้งแรกในคดีที่ไม่รุนแรง เช่น สารระเหย ขายแผ่นซีดีเพลง (ละเมิดลิขสิทธิ์) และลักทรัพย์ แต่เด็กและเยาวชนจะมีเทคนิควิธีการหลีกเลี่ยงการจับกุมที่ดีขึ้น กรณีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ เด็กและเยาวชนจะมีพฤติกรรมการก่อคดีแบบเดิมเกือบทุกรอบคดี ในส่วนกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่ลักรถจักรยานยนต์มักจะมีลักษณะการรวมกันเป็นกลุ่มแก๊ง มีการพัฒนารูปแบบวิธีการในการกระทำผิด นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะมีคำอธิบายสาเหตุการกระทำผิดของตนเองในลักษณะเป็นการโยนความผิด ลักษณะการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนเกิดจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวกับการกระทำผิดในลักษณะต่าง ๆ หลายวิธี ตลอดจนจนวิธีการหลีกเลี่ยงหรือเอาตัวรอดจากการถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งหมดเมื่อออกจากศูนย์ฝึกอบรมมาแล้ว เด็กและเยาวชนมักจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม และมีแนวโน้มที่จะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ในส่วนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน พบว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำมากที่สุด ปัจจัยด้านครอบครัวพบว่า เป็นเหตุปัจจัยที่ผลักดันในการกระทำผิดครั้งแรกของเด็กและเยาวชน แต่ไม่ได้เป็นสาเหตุหลักในการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ปัจจัยด้านความรู้สึกต่อกฎหมายหรือโทษที่ได้รับพบว่า เด็กและเยาวชนทุกรายมีความคิดว่าโทษที่ได้รับไม่รุนแรง และพบว่าในการกระทำผิดครั้งแรกของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะได้รับการปล่อยตัว ลักษณะการกระทำผิดซ้ำพบว่า มีลักษณะที่ซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น และมีวิธีหลีกเลี่ยงการติดตามจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ข้อเสนอแนะ ด้านครอบครัวควรปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้กับเด็ก โดยเฉพาะด้านจริยธรรม ควรส่งเสริมวิธีการคิดของบุตรหลานในเรื่องของทักษะชีวิต ด้านหน่วยงานกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรศึกษาปัญหาและแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลพร้อมทั้งจำแนกเด็กและเยาวชนที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดซ้ำ จัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อการบำบัด และฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ ควรมีการจัดทำกลุ่มครอบครัวบำบัดให้กับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาการกระทำผิดซ้ำ ควรมีการใช้มาตรการติดตาม ดูแลเยาวชนหลังได้รับการปล่อยตัว ทั้งนี้เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ด้านหน่วยงานอื่น ๆ รัฐควรมีการณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงความพร้อมในการมีครอบครัว ทั้งทางด้านอารมณ์ วุฒิภาวะทางสังคม และภาวะทางเศรษฐกิจ รัฐบาลควรกำหนดมาตรการในการส่งเสริม สนับสนุนและขยายโอกาสทาง

การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึง และควรมีมาตรการในการป้องกันหรือแก้ปัญหาการออกจากระบบการศึกษาก่อนวัยอันควร เพื่อป้องกันปัญหาการกระทำผิดซ้ำ^{๕๓}

ร้อยตำรวจเอกสุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่คนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกมาจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอีกสาเหตุหนึ่งคือ ความตึกคะนองตามประสาวัยรุ่น และค่านิยมที่ผิด ๆ เป็นสาเหตุของการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนในด้านปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่คนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกมาจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และ การคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด การคบเพื่อนแต่ละคนมักเลือกคบวัยเดียวกัน เป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุด ที่จะเป็ปัจจัยเร่งให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวและทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้^{๕๔}

พร โคตะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุการกระทำความผิดเกี่ยวกับค้ายาเสพติดของผู้หญิงศึกษาเฉพาะกรณี พณิชยสถาน กรุงเทพฯ ” ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดของผู้ชายและเยาวชนเป็นสำคัญ คนทั่วไปส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของผู้ชาย ประกอบกับลักษณะของผู้หญิงมักไม่ค่อยก้าวร้าว มีความอ่อน โยนและอ่อนแอทั้งร่างกายและ

^{๕๓} ฦกษสสร บุญเพ็ง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนกรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), ๒๕๔๘, ๑๕๔ หน้า.

^{๕๔} ร้อยตำรวจเอกสุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”, ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๘, ๕๘ หน้า.

จิตใจ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำความคิดของผู้หญิงจึงไม่เป็นที่นิยมเท่าใดหรือเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจมากนัก และไม่ค่อยปรากฏให้เห็น แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความคิดของผู้หญิง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สาเหตุในการกระทำความคิดทางอาญาของผู้หญิงพบว่าบุคคลที่มีลักษณะผิดปกติในลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ ซึ่งได้รับการสะสมมา ยาวนาน หรือ การที่ผู้หญิงอยู่ในฐานะต่ำต้อยกว่าผู้ชาย หรือความด้อยทางสรีระร่างกายและภาวะผิดปกติทางจิตใจและปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดการกระทำความคิดทางอาญาได้^{๕๕}

ศิริวรรณ ปูนคอน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์” พบว่า ประวัติการถูกลงโทษของนักเรียนชาย พฤติกรรมก้าวร้าวและการรับรู้ของนักเรียนชาย เป็นการเลียนแบบเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตน การที่เพื่อนแนะนำให้กระทำผิดด้วยกัน โดยการคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การเลียนแบบเพื่อน การเลียนแบบสื่อ พฤติกรรมก้าวร้าวของบิดาตามการรับรู้ของนักเรียนชาย และประวัติการถูกลงโทษของนักเรียนชาย ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชาย ร้อยละ ๖๖.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ๔) การเลียนแบบสื่อ การเลียนแบบเพื่อน และพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายของบิดาตามการรับรู้ของนักเรียนชาย ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายของนักเรียนชาย ร้อยละ ๖๒.๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ ๕) การเลียนแบบเพื่อน การเลียนแบบสื่อ และประวัติการถูกลงโทษทางวาจาของนักเรียนชาย ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาของนักเรียนชาย ร้อยละ ๕๕.๔ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑^{๕๖}

สราวุธ เรืองบุตร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด กรณีศึกษาผู้ค้าเมทแอมเฟตามีน หรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี ” ผลการวิจัยพบว่า การกระทำความคิดทางอาญาโดยเฉพาะด้านการค้ายาเสพติด เกิดจากปัจจัยปัญหาความยากจน หรือปัจจัยการตัดสินใจใน

^{๕๕} พชร โคตะ, “สาเหตุการกระทำความคิดเกี่ยวกับค้ายาเสพติดของผู้หญิง ศึกษาเฉพาะกรณี ทักษสถาน กรุงเทพฯ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๔๕, ๑๒๐ หน้า.

^{๕๖} ศิริวรรณ ปูนคอน, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๕, ๑๖๑ หน้า.

ด้านสภาพเศรษฐกิจ หรือปัจจัยในด้านสัมพันธภาพของครอบครัว หรือปัจจัยด้านช่องโอกาสใน
ด้านลักษณะชุมชนและที่อยู่อาศัย เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ผู้ที่ได้กระทำความผิดทางอาญาส่วนใหญ่
เนื่องจากมีความต้องการหรือค่านิยมส่วนบุคคล ประกอบกับได้รับความกดดันจากสภาพเศรษฐกิจ
ที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคม รวมถึงต้องการเลียนแบบความร่ำรวยเสมือนคนมีฐานะในสังคมทั่วไป
ความสัมพันธ์ในทางครอบครัวไม่ดี สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนแออัด รายได้ต่ำ มีการ
คบเพื่อนเพื่อทดแทนความอบอุ่นในครอบครัว จึงเป็นผลทำให้เกิดการกระทำความผิดทางอาญาได้^{๑๖}

สราวุธ สอนสนาม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและ
เยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า

๑) เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ๑ มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เด็กและเยาวชนมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำ
ความผิดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านครอบครัวตามลำดับ
เด็กและเยาวชนมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดอยู่ในระดับน้อยในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

๒) เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ๑ ที่มีระดับอายุต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำ
ความผิดด้านสภาพบุคคลและร่างกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดย
เยาวชนอายุ ๑๔ - ๑๘ ปี มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดมากกว่าเด็กอายุ ๗ - ๑๓ ปี ส่วนด้าน
ครอบครัว และด้านสังคมและเศรษฐกิจ เด็กและเยาวชนมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดไม่
แตกต่างกัน

๓) เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ๑ ที่มีกรอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำ
ความผิด ด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านสังคมและเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีมูลเหตุ
จูงใจในการกระทำความผิดด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านสังคมและเศรษฐกิจ มากกว่า
เด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนมูลเหตุจูงใจด้านครอบครัวเด็กและ
เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดไม่แตกต่างกัน

๔) เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ๑ ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำ
ความผิดโดยรวมและรายด้านทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

^{๑๖} สราวุธ เรืองบุตร, “การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด กรณีศึกษาผู้ค้าแม่ทอมเฟตตามีน
หรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี), ๒๕๔๘, ๑๒๒ หน้า.

๕) เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ ที่มีลักษณะของการกระทำผิดแตกต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดด้านครอบครัวกับด้านสังคมและเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดมากกว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรก ส่วนมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายเด็กและเยาวชนมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดไม่แตกต่างกัน โดยสรุป เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีมูลเหตุจูงใจการกระทำความผิดอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานทางราชการทุกหน่วยงานควรให้ความสำคัญของชุมชน ทั้งด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านสังคมและเศรษฐกิจ ควรสอดส่องดูแลให้ความสำคัญในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จากแหล่งชุมชนเถื่อน โทรม ตระหนักและรณรงค์เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามไม่ทำผิดกฎหมายบ้านเมือง ไม่แย่งชิงประโยชน์พร้อมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน และสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และองค์กรชุมชน^{๕๔}

จิตรภรณ์ จิตรธร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ๑๖ - ๒๐ ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาศัยร่วมกับพ่อแม่ในเขตชุมชนแออัด ครอบครัวมีรายได้รวมต่อเดือนน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท กระทำความผิดครั้งแรกเมื่อมีอายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ซึ่งกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุด และเมื่อกระทำความผิดซ้ำส่วนใหญ่จะกระทำความผิดครั้งที่ ๒ ฐานลักทรัพย์และปล้นทรัพย์มากที่สุด จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการควบคุมตนเองและการควบคุมทางสังคมต่ำ มีการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่กระทำความผิดสูง มีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดซ้ำ ในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยตัวแปรควบคุม คือระดับการศึกษาและแหล่งที่อยู่อาศัยของเด็กก่อนมาอยู่ที่ศูนย์ฝึกฯ มีมูลเหตุจูงใจที่ทำให้กระทำความผิดซ้ำ คือ การถูกเพื่อนชักชวน ทำให้หลง ความศีกะตนเองและมีปัญหาด้านการเงิน เป็นต้น^{๕๕}

^{๕๔}ศราวุธ สอนสนาม, “มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๕, ๑๖๕ หน้า.

^{๕๕}จิตรภรณ์ จิตรธร, “การกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๕๑, ๑๑๕ หน้า.

พรสวรรค์ อินทร์จุม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แรงงูใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย” ผลการวิจัยพบว่า

๑) แรงงูใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสวัสดิการและงบประมาณ รองลงมา ด้านการบริหารจัดการและด้านภารกิจงาน

๒) ผลการเปรียบเทียบแรงงูใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตอำเภอวังสะพุง ที่มีอายุระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ต่างกัน มีแรงงูใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) โดยภาพรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน^{๑๑๑}

พระมหาบุญธาตุ ธรรมธโร (คำมะณี) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักกสิกรรมไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาวัยรุ่น” ผลการวิจัยพบว่า

๑) ปัญหาวัยรุ่น แบ่งออกเป็น ๓ ด้านใหญ่ ๆ คือ (๑) ปัญหาทางด้านพัฒนาการ ประกอบด้วยปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการทางร่างกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญา (๒) ปัญหาทั่วไปของวัยรุ่น ประกอบด้วยปัญหาพฤติกรรมไร้ระเบียบ ไม่มีความสุขในการเรียน ทะเลาะวิวาท ระหว่างกลุ่ม ดิคาเสพติด ปัญหาทางเพศ และปัญหาการใช้ยาเสพติด และ (๓) ปัญหาเชิงจริยธรรม ประกอบด้วยปัญหาการลักขโมย การฆ่าตัวตาย และการทำแท้ง

๒) หลักกสิกรรม คือ หลักกรรมสำหรับคฤหัสถ์ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาตนในด้านต่าง ๆ คือ (๑) หลักกสิกรรมเพื่อการพัฒนาตน ประกอบด้วยหลักเบญจศีล คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ เว้นจากการลักทรัพย์ เว้นจากการประพฤตินอกใจในกาม เว้นจากการพูดเท็จ และเว้นจากการดื่มน้ำเมาคือสุรา และเมรัย หลักเบญจธรรม คือ เมตตากรุณา สัมมาอาชีวะ กามสังวร ศัจจะ และสติสัมปชัญญะ (๒) หลักกสิกรรมเพื่อการพัฒนาสังคม ประกอบด้วยหลักจักรกรรม คือ ปฏิรูปเทสวาสะ (การอยู่ในประเทศอันสมควร) สัมปปริสุปัสสยะ (การคบสัตบุรุษ) อตตสัมมาปณิธิ (การตั้งตนไว้ชอบ) และปุปเพกตปญญตฺตา (ความเป็นผู้ได้ทำบุญไว้ในชาติก่อน) หลักฆราวาสธรรม คือ ศัจจะ ทมะ ขันติ และจาคะ หลักสังคหวัตถุ คือ ทาน ปิยะวาจา อตถจริยา และสมานัตตตา หลัก

^{๑๑๑}พรสวรรค์ อินทร์จุม, “แรงงูใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒, ๑๒๕ หน้า.

กัลยาณมิตรธรรม คือ นำรัก นำเคารพ นำเจริญใจ รู้จักพูด อดทนต่อถ้อยคำ อธิบายเรื่องลึกซึ้งได้ และไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย (๓) หลักกិทธิธรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วยหลักทฤษฎี ธรรมมีกัตถประโยชน์ คือ ถึงพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียร การรักษาทรัพย์ที่หามาได้ การคบมิตรที่ดี และการเลี้ยงชีวิตแต่พอดี หลักบาปฉกฉกรรรม คือ การรู้จักสินค้า จัดเงินธุรกิจ และมีแหล่งทุนพร้อมหลักโภควิภาค คือ ๑ ส่วน ใช้จ่ายเลี้ยงตน ๒ ส่วน ใช้จ่ายลงทุน และอีก ๑ ส่วน เก็บไว้ใช้ในคราวจำเป็นและหลักคุณจรรยาธรรม คือ รู้จักหา รู้จักซ่อมแซม รู้จักประมาณในการใช้จ่าย และตั้งผู้มีศีลธรรมเป็นพ่อบ้านแม่เรือน และ (๔) หลักกิทธิธรรมเพื่อการพัฒนาจริยธรรม ประกอบด้วย หลักคุณศลกรรมบถ คือ การทำความดีทางกายกรรม ๓ ทางวจีกรรม ๔ และทางมโนกรรม ๓ และหลักธรรมคัมภรณโลก คือ หิริ (ความละอายใจ) และ โอตตปปะ (ความเกรงกลัวต่อบาป)

๓) การแก้ปัญหาวัยรุ่น โดยการประยุกต์ใช้หลักกิทธิธรรม เป็นการนำหลักกิทธิธรรมไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาของวัยรุ่นในด้านต่าง ๆ คือ การแก้ปัญหาพฤติกรรมไร้ระเบียบของวัยรุ่น ใช้หลักเบญจศีล เบญจธรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาด้านพฤติกรรม การแก้ปัญหาสังคมของวัยรุ่น เช่น ปัญหาการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น การติดยา และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น ใช้หลักจักรธรรม กัลยาณมิตรธรรม และฆราวาสธรรม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการคบเพื่อน และการใช้ชีวิตในสังคม การแก้ปัญหาการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยของวัยรุ่น ใช้หลักทฤษฎี ธรรมมีกัตถประโยชน์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการอุปโภคบริโภค การแก้ปัญหาจริยธรรมของวัยรุ่น เช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาการทำแท้ง เป็นต้น ใช้หลักคุณศลกรรมบถ ๑๐ และหลักธรรมคัมภรณโลก คือ หิริ ความละอายใจ และ โอตตปปะ ความเกรงกลัวต่อบาป เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมด้านจริยธรรมโดยการแก้ปัญหาดังกล่าวมานี้จะต้องมีการประยุกต์เข้ากับกิจกรรมต่าง ๆ ให้วัยรุ่นมีส่วนร่วม เช่น โครงการเข้าค่ายคุณธรรม เป็นต้น^{๑๑๑}

สุทิน เทพยสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า

๑) เยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน และด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบำเพ็ญประโยชน์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

^{๑๑๑}พระมหาบุญชาติ ฐมฺมธโร (คำมะลิ), “การนำหลักกิทธิธรรมไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาวัยรุ่น”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒, ๑๒๐ หน้า.

๒) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว และสถานที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการคบเพื่อนโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน และรายด้านคือด้านนันทนาการ ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน แต่เยาวชนที่มีอาชีพของครอบครัวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน และด้านการบำเพ็ญประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่แตกต่างกัน

๓) เยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขพฤติกรรมการคบเพื่อนที่สำคัญดังนี้ (๑) ด้านนันทนาการ อุปกรณ์กีฬา และเครื่องดนตรีมีไม่เพียงพอและไม่ค่อยมีกิจกรรมนันทนาการให้ทำร่วมกัน จึงควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและเครื่องดนตรีให้เพียงพอ และควรจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น (๒) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำความสะอาด จึงควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำความสะอาดให้พร้อม และ (๓) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ความเป็นอยู่แออัด สภาพแวดล้อมของที่พักรู้ไม่ค่อยดี จึงควรปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าเดิม^{๑๑๒}

อรุณญา มโนมัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า

๑) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สรุปโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับน้อย ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการเลี้ยงดูอยู่ในระดับน้อย

๒) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรีที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกทดสอบในแต่ละด้าน พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ในด้านการเลียนแบบ แตกต่างกัน เด็กและเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ในด้านการเลี้ยงดูแตกต่างกัน และเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำผิดซ้ำต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำใน

^{๑๑๒} สุทิน เทพยสุวรรณ, “ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒, ๑๑๔ หน้า.

ด้านการเลียนแบบ และด้านการคบเพื่อน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

๓) เด็กและเยาวชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ดังนี้ (๑) ด้านการเลียนแบบ คือเลียนแบบเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นตัวอย่างไม่ดี เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นจุดสนใจของผู้อื่น จึงควรพิจารณาเลียนแบบในสิ่งที่ดี ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒) ด้านการคบเพื่อน คือ ชอบคบเพื่อนที่ชอบ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร จึงควรหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ดี และกลุ่มเสี่ยงที่จะพาไปกระทำความผิด และ (๓) ด้านการเลี้ยงดู คือ พ่อแม่ทำงานไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก พ่อแม่จึงควรใช้เวลาดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกมากขึ้น^{๑๑๑}

เศรษฐ์ อินทร์สุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชน ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ สุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส กระทำความผิดครั้งที่ การกระทำความผิด ประวัติการเสพยาเสพติดและชนิดของยาเสพติดที่เสพ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสื่อลามกและด้านการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้านครอบครัว และด้านการรุมโทรม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเปรียบเทียบของปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชนเขต ๘ สุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ กระทำความผิดครั้งที่และการกระทำผิดไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ ๐.๐๕

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการกระทำผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชนพบว่าเยาวชนให้ข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นให้กับเด็กและเยาวชนและการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องและเหมาะสม^{๑๑๒}

^{๑๑๑} อรัญญา มโนมัย, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๒, ๑๑๖ หน้า.

^{๑๑๒} เศรษฐ์ อินทร์สุวรรณ, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชน”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓, ๑๘๘ หน้า.

มนชยา นาวากาญจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนกัลยาณี ศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า

บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราชอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับน้อย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ปัญหาและแนวทางแก้ไขบทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราชอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชผู้ปกครองไม่มีเวลาและโอกาสในการให้การศึกษาจริยธรรมนักเรียนมีกิจกรรมเสริมมากไม่เห็นคุณค่าของจริยธรรมครอบครัวไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาจริยธรรมและไม่มีความรู้ในด้านจริยธรรมสื่อขาดคุณธรรมในการนำเสนอด้านจริยธรรมมากผู้ปกครองเลี้ยงลูกแบบตามใจมากเกินไปและเด็กวันนี้ไม่ค่อยยอมไปวัดกับพ่อแม่ต้องการไปห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนมากกว่า พยายามหาเวลาให้ลูก คุยเรื่องจริยธรรมบ้างควรมิกลุ่มหรือสมาคมในการชวนกันไปทำบุญหรือเข้าวัดจนเป็นนิสัยครอบครัวและสถานศึกษาต้องร่วมมือกันสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาจริยธรรมจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกันผู้ปกครองควรชวนลูกไปทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา^{๑๑๕}

สิริลักษณ์ รัตนวิทยาภรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “องค์ประกอบการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า

๑) เด็กและเยาวชนที่ได้รับโทษในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ ได้รับโทษฐานความผิดใน ๑ อันดับแรก ได้แก่ เสพยาเสพติด ปล้นทรัพย์/ลักทรัพย์ และ ขาขยายเสพติด คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๐, ๒๐.๕๐ และ ๑๖.๗๐ ตามลำดับ และส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๘ ไม่เคยกระทำความคิดมาก่อน องค์ประกอบการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนเหล่านี้ มีสาเหตุสูงสุดมาจาก ทำตามเพื่อน (๓๑.๘๕%) รองลงมาได้แก่ อยากรู้/อยากรอง รู้เท่าไม่ถึงการณ์ การใช้สารเสพติด สภาพครอบครัวไม่อบอุ่น/แตกแยก และ

^{๑๑๕} มนชยา นาวากาญจน์, “บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๓, ๑๗๘ หน้า.

ต้องการความตื้นเขิน/สนุกสนาน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๒, ๑๒.๕๕, ๕.๔๕, ๕.๑๕ และ ๔.๗๒ ตามลำดับ

๒) การรับรู้ของเด็กและเยาวชนเหล่านั้นที่มีต่อพฤติกรรมทางลบของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่า ก) ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนหญิง มีพฤติกรรม การสูบบุหรี่ และเล่นการพนัน สูงกว่าผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนชาย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ และ ข) ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนกลุ่มอายุ ๑๖ - ๑๘ ปี มีพฤติกรรม จู้จี้ขี้บ่น สูงกว่าผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนกลุ่มอายุ ๑๖ - ๑๕ ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

๓) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่เป็นองค์ประกอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคือ ปัจจัยภายใน ก) ด้านการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง พบว่า มี ๑๒ ตัวแปรสำคัญที่เป็นองค์ประกอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ข) ด้านความสัมพันธ์ของครอบครัวพบว่ามี ๒ ตัวแปรสำคัญ ส่วนปัจจัยภายนอก ก) ด้านอิทธิพลกลุ่มเพื่อนและการลอกเลียนแบบ พบว่ามี ๖ ตัวแปรสำคัญ และ ข) ด้านอิทธิพลของสื่อมวลชน พบว่ามี ๔ ตัวแปรสำคัญที่เป็นองค์ประกอบของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน^{๑๑๖}

สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า โดยรวมเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยงานวิจัยที่นำมาศึกษาดังมุ่งเน้นศึกษา ด้านการเลี้ยงดูแบบ ด้านการคบเพื่อน และ ด้านการเลี้ยงดู โดยจะพบปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะทางครอบครัว แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้เช่นกัน

^{๑๑๖} สิริลักษณ์ รัตนวิทยากรณ์, “องค์ประกอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๕๓, ๑๒๐ หน้า.

๒.๕ สรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ ๑) ด้านการเลียนแบบ ของ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา^{๑๑๑}, ๒) ด้านการคบเพื่อน จาก สุตตนุปฏิภน ที่มณีกาย ปาฎิกวฤค^{๑๑๒} และ ๓) ด้านการเลี้ยงดู ของ จินตนา หมู่ผึ้ง^{๑๑๓} มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ปัจจัยส่วนบุคคล
- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพของครอบครัว
- จำนวนครั้งการกระทำผิด

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี
- ด้านการเลียนแบบ
- ด้านการคบเพื่อน
- ด้านการเลี้ยงดู

แผนภูมิที่ ๒.๔ แสดงสรุปรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๑๑๑} พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, จิตวิทยาการศึกษา, อ่างแล้ว, หน้า ๒๘.

^{๑๑๒} ที.ปา. ๑๑/๒๖๐/๒๐๕.

^{๑๑๓} จินตนา หมู่ผึ้ง, การอบรมเลี้ยงดูเด็ก, อ่างแล้ว, หน้า ๒๘.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม โดยการค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีการเลือกตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวัดค่าตัวแปร
- ๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๕๔ คน*

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๑๐ คน

*ข้อมูลจากทะเบียนของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๕๔, (ยึดสำเนา).

๓.๒ เทคนิควิธีการเลือกตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan)^๒ จากประชากรทั้งหมด จำนวน ๑๕๔ คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน ๑๑๐ คน แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยวิธีหยิบครั้งแรก ๑ ใบ และนำไปที่หยิบได้คืนเข้าที่เดิมแล้วจับสลากอีกจนครบตามจำนวนที่ต้องการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน ๕ ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งที่กระทำผิด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีจำนวน ๑๕ ข้อ โดยจำแนกออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้ คือ

๑) ด้านการเลียนแบบ	จำนวน ๕ ข้อ
๒) ด้านการคบเพื่อน	จำนวน ๕ ข้อ
๓) ด้านการเลี้ยงดู	จำนวน ๕ ข้อ

^๒บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๔๓.

ลักษณะการให้คะแนนใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert)^๓ แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย	คะแนน
มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ ๕
มาก	มีค่าเท่ากับ ๔
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ ๓
น้อย	มีค่าเท่ากับ ๒
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ ๑

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดคือให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็น

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากห้องสมุด สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ห้องสมุดของส่วนราชการ และหอสมุดแห่งชาติ

๓.๔.๒ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม ๒ ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

๓.๔.๓ นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

^๓รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด), (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๔๓, หน้า ๑๐๗.

๓.๔.๔ นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ

๑) ดร. ภาพรณ์ ถิมศุภรัตน์

วุฒิการศึกษา ศศ.บ. (รัฐศาสตร์)

ศศ.ม. (การจัดการพัฒนาสังคม)

Ph.d. (Social Science)

ตำแหน่งงาน อาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒) อาจารย์กษิติธร วิไลเลิศ

วุฒิการศึกษา ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป)

บธ.ม. (บริหารธุรกิจ)

ตำแหน่งงาน ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี

และอาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๓) นางกรรณา ชันทอง

วุฒิการศึกษา ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

ตำแหน่งงาน อาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

และอาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

โดยให้ตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้
แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

๓.๔.๕ นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ตามสูตรดังนี้^๕

สูตร	IOC	=	$\frac{\sum X}{N}$
เมื่อ	IOC		แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum X$		แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N		แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ
ให้คะแนน	+๑		ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	๐		ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-๑		ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๖๖ ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๕ ข้อ ใช้ได้จำนวน ๑๕ ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง ๐.๖๖ – ๑.๐๐

๓.๔.๖ เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว จึงนำไปใช้กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำนวน ๓๐ คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้^๕

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{K-1} \left(1 - \frac{s^2_1}{s^2_x} \right)$$

เมื่อ k = จำนวนข้อสอบทั้งหมด

s^2_1 = ผลรวมของค่า ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s^2_x = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ ๐.๘๑

๓.๔.๗ นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยต่อไป

^๕ธีระศักดิ์ อุ๋นอารมณเลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕), หน้า ๖๕.

^๕กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๓๕.

๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ขอนหนังสือจากห้องเรียนบัณฑิตศึกษา ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินทร ถึงผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๓.๕.๒ ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

๓.๕.๓ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

๓.๕.๔ เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน ๑๑๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐% จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

๓.๕.๕ นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

๓.๖ การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด	=	$\frac{๕ - ๑}{๕} = \frac{๔}{๕} = ๐.๘$
จำนวนระดับ		
๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ระดับมากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ระดับมาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ระดับปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล ระดับน้อยที่สุด

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๗.๑ วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๗.๒ วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๗.๓ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีในด้านต่าง ๆ กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศโดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) ส่วนด้านอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิด ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๗.๔ วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

๓.๘ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย ๒ ประเภท ได้แก่

๓.๘.๑ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๘.๒ สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

๓.๘.๓ สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑) การหาค่าร้อยละ (Percentage)^๑

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๒) การหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๒

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

๓) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๓

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

^๑นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^๒สังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗), หน้า ๕๕.

^๓ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.

๔) การทดสอบสมมติฐาน (t - test)^{๑๐}

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

- เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t - test)
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
 n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๕) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F - test)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

- F = อัตราส่วนของความแปรปรวน
 MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^{๑๐}นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓๘.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย “เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิดต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสำรวจ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเกรจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) จากบัญชีรายชื่อเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีจำนวน ๑๕๔ คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๑๑๐ คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แล้วนำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์และแปลผลด้วยข้อมูลทางคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ บังคับส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิด ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิด ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปกติดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๕๔	๘๕.๕๐
หญิง	๑๖	๑๔.๕๐
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕๐ และ เพศหญิง จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๐

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตาม อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๐ - ๑๒ ปี	๒	๑.๘๐
๑๓ - ๑๕ ปี	๒๐	๑๘.๒๐
๑๖ ปีขึ้นไป	๘๘	๘๐.๐๐
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมาก คือ มีอายุ ๑๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๕ ปี จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๐ และน้อยที่สุด คือ มีอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๒ ปี จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๐

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	๒	๑.๘๐
ประถมศึกษา	๖๔	๕๘.๒๐
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๖	๓๒.๗๐
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๘	๗.๓๐
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมาก คือ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๐ รองลงมา คือ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗๐ และน้อยที่สุดคือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๐

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๒๕	๒๖.๔๐
บิดามารดาแยกกันอยู่	๖๕	๕๕.๑๐
บิดาเสียชีวิต	๑๒	๑๐.๕๐
มารดาเสียชีวิต	๔	๓.๖๐
รวม	๑๑๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๔ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมาก คือ บิดามารดาแยกกันอยู่ จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๐ รองลงมา คือ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๐ และน้อยที่สุด คือ มารดาเสียชีวิต จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๐

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

จำนวนครั้งการกระทำผิด	จำนวน	ร้อยละ
๑ ครั้ง	๖๕	๖๘.๒๐
๒ ครั้ง	๓๒	๒๙.๑๐
๓ ครั้งขึ้นไป	๓	๒.๗๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมาก คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑ ครั้ง จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๒๐ รองลงมา คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๒ ครั้ง จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๐ และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๓ ครั้งขึ้นไป จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๐

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปრაกฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ทั้ง ๓ ด้าน

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการเลียนแบบ	๑.๕๘	๐.๖๕	น้อยที่สุด
๒. ด้านการคบเพื่อน	๑.๕๔	๐.๗๗	น้อย
๓. ด้านการเลี้ยงดู	๑.๓๖	๐.๓๕	น้อยที่สุด
รวม	๑.๖๓	๐.๕๐	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ

ด้านการเลียนแบบ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. มีบุคคลที่ท่านอยากเลียนแบบพฤติกรรม	๑.๖๐	๐.๕๘	น้อยที่สุด
๒. ท่านเคยเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น	๑.๗๘	๐.๕๑	น้อยที่สุด
๓. ท่านกระทำความผิดตามที่เพื่อนสอน	๑.๗๕	๑.๑๒	น้อยที่สุด
๔. เพื่อนในสถานพินิจฯ สอนให้กระทำความผิด	๑.๓๔	๐.๕๖	น้อยที่สุด
๕. ท่านเลียนแบบเพื่อนในสถานพินิจฯ	๑.๔๒	๐.๗๓	น้อยที่สุด
รวม	๑.๕๘	๐.๖๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านกระทำความผิดตามที่เพื่อนสอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านเคยเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น อยู่ในระดับน้อยที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนในสถานพินิจฯ สอนให้กระทำความผิด อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน

ด้านการคบเพื่อน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมร่วมทุกข์ร่วมสุขกับท่าน	๑.๗๗	๑.๐๒	น้อยที่สุด
๒. ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีความกตัญญูคเวที่ต่อพ่อแม่	๑.๕๔	๑.๘๓	น้อยที่สุด
๓. ท่านเลือกคบเพื่อนที่มีการศึกษาและพื้นฐานทางครอบครัวที่ไม่ดี	๑.๗๐	๑.๘๖	น้อยที่สุด
๔. ท่านมีเพื่อนที่มีลักษณะไม่สุจริต	๑.๘๘	๑.๐๖	น้อย
๕. ท่านเลือกคบเพื่อนตามลักษณะที่ท่านชอบ	๒.๘๕	๑.๕๓	ปานกลาง
รวม	๑.๘๔	๑.๗๗	น้อย

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเลือกคบเพื่อนตามลักษณะที่ท่านชอบ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ท่านมีเพื่อนที่มีลักษณะไม่สุจริต อยู่ในระดับน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีความกตัญญูคเวที่ต่อพ่อแม่ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู

ด้านการเลี้ยงดู	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑. ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านบ่มเลี้ยงสั่งสอนซึ่งให้เห็นถึงโทษของการกระทำผิดทุกครั้งที่ท่านกระทำผิด	๑.๓๖	๐.๗๐	น้อยที่สุด
๒. ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านเลือกให้ท่านอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี	๑.๔๒	๐.๗๐	น้อยที่สุด
๓. ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านให้ความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอแก่ท่าน	๑.๔๑	๐.๗๕	น้อยที่สุด
๔. ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูท่านให้เป็นคนดี	๑.๒๗	๐.๕๕	น้อยที่สุด
๕. ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านบ่มเลี้ยงสั่งสอนในสิ่งที่ตั้งใจให้แก่ท่านอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ	๑.๔๑	๐.๗๗	น้อยที่สุด
รวม	๑.๓๖	๐.๕๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านเลือกให้ท่านอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านให้ความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอแก่ท่าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครอบครัวยุทธศาสตร์ของท่านให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูท่านให้เป็นคนดี อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งการกระทำผิด ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ ด้านการคบเพื่อน ด้านการเลี้ยงดู และโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๕๔	๑.๖๔	๐.๖๗	น้อยที่สุด
หญิง	๑๖	๑.๒๑	๐.๓๘	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า เด็กและเยาวชน ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๕๔	๑.๖๔	๐.๖๗	๒.๕๑	๐.๐๑*
หญิง	๑๖	๑.๒๑	๐.๓๘		

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๕๔	๑.๕๗	๐.๗๘	น้อย
หญิง	๑๖	๑.๗๘	๐.๗๔	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า เด็กและเยาวชน เพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๕๔	๑.๕๗	๐.๗๘	๐.๘๕	๐.๓๗
หญิง	๑๖	๑.๗๘	๐.๗๔		

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๕๔	๑.๓๖	๐.๔๗	น้อยที่สุด
หญิง	๑๖	๑.๓๗	๐.๖๐	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า เด็กและเยาวชน ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๕๔	๑.๓๖	๐.๔๗	-.๐๖	๐.๕๔
หญิง	๑๖	๑.๓๗	๐.๖๐		

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	๕๔	๑.๖๖	๐.๕๑	น้อยที่สุด
หญิง	๑๖	๑.๔๕	๐.๓๘	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า เด็กและเยาวชน ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	๕๔	๑.๖๖	๐.๕๑	๑.๕๒	๐.๑๓
หญิง	๑๖	๑.๔๕	๐.๓๘		

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๐ - ๑๒ ปี	๒	๑.๖๐	๐.๘๔	น้อยที่สุด
๑๓ - ๑๕ ปี	๒๐	๒.๐๒	๐.๗๕	น้อย
๑๖ ปี ขึ้นไป	๘๘	๑.๔๘	๐.๕๘	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๕๘	๐.๖๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๕๘ เมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๐ - ๑๒ ปี อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับน้อยที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๔.๖๔	๒	๒.๓๒	๕.๘๓	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๔๒.๕๓	๑๐๗	๐.๓๙		
รวม	๔๗.๑๗	๑๐๙			

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ ที่มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

อายุ	๑๐ - ๑๒ ปี ($\bar{X} = ๑.๖๐$)	๑๓ - ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๐๒$)	๑๖ ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๔๘$)
๑๐ - ๑๒ ปี ($\bar{X} = ๑.๖๐$)	-	-	-
๑๓ - ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๐๒$)	-๐.๔๒	-	-
๑๖ ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๔๘$)	๐.๑๑	๐.๕๓*	-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกับผู้ที่ที่มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๐ - ๑๒ ปี	๒	๑.๕๐	๐.๑๔	น้อย
๑๓ - ๑๕ ปี	๒๐	๒.๔๕	๐.๕๒	น้อย
๑๖ ปี ขึ้นไป	๘๘	๑.๘๒	๐.๖๕	น้อย
รวม	๑๑๐	๑.๕๔	๐.๗๗	น้อย

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๐ - ๑๒ ปีอยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๗.๑๖	๒	๓.๕๘	๖.๕๓	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๕๘.๖๓	๑๐๗	๐.๕๔		
รวม	๖๕.๗๙	๑๐๙			

* $P < ๐.๐๕$

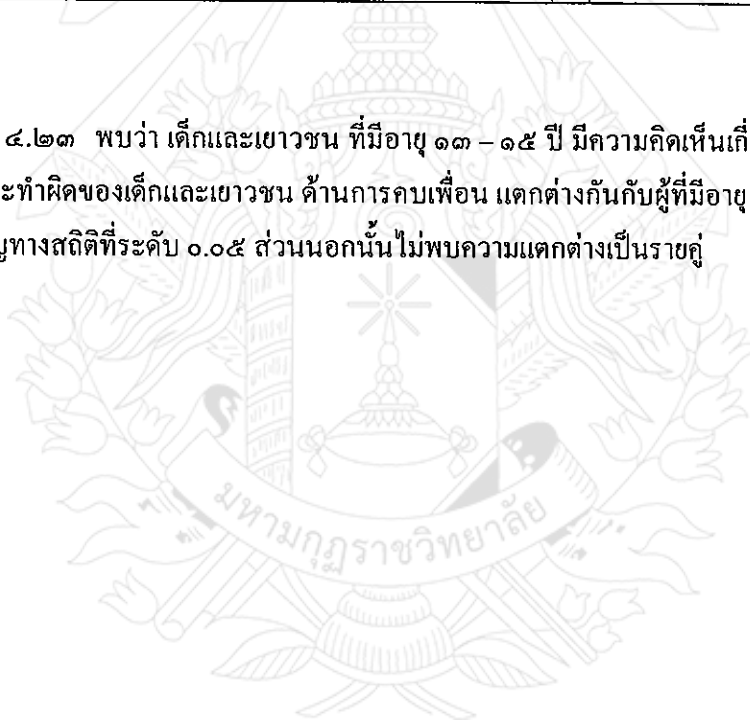
จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน ที่มีอายุต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	๑๐ - ๑๒ ปี ($\bar{X} = ๑.๕๐$)	๑๓ - ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๔๕$)	๑๖ ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๘๒$)
๑๐ - ๑๒ ปี ($\bar{X} = ๑.๕๐$)	-	-	-
๑๓ - ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๒.๔๕$)	-๐.๕๕	-	-
๑๖ ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๘๒$)	๐.๐๗	๐.๖๖*	-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน แตกต่างกับผู้ที่อายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๐ - ๑๒ ปี	๒	๑.๒๐	๐.๒๘	น้อยที่สุด
๑๓ - ๑๕ ปี	๒๐	๑.๓๗	๐.๔๗	น้อยที่สุด
๑๖ ปี ขึ้นไป	๘๘	๑.๓๗	๐.๕๐	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๓๖	๐.๔๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามช่วงอายุ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๓๗ รองลงมา คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๓๗ และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๐ - ๑๒ ปี อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๒๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๕	๒	๐.๐๒	๐.๑๑	๐.๘๕
ภายในกลุ่ม	๒๖.๗๐	๑๐๗	๐.๒๕		
รวม	๒๖.๗๖	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑๐ - ๑๒ ปี	๒	๑.๕๖	๐.๓๒	น้อยที่สุด
๑๓ - ๑๕ ปี	๒๐	๑.๕๖	๐.๖๒	น้อย
๑๖ ปี ขึ้นไป	๘๘	๑.๕๖	๐.๔๔	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๖๓	๐.๕๐	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า เด็กและเยาวชน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามช่วง อายุ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิด เห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุ ๑๐ - ๑๒ ปี อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๕	๒	๑.๒๗	๕.๖๐	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๔.๘๑	๑๐๗	๐.๒๓		
รวม	๒๗.๓๖	๑๐๙			

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุ	๑๐ - ๑๒ ปี ($\bar{X} = ๑.๕๖$)	๑๓ - ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๑.๕๖$)	๑๖ ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๕๖$)
๑๐ - ๑๒ ปี ($\bar{X} = ๑.๕๖$)	-	-	-
๑๓ - ๑๕ ปี ($\bar{X} = ๑.๕๖$)	-๐.๓๕	-	-
๑๖ ปี ขึ้นไป ($\bar{X} = ๑.๕๖$)	๐.๐๐*	๐.๓๕	-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๐ - ๑๒ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกับผู้ที่อายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้รับการศึกษา	๒	๑.๕๐	๐.๗๐	น้อยที่สุด
ประถมศึกษา	๖๔	๑.๖๓	๐.๖๗	น้อยที่สุด
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๖	๑.๔๗	๐.๕๔	น้อยที่สุด
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๘	๑.๖๗	๑.๐๑	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๕๘	๐.๖๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีการ ศึกษาาระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีการ ศึกษาาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๗	๓	๐.๒๒	๐.๕๐	๐.๖๗
ภายในกลุ่ม	๔๖.๕๐	๑๐๖	๐.๔๓		
รวม	๔๗.๑๗	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๒	๑.๕๐	๐.๑๔	น้อย
ประถมศึกษา	๖๔	๑.๕๐	๐.๘๖	น้อย
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๖	๒.๐๕	๐.๖๐	น้อย
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๘	๑.๘๒	๐.๘๑	น้อย
รวม	๑๑๐	๑.๕๔	๐.๗๗	น้อย

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ อยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.อยู่ในระดับน้อยตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๕	๓	๐.๒๑	๐.๓๕	๐.๗๘
ภายในกลุ่ม	๖๕.๑๔	๑๐๖	๐.๖๑		
รวม	๖๕.๗๙	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๒	๑.๐๐	๐.๐๐	น้อยที่สุด
ประถมศึกษา	๖๔	๑.๓๗	๐.๕๒	น้อยที่สุด
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๖	๑.๓๘	๐.๔๖	น้อยที่สุด
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๘	๑.๓๐	๐.๔๕	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๓๖	๐.๔๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๓๖ เมื่อแยกตาม ระดับการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๒	๓	๕.๑๖	๐.๔๓	๐.๗๒
ภายในกลุ่ม	๒๖.๔๓	๑๐๖	๕๘.๐๓		
รวม	๒๖.๗๖	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่ได้เรียนหนังสือ	๒	๑.๔๖	๐.๑๘	น้อยที่สุด
ประถมศึกษา	๖๔	๑.๖๓	๐.๕๕	น้อยที่สุด
มัธยมศึกษาตอนต้น	๓๖	๑.๖๔	๐.๓๗	น้อยที่สุด
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	๘	๑.๖๐	๐.๖๖	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๖๓	๐.๕๐	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามระดับการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๖	๓	๐.๐๒	๐.๐๘	๐.๘๖
ภายในกลุ่ม	๒๗.๓๔	๑๐๖	๐.๒๕		
รวม	๒๗.๔๑	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพของครอบครัว	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๒๕	๑.๔๐	๐.๖๐	น้อยที่สุด
บิดามารดาแยกกันอยู่	๖๕	๑.๖๓	๐.๖๑	น้อยที่สุด
บิดาเสียชีวิต	๑๒	๑.๓๓	๐.๓๑	น้อยที่สุด
มารดาเสียชีวิต	๔	๒.๘๐	๑.๒๐	ปานกลาง
รวม	๑๑๐	๑.๕๘	๐.๖๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามสถานภาพของครอบครัว พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็น ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ที่บิดามารดาแยกกันอยู่ อยู่ในระดับน้อยที่สุดและน้อยที่สุด คือ ผู้ที่บิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๗.๗๖	๓	๒.๕๘	๖.๕๖	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๓๕.๔๑	๑๐๖	๐.๓๓		
รวม	๔๓.๑๗	๑๐๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๓๙

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ ที่มีสถานภาพของครอบครัวเดือนต่างกัน ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สถานภาพของครอบครัว	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๑.๔๐$)	บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๑.๖๓$)	บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๑.๓๓$)	มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๘๐$)
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๑.๔๐$)	-			
บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๑.๖๓$)	-๐.๒๓	-		
บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๑.๓๓$)	๐.๐๗	๐.๓๐	-	
มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๘๐$)	-๑.๓๕*	-๑.๑๖*	-๑.๔๖*	-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกับผู้ที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน บิดามารดาแยกกันอยู่ และบิดาเสียชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๐ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพของครอบครัว	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๒๕	๑.๗๕	๐.๖๔	น้อยที่สุด
บิดามารดาแยกกันอยู่	๖๕	๒.๐๑	๐.๗๕	น้อย
บิดาเสียชีวิต	๑๒	๑.๗๕	๐.๗๕	น้อยที่สุด
มารดาเสียชีวิต	๔	๒.๖๕	๐.๘๕	ปานกลาง
รวม	๑๑๐	๑.๘๔	๐.๗๗	น้อย

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกตามสถานภาพของครอบครัว พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ผู้ที่บิดามารดาแยกกันอยู่ อยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่บิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๑ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๔๐	๓	๑.๑๓	๑.๕๒	๐.๑๒
ภายในกลุ่ม	๖๒.๓๘	๑๐๖	๐.๕๘		
รวม	๖๕.๗๘	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๒ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพของครอบครัว	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๒๕	๑.๔๐	๐.๕๕	น้อยที่สุด
บิดามารดาแยกกันอยู่	๖๕	๑.๓๕	๐.๔๔	น้อยที่สุด
บิดาเสียชีวิต	๑๒	๑.๒๖	๐.๕๔	น้อยที่สุด
มารดาเสียชีวิต	๔	๑.๖๐	๐.๔๘	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๓๖	๐.๔๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามสถานภาพของครอบครัว พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่บิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๓ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๗	๓	๐.๑๒	๐.๕๐	๐.๖๘
ภายในกลุ่ม	๒๖.๓๘	๑๐๖	๐.๒๔		
รวม	๒๖.๗๖	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๔๓ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๔ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพของครอบครัว	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	๒๕	๑.๕๓	๐.๔๓	น้อยที่สุด
บิดามารดาแยกกันอยู่	๖๕	๑.๖๖	๐.๔๘	น้อยที่สุด
บิดาเสียชีวิต	๑๒	๑.๔๕	๐.๔๒	น้อยที่สุด
มารดาเสียชีวิต	๔	๒.๓๕	๐.๘๑	น้อย
รวม	๑๑๐	๑.๖๓	๐.๕๐	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๔๔ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามสถานภาพของครอบครัว พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่บิดามารดาแยกกันอยู่ อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่บิดาเสียชีวิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๕ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๘๒	๓	๐.๙๔	๔.๐๖	๐.๐๐*
ภายในกลุ่ม	๒๔.๕๘	๑๐๖	๐.๒๓		
รวม	๒๗.๔๑	๑๐๙			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ ๔.๔๕ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ ๔.๔๖

ตารางที่ ๔.๔๖ แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของครอบครัว ต่างกัน ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

รายได้ต่อเดือน	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๑.๕๓$)	บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๑.๖๖$)	บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๑.๔๕$)	มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๓๕$)
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ($\bar{X} = ๑.๕๓$)	-			
บิดามารดาแยกกันอยู่ ($\bar{X} = ๑.๖๖$)	-๐.๑๓	-		
บิดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๑.๔๕$)	๐.๒๑	๐.๒๑	-	
มารดาเสียชีวิต ($\bar{X} = ๒.๓๕$)	-๐.๘๑*	-๐.๖๘	-๐.๕๐*	-

* $P < ๐.๐๕$

จากตารางที่ ๔.๔๖ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกับผู้ที่มียุติมาอยู่ด้วยกัน และบิดาเสียชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ ๔.๔๗ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

จำนวนครั้งการกระทำผิด	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑ ครั้ง	๗๕	๑.๕๐	๐.๕๔	น้อยที่สุด
๒ ครั้ง	๓๒	๑.๗๓	๐.๘๑	น้อยที่สุด
๓ ครั้ง ขึ้นไป	๓	๒.๐๖	๐.๒๒	น้อย
รวม	๓๕๓	๑.๕๘	๐.๖๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๔๗ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๓ ครั้ง ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๒ ครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑ ครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๘๗	๒	๐.๙๓	๒.๒๑	๐.๑๑
ภายในกลุ่ม	๔๕.๓๐	๑๐๗	๐.๔๒		
รวม	๔๗.๑๗	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิดต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งการกระทำผิด ด้านการเลียนแบบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๔๘ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

จำนวนครั้งการกระทำผิด	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑ ครั้ง	๗๕	๑.๕๐	๐.๗๗	น้อย
๒ ครั้ง	๓๒	๒.๐๑	๐.๘๑	น้อย
๓ ครั้ง ขึ้นไป	๓	๒.๓๓	๐.๔๑	น้อย
รวม	๑๑๐	๑.๕๔	๐.๗๗	น้อย

จากตารางที่ ๔.๔๘ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๓ ครั้ง ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๒ ครั้ง อยู่ในระดับน้อย และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑ ครั้ง อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๐ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๐	๒	๐.๓๕	๐.๕๘	๐.๕๖
ภายในกลุ่ม	๖๕.๐๘	๑๐๗	๐.๖๐		
รวม	๖๕.๗๘	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๕๐ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งการกระทำผิด ด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๑ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

จำนวนครั้งการกระทำผิด	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑ ครั้ง	๗๕	๑.๓๖	๐.๔๕	น้อยที่สุด
๒ ครั้ง	๓๒	๑.๓๓	๐.๔๕	น้อยที่สุด
๓ ครั้ง ขึ้นไป	๓	๑.๖๖	๐.๖๑	น้อยที่สุด
รวม	๑๑๐	๑.๓๖	๐.๔๕	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๕๑ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๓ ครั้ง ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑ ครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๒ ครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๒ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๕	๒	๐.๑๒	๐.๖๐	๐.๕๕
ภายในกลุ่ม	๒๖.๔๖	๑๐๗	๐.๒๔		
รวม	๒๖.๗๑	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๕๒ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิดต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งการกระทำผิด ด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕๓ แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

จำนวนครั้งการกระทำผิด	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
๑ ครั้ง	๗๕	๑.๕๕	๐.๔๕	น้อยที่สุด
๒ ครั้ง	๓๒	๑.๖๕	๐.๕๗	น้อยที่สุด
๓ ครั้ง ขึ้นไป	๓	๒.๐๒	๐.๗๓	น้อย
รวม	๑๑๐	๑.๖๓	๐.๕๐	น้อยที่สุด

จากตารางที่ ๔.๕๓ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อแยกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๓ ครั้ง ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๒ ครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิด ๑ ครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕๔ แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามจำนวนครั้งการกระทำผิด

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๕	๓	๐.๒๑	๑.๓๘	๐.๒๕
ภายในกลุ่ม	๒๖.๗๑	๑๐๖	๐.๒๕		
รวม	๒๗.๓๖	๑๐๙			

จากตารางที่ ๔.๕๔ พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิดต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งการกระทำผิด โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี และใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๕๕ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการเลียนแบบ

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. เด็กและเยาวชนมักทำตามแบบอย่างสื่อต่าง ๆ ในทางสังคม	๒๐	๑. ควรให้ความรู้ในทางที่ถูกเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ และต้นแบบควรเป็นตัวอย่างที่ดี	๑๘
๒. ชุมชนเป็นต้นแบบพฤติกรรมและเป็นแหล่งสนับสนุนพฤติกรรม	๑๐	๒. ควรเป็นต้นแบบที่ดี ปลูกฝังค่านิยม ความคิด การดำเนินชีวิต วัฒนธรรม แก่เด็กและเยาวชน	๘
๓. เด็กและเยาวชนได้รับอิทธิพลจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด เช่น บิดามารดา เพื่อนบ้าน มาเป็นแบบอย่าง	๕	๓. ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในสังคม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน	๔
รวม	๓๕		๓๐

จากตารางที่ ๔.๕๕ พบว่า เด็กและเยาวชน จำนวน ๖๕ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ มากที่สุด คือ เด็กและเยาวชนมักทำตามแบบอย่างสื่อต่าง ๆ ในทางสังคม จึงควร ให้ความรู้ในทางที่ถูกเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ และต้นแบบควรเป็นตัวอย่างที่ดี รองลงมา คือ ชุมชนเป็นต้นแบบพฤติกรรมและเป็นแหล่งสนับสนุนพฤติกรรม จึงควร เป็นต้นแบบที่ดี ปลูกฝังค่านิยม ความคิด การดำเนินชีวิต วัฒนธรรม แก่เด็กและเยาวชน และน้อยที่สุด คือ เด็กและเยาวชนได้รับอิทธิพลจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด เช่น บิดามารดา เพื่อนบ้าน มาเป็นแบบอย่าง จึงควร ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในสังคมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน

ตารางที่ ๔.๕๖ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ด้านการคบเพื่อน

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. การคบเพื่อนไม่ดีส่งผลให้เกิดพฤติกรรมหนีเรียน เทียวเตรเซเพล ในสถานเริงรมย์ แหล่งอบายมุข เล่นการพนัน เสพยาเสพติด คี้มสุรา จนกระทั่งคิดเป็นนิสัย	๒๐	๑. ควรเลือกคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ดีและควรให้คำปรึกษา ว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี	๑๗
๒. ไม่มีเพื่อนคบ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม	๑๕	๒. ทำในสิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีและมีความเป็นธรรมในหมู่เพื่อน ไม่เอาเปรียบเพื่อน รู้จักแบ่งปัน	๑๓
๓. คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว พุดจาไม่เพราะ ไม่เคารพบิดามารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น	๕	๓. สอนให้รู้จักหน้าที่ วัลที่แตกต่าง ให้รู้กาลเทศะ ซัดเกล้าจิตใจ หาธรรมะเข้ามาล้อมเกล้าจิตใจ ให้รู้จักทดแทนบุญคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น	๕
รวม	๔๐		๓๕

ตารางที่ ๔.๕๖ พบว่า เด็กและเยาวชน จำนวน ๓๕ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน มากที่สุด คือ การคบเพื่อนไม่ดีส่งผลให้เกิดพฤติกรรมหนีเรียน เทียวเตรเซเพลในสถานเริงรมย์ แหล่งอบายมุข เล่นการพนัน เสพยาเสพติด คี้มสุรา จนกระทั่งคิดเป็นนิสัย จึงควร เลือกคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ดี และควรให้คำปรึกษา ว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี รองลงมา คือ ไม่มีเพื่อนคบ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม จึงควร ทำในสิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีและมีความเป็นธรรมในหมู่เพื่อน ไม่เอาเปรียบเพื่อน รู้จักแบ่งปัน และน้อยที่สุด คือ คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว พุดจาไม่เพราะ ไม่เคารพบิดามารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น จึงควร สอนให้รู้จักหน้าที่ วัลที่แตกต่าง ให้รู้กาลเทศะ ซัดเกล้าจิตใจ หาธรรมะเข้ามาล้อมเกล้าจิตใจ ให้รู้จักทดแทนบุญคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น

ตารางที่ ๔.๕๗ แสดงจำนวนความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข
 ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 จังหวัดชลบุรี ด้านการเลี้ยงดู

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไขปัญหา	ความถี่
๑. ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน เยาวชนเพราะต้องทำงานหาเลี้ยง ครอบครัว มีฐานะยากจน	๑๒	๑. ผู้ปกครองควรหาเวลาว่างและให้ ความสำคัญกับครอบครัวให้มาก ขึ้น เช่น ทำกิจกรรมร่วมกัน พุด คุยกันมากขึ้น ทานข้าวด้วยกัน	๑๐
๒. ผู้ปกครองเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ และตามใจ เช่น ควบคุม กระทำ รุนแรงทางร่างกาย คุกคาม อยากรู้ได้ อะไรก็ให้โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่ ตามมา	๑๐	๒. ผู้ปกครองควรเอาใจใส่และรับฟัง ความคิดเห็น เปลี่ยนจากการเลี้ยงดู แบบบิดามารดา มาเป็นแบบเพื่อน ใช้เหตุผลและผลในการอบรมเลี้ยงดู แนะนำว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด	๘
๓. ผู้ปกครองชอบนำเด็กอื่น ๆ มา เปรียบเทียบ หรือชมเชยเด็กอื่นต่อ หน้าเด็กและเยาวชน	๘	๓. ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ ควรนำเด็กคนอื่นมาเปรียบเทียบ หรือชมเชยต่อหน้าเด็กและเยาวชน	๕
รวม	๓๐		๒๓

ตารางที่ ๔.๕๗ พบว่า เด็กและเยาวชน จำนวน ๕๓ คน ได้เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข
 ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู มากที่สุด คือ
 ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเยาวชนเพราะต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว มีฐานะยากจน จึงควร
 ให้ ผู้ปกครองหาเวลาว่างและให้ความสำคัญกับครอบครัวให้มากขึ้น เช่น ทำกิจกรรมร่วมกัน พุด
 คุยกันมากขึ้น ทานข้าวด้วยกัน รองลงมา คือ ผู้ปกครองเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ และตามใจ เช่น ควบคุม
 กระทำรุนแรงทางร่างกาย คุกคาม อยากรู้ได้อะไรก็ให้โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่ตามมา จึงควรให้ ผู้ปกครอง
 เอาใจใส่และรับฟังความคิดเห็น เปลี่ยนจากการเลี้ยงดูแบบบิดามารดาเป็นแบบเพื่อน ใช้เหตุผลและผลใน
 การอบรมเลี้ยงดูแนะนำว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด และ น้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองชอบนำเด็กอื่น ๆ มา
 เปรียบเทียบ หรือชมเชยเด็กอื่นต่อหน้าเด็กและเยาวชน จึงควรให้ ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีไม่
 ควรนำเด็กคนอื่นมาเปรียบเทียบหรือชมเชยต่อหน้าเด็กและเยาวชน

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” เนื่องจากในปัจจุบันสภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรสู่สังคมอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ซึ่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดชลบุรี เมื่อเทียบอัตราส่วนประชากรต่อพื้นที่แล้วมีการกระทำผิดสูงสุดหากไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร สถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จะเห็นว่าจำนวนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่น่าตกใจไปกว่านั้นอายุของผู้กระทำผิดก็ลดลงและกระทำความผิดที่รุนแรงมากขึ้น ดังนั้น การที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายนั้น นับว่าเป็นความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในสังคม หากไม่มีแนวทางในการป้องกันแก้ไขในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดไปแล้วกลับเป็นพลเมืองดี และไม่กลับไปกระทำผิดอีก ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ข้อ คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งที่กระทำผิดต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนครั้งที่กระทำผิดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิด แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๕๔ คน โดยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางของเกรจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก โดยวิธีหยิบครั้งละ ๑ ใบ และนำไปที่หยิบได้คืนเข้าที่เดิมแล้วจับสลากอีกจนครบตามจำนวนที่ต้องการในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย ตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕๐ มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป จำนวน ๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๐ มีสถานภาพของครอบครัว บิดามารดาแยกกันอยู่ จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๐ มีจำนวนครั้งการกระทำผิด จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๒๐

๕.๑.๒ ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๖๓ และจำแนกในแต่ละด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีดังต่อไปนี้

๑) ด้านการคบเพื่อน พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๕๔

๒) ด้านการเลียนแบบ พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๕๘

๓) ด้านการเลี้ยงดู พบว่า เด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ๑.๖๖

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศ อายุ และสถานภาพของครอบครัว ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อแยกทดสอบในแต่ละปัจจัย มีรายละเอียดดังนี้

๑) สมมติฐานเด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๒) สมมติฐานเด็กและเยาวชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยที่เด็กและเยาวชน ที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกับ กับผู้ที่มีอายุ ๑๖ ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

๓) สมมติฐานเด็กและเยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๔) สมมติฐานเด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน โดยที่เด็กและเยาวชน ที่มารดาเสียชีวิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกับ กับผู้ที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน และบิดาเสียชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

๕) สมมติฐานเด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งของการกระทำผิดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เรียงลำดับ ดังนี้

๑) ด้านการเลียนแบบ พบว่า เด็กและเยาวชน มักทำตามแบบอย่างสื่อต่าง ๆ ในทางสังคม จึงควร ให้ความรู้ในทางที่ถูกเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ และต้นแบบควรเป็นตัวอย่างที่ดี รองลงมา คือ ชุมชนเป็นต้นแบบพฤติกรรมและเป็นแหล่งสนับสนุนพฤติกรรม จึงควร เป็นต้นแบบที่ดี ปลูกฝังค่านิยม ความคิด การดำเนินชีวิต วัฒนธรรม แก่เด็กและเยาวชน และน้อยที่สุด คือ เด็กและเยาวชน ได้รับอิทธิพลจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด เช่น บิดามารดา เพื่อนบ้าน มาเป็นแบบอย่าง จึงควร ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในสังคมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน

๒) ด้านการคบเพื่อน พบว่า เด็กและเยาวชน คบเพื่อนไม่ดีส่งผลให้เกิดพฤติกรรมหนีเรียน เที่ยวเตร่เสเพลในสถานเริงรมย์ แหล่งอบายมุข เที่ยวโสเภณี เล่นการพนัน เสพยาเสพติด

คัมสุรา จนกระทั่งคิดเป็นนิสัย มีพฤติกรรมลักษณะ โหมย จึงควร เลือคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ดีและควรให้คำปรึกษา ว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี รองลงมา คือ ไม่มีเพื่อนคบ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม จึงควร ทำในสิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีและมีความเป็นธรรมในหมู่เพื่อน ไม่เอาเปรียบเพื่อน รู้จักแบ่งปันสิ่งของ และน้อยที่สุด คือ คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว พุดจาไม่เพราะ ไม่เคารพบิดามารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น จึงควร สอนให้รู้จักหน้าที่ หน้าที่แตกต่าง ให้รู้จักกาลเทศะ ชัดเกล้าจิตใจ หากรรณะเข้ามาล่อมเกล้าจิตใจ ให้รู้จักทดแทนบุญคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ เป็นต้น

๓) ด้านการเลี้ยงดู พบว่า เด็กและเยาวชน มีผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเยาวชนเพราะต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว มีฐานะยากจน จึงควร ให้ผู้ปกครองหาเวลาว่างและให้ความสำคัญกับครอบครัวให้มากขึ้น เช่น ทำกิจกรรมร่วมกัน พุดคุยกันมากขึ้น ทานข้าวด้วยกัน รองลงมา คือ ผู้ปกครองเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ และตามใจ เช่น ควบคุม กระทบรุนแรงทางร่างกาย คุกคาม อดอยากได้อะไรก็ได้โดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่ตามมา เช่น อดอยากได้รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์มือถือ จึงควรให้ ผู้ปกครองเอาใจใส่และรับฟังความคิดเห็น เปลี่ยนจากการเลี้ยงดูแบบบิดามารดามาเป็นแบบเพื่อน ใช้เหตุและผลในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด และ น้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองชอบนำเด็กอื่น ๆ มาเปรียบเทียบ หรือชมเชยเด็กอื่นต่อหน้าเด็กและเยาวชน จึงควรให้ ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีไม่ควรนำเด็กคนอื่นมาเปรียบเทียบหรือชมเชยต่อหน้าเด็กและเยาวชน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการเลี้ยงดู ด้านการคบเพื่อน และด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากสภาพปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดเพิ่มมากขึ้นและมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่จะต้องร่วมกันหาทางป้องกัน และควรให้ความรู้ในทางที่ถูกที่ควรเกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ และต้นแบบควรเป็นตัวอย่างที่ดี ปลูกฝังค่านิยม ความคิด การดำเนินชีวิต วัฒนธรรมแก่เด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ที่ถูกต้องในการเลือกคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ดี และให้คำปรึกษาว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนไม่ดี ไม่เอาเปรียบเพื่อน รู้จักแบ่งปันสิ่งของ สอนให้รู้จักหน้าที่ ให้รู้จักกาลเทศะ หากรรณะเข้ามาล่อมเกล้าจิตใจ ให้รู้จักทดแทนบุญคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้ปกครองควรหาเวลาว่างและให้ความสำคัญกับครอบครัวให้มาก

ขึ้น เอาใจใส่และรับฟังความคิดเห็น เปลี่ยนจากการเลี้ยงดูแบบบิดามารดาเป็นแบบเพื่อน ใช้เหตุ และผลในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนว่าสิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด และผู้ปกครองควรเป็น แบบอย่างที่ดี ไม่ควรนำเด็กคนอื่นมาเปรียบเทียบกับหรือชมเชย ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ ได้กล่าวไว้ว่า การเลียนแบบ หมายถึงการที่บุคคลพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมให้ เหมือนบุคคลอื่น โดยเอาแบบอย่างของบุคคลอื่นมาเป็นของตน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือ บุคคลในสังคม ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา มโนมัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษา เฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผล ต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเด็กและเยาวชนได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ศูนย์ ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ดังนี้ (๑) ด้านการเลียนแบบ คือเลียนแบบเพื่อน และบุคคลอื่น ๆ ที่เป็นตัวอย่างไม่ดี เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเป็นจุดสนใจของผู้อื่น จึงควรพิจารณา เลียนแบบในสิ่งที่ดี ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒) ด้านการคบเพื่อน คือ ชอบคบเพื่อนที่ ชอบ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนจะเป็นอย่างไร จึงควรหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่ไม่ดี และกลุ่มเสี่ยงที่จะพา ไปกระทำความผิด และ (๓) ด้านการเลี้ยงดู คือ พ่อแม่ทำงาน ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ลูก พ่อแม่จึงควรใช้เวลาดูแลเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกมากขึ้น เช่นเดียวกัน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ เนื่องจาก เด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิด ด้านการคบเพื่อน ซึ่ง จะพบว่าเด็กและเยาวชนเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะไม่สุจริต มากกว่าการเลือกคบเพื่อนที่ไม่มี คุณธรรมจริยธรรมร่วมทุกข์ร่วมสุข ไม่มีความกตัญญูต่อกับพ่อแม่ มีการศึกษาและพื้นฐานที่ไม่ ดี เด็กและเยาวชนจะคลุกคลีและใกล้ชิดอยู่กับเพื่อน เพื่อจึงมีความสำคัญต่อการกระทำของเด็กและ เยาวชน หากคบเพื่อนที่ดีย่อมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนไปในทางที่ดี แต่หากคบเพื่อนที่ไม่ดีย่อม นำพาเด็กและเยาวชนไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาทองพูน สติสมุญโญ (เสือเขียว) ได้กล่าวไว้ว่า คบมิตรตามแนวมงคลสูตร เป็นหลักการที่สอนให้บุคคลไม่ คบคนที่ไม่ดี ทั้งไม่ดีแก่ตนและผู้อื่น ให้หลีกเลี่ยงการคบหาสมาคมในทุกโอกาส เพราะการคบคน พาลเป็นอัปมงคลในชีวิต มีแต่ความเสื่อม ดังนั้น จึงควรคบบัณฑิต เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้มีความ เจริญก้าวหน้า เป็นมงคลในชีวิตนำความสุขมาสู่ตนเอง ดังที่สุภายิตโบริภณได้กล่าวไว้ว่า “คบคน พาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐ์ อินทร์สุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชน :

ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดร่วมกัน โทรมหญิงของเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ สุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาสถานภาพสมรส กระทำผิดครั้งที่ การกระทำผิด ประพฤติการเสพยาเสพติดและชนิดของยาเสพติดที่เสพ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสื่อลามกและด้านการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้านครอบครัว และด้านการรุมโทรม อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลี้ยงดู ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู น้อยที่สุด เพราะผู้ปกครองทำโทษและชี้ให้เห็นถึงโทษของการกระทำผิดทุกครั้งที่ได้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด และอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี ให้ความรักความอบอุ่น อบรมสั่งสอนในสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง สม่าเสมอ เด็กและเยาวชน ได้รับการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนด้วยวิธีที่ไม่เหมาะสม ขาดความรักความอบอุ่น ย่อมทำให้เด็กและเยาวชนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจไปกระทำความผิดได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ เดโซ สวานานนท์ ได้กล่าวถึง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาที่มีต่อบุตรในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจะมีผลต่อบุคลิกภาพของบุตร ดังนี้ คือ (๑) บิดามารดาละเลยไม่เอาใจใส่ต่อบุตร ย่อมทำให้บุตรมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยทางอารมณ์ รู้สึกว่าชีวิตว่าเหวไม่มั่นคง และมักส่งผลให้มีพฤติกรรมออกมาในรูปของการปฏิเสธ เป็นคนที่ขาดความรัก ทั้งยังให้ความรักแก่ใครไม่เป็นอีกด้วย (๒) บิดามารดาที่ปกป้องคุ้มครองด้วยการบังคับออกคำสั่งอยู่ตลอดเวลา จะทำให้บุตรขาดความคิดริเริ่ม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีแนวโน้มที่จะพึ่งผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา บิดามารดาที่ใช้ระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ย่อมทำให้บุตรเป็นผู้ที่มีลักษณะลงโทษตนเอง และมักจะมีพฤติกรรมรุนแรงในทางลบ (๓) บิดามารดาที่ทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ หรือหย่าร้างกัน บุตรจะมีความกระวนกระวายใจ มีความเครียด มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มั่นใจในตนเอง มองโลกไม่รื่นรมย์ และขาดแบบฉบับในการสร้างเสริมลักษณะของตนด้วย และ (๔) บิดามารดาที่ยึดมั่น และเคร่งครัดในศีลธรรมจรรยาอย่างมาก ย่อมมีผลให้บุตรมีโอกาสสร้างควมมีสัมปชัญญะอย่างสูงสุดขึ้นได้ และมีแนวโน้มที่จะเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงทางใจขึ้นได้ และอาจกลายเป็นคนลงโทษตนเองไม่เห็นคุณค่าตนเองด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนชยา นาวากาญจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนกัลยาณี ศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราชอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับน้อย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาและแนวทางแก้ไข บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรม นักเรียน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราชอำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ปกครองไม่มีเวลาและโอกาสในการให้การศึกษาจริยธรรมนักเรียนมีกิจกรรมเสริมมากไม่เห็นคุณค่าของจริยธรรมครอบครัวไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาจริยธรรม และไม่มีความรู้ในด้านจริยธรรมสื่อขาดคุณธรรมในการนำเสนอด้านจริยธรรมมากผู้ปกครองเลี้ยงลูกแบบตามใจมากเกินไป และเด็กรุ่นนี้ไม่ค่อยยอมไปวัดกับพ่อแม่ต้องการไปห้างสรรพสินค้ากับเพื่อนมากกว่า พยายามหาเวลาให้ลูก คุยเรื่องจริยธรรมบ้างควรมีกลุ่มหรือสมาคมในการชวนกันไปทำบุญหรือเข้าวัดจนเป็นนิสัยครอบครัวและสถานศึกษาต้องร่วมมือกันสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาจริยธรรมจัดกิจกรรมด้านจริยธรรมให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกันผู้ปกครองควรชวนลูกไปทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา เช่นเดียวกัน

๕.๒.๒ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน จำแนกเป็นรายด้าน

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการเลียนแบบ พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดด้าน การเลียนแบบ ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มักกระทำความผิดตามที่เพื่อนสอน และเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่นหรือบุคคล เช่น บิดามารดา ญาติพี่น้อง ที่เด็กและเยาวชนอยากที่จะเลียนแบบพฤติกรรม และมักจะถูกเพื่อนในสถานพินิจฯ สอนให้กระทำความผิดหรือ เลียนแบบเพื่อนในสถานพินิจฯ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ซอง กาเบรียล ทาร์ด ที่ได้เสนอแนวคิดด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการเลียนแบบมี ๓ ประการ ดังนี้ คือ (๑) คนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน จะมีการเลียนแบบพฤติกรรมกัน (๒) การเลียนแบบมีแนวโน้มจะแพร่จากสิ่งที่มากกว่าสู่สิ่งที่น้อยกว่า อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า บุคคลจะเลียนแบบผู้ที่มีสถานะเหนือกว่าคน เช่น ลูกเลียนแบบบิดามารดา ลูกน้องเลียนแบบเจ้านาย เป็นต้น และ (๓) มีการแทรกแทนพฤติกรรม โดยชี้ว่าการมีพฤติกรรมใหม่ จะแทนที่พฤติกรรมเก่า เช่น นายเอ ปกติมักสูบบุหรี่เพียงอย่างเดียว ต่อมาเข้ามาอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาบ้า นายเอ จึงทั้งสูบบุหรี่และเสพยาบ้า หรือเดิมมีพฤติกรรมลักเล็กขโมยน้อย ต่อมาถูกจับและติดคุก เมื่อพ้นโทษออกมากลับไปปล้นแทน ซึ่งเป็นพฤติกรรมการกระทำความผิดที่เพิ่มขึ้น และยังมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ แมนไฮม์ (Mannheim) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาแห่งอังกฤษ ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม สรุปได้ว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัวที่ไม่ดีต่อกัน ความยากจน การศึกษาน้อย อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นชุมชนแออัดเห็นแต่ตัวอย่างที่ไม่ดี และรับอิทธิพลจากวัฒนธรรม และสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่ขาดความรับผิดชอบ และบิดเบือนความจริง ดังนั้น การปรับตัวเป็นพลเมืองดี จึงต้องพยายามแก้ไขหรือหลีกเลี่ยงปัจจัยแวดล้อมทั้งหลายเหล่านี้ที่อยู่ในเชิง

ลบ และเสริมสร้างให้อยู่ในเชิงบวกโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเดินไปให้ถึงเป้าหมายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่นเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านกระทำความผิดตามที่เพื่อนสอน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนเด็กที่อยู่ในสถานพินิจฯ มักจะอ้างว่าเพื่อนชักชวนเพื่อนสอนให้ทำแบบนี้แล้วจะดี ซึ่งเด็กและเยาวชนบางคนมีจิตใจอ่อนไหว เพื่อนสอนอะไรก็ทำตามนั้นโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนและมีพฤติกรรมเหมือนกัน และมีความเป็นหนึ่งอันเดียวกัน มีทัศนคติและค่านิยมที่เหมือนกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ วูล์ฟ เกโก และเทอร์แมน (Wolf, Gego, and Terman) ที่ได้เน้นให้เห็นเกี่ยวกับความเข้าใจตนเองและความสำคัญของตนเองของวัยรุ่น ที่ทำให้เด็กหลบหนีความสัมพันธ์กับพ่อแม่และเพิ่มความต้องการที่จะเข้าไปมีความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนแทน และจุดนี้เองที่เริ่มนำเด็กให้เข้าไปสู่การกระทำที่เป็นการลบได้ หากเด็กไปได้ค่านิยมที่ผิดจากกลุ่ม คือ กลับชื่นชมในสิ่งที่ผิดว่าเป็นสิ่งดี ควรแก่การยกย่อง พฤติกรรมจากแก๊งค์ที่เด็กชื่นชมก็จะเป็นตัวกระตุ้นนำเด็กไปสู่การกระทำ ความผิด หรือกระทำในสิ่งที่ขัดต่อระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ปูนคอน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์” ผลวิจัยพบว่า ประวัติการถูกลงโทษของนักเรียนชาย พฤติกรรมก้าวร้าวและการรับรู้ของนักเรียนชาย เป็นการเลียนแบบเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มของตน การที่เพื่อนแนะนำให้กระทำผิดด้วยกัน โดยการคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด เช่นเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนในสถานพินิจฯ สอนให้กระทำผิด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจฯ ส่วนใหญ่มักจะมีระดับการศึกษาพอสมควร จึงมีความคิดที่แตกต่างกันไป เป็นตัวของตนเองส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทราพร วงษ์ไทย ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง” ผลวิจัยพบว่า ฐานความผิดครั้งแรก สาเหตุการกระทำผิดครั้งแรก ระยะเวลาต้องโทษจำคุกครั้งแรก การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนสนิทในทัณฑสถานให้รู้จักเทคนิคและวิธีการกระทำผิดกฎหมาย การติดต่อกับหากับเพื่อนสนิทในทัณฑสถานภายหลังได้รับการปลดปล่อย การมีบุคคลเป็นตัวช่วยให้กระทำผิดกฎหมาย การปฏิบัติของญาติพี่น้อง / เพื่อน / เพื่อนบ้าน / เจ้าหน้าที่ตำรวจภายหลังได้รับการปลดปล่อย โอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต และประสบการณ์ที่ได้รับจากการต้องโทษ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิน เทพยสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์

ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไข พฤติกรรมการคบเพื่อนที่สำคัญดังนี้ (๑) ด้านนันทนาการ อุปกรณ์กีฬาและเครื่องดนตรีมีไม่เพียงพอ และไม่ค่อยมีกิจกรรมนันทนาการให้ทำร่วมกัน จึงควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและเครื่องดนตรีให้เพียงพอ และควรจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น (๒) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำความสะอาด จึงควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำความสะอาดให้พร้อม และ (๓) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ความเป็นอยู่แออัดสภาพแวดล้อมของที่พักไม่ค่อยดี จึงควรปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าเดิมเช่นเดียวกัน

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการคบเพื่อน พบว่า เด็กและเยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าครอบครัว เพื่อนจึงมีความสำคัญต่อการกระทำของเด็กและเยาวชน โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนนั้นจะมีอุปนิสัยอย่างไร ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ โสกา ซปีลมันต์ ที่ได้อธิบายไว้ว่า สาเหตุของการกระทำผิดของเด็กในช่วงวัยของเด็กก่อนเข้าสู่วัยรุ่น เด็กจะคลุกคลีและใกล้ชิดกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด การรวมกลุ่มกันเป็นพวก ทำให้วัยรุ่นในกลุ่มเดียวกันมีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายกัน ทำอะไรจะเหมือนกันหมด และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากกลุ่มเพื่อนของเด็กชักจูงให้เด็กกระทำในสิ่งที่ผิด ย่อมจะทำให้เด็กตัดสินใจกระทำผิดได้โดยง่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริญญา มโนมัย ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยที่มีผลการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องหาคดีอาญามีปัจจัยในการกระทำความผิดทางอาญา มีพฤติกรรมการคบเพื่อนในลักษณะที่ การศึกษาระดับเดียวกันหรือน้อยกว่า และตนเองชอบ โดยไม่คำนึงว่าเพื่อนจะมีอุปนิสัยเป็นอย่างไร และเพื่อนจะชักชวนให้กระทำความผิด และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่กระทำความผิดสูงนั้น และมูลเหตุจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดซ้ำได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวนหรือทำให้หลง ความคึกคะนองและมีปัญหาด้านการเงิน เช่นเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเลือกคบเพื่อนตามลักษณะที่ท่านชอบ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนจะเลือกคบเพื่อนที่รักใคร่ชอบพอกันหรือเพื่อนที่สนิทสนมคุ้นเคยกันมาก่อน คุยกักรู้เรื่องไม่ถือตัวเข้ากันด้วยดี ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ วูล์ฟ เกโก และเทอร์แมน (Wolf, Gego, and Terman) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจตนเองและความสำคัญของตนเองของวัยรุ่น ที่ทำให้เด็กลดบทบาทความสัมพันธ์กับพ่อแม่ลง และเพิ่มความต้องการที่จะเข้าไปมีความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนแทน และจุดนี้เองที่เริ่มนำเด็กให้เข้าไปสู่การกระทำที่เป็นการลบได้ หากเด็กไปได้ค่านิยมที่ผิดจากกลุ่ม คือ กลับชื่นชมในสิ่งที่ผิดว่าเป็นสิ่งดีควรแก่การยกย่อง พฤติกรรมจากแก๊งค์ที่เด็กชื่นชมก็จะเป็นตัวกระตุ้นนำเด็กไปสู่การกระทำความผิดได้ หรือบี

นการกระทำในสิ่งที่ขัดต่อระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ภัทรพร วงษ์ไทย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑ
สถานหญิงกลาง” ผลวิจัยพบว่า ฐานความผิดครั้งแรก สาเหตุการกระทำผิดครั้งแรก ระยะเวลา
ต้องโทษจำคุกครั้งแรก การได้รับคำแนะนำจากเพื่อนสนิทในทัณฑสถานให้รู้จักเทคนิคและวิธีการ
กระทำผิดกฎหมาย การติดต่อกับเพื่อนสนิทในทัณฑสถานภายหลังได้รับการปลดปล่อย การ
มีบุคคลเป็นตัวอย่างให้กระทำผิดกฎหมาย การปฏิบัติของญาติพี่น้อง / เพื่อน / เพื่อนบ้าน /
เจ้าหน้าที่ตำรวจภายหลังได้รับการปลดปล่อย โอกาสในการประกอบอาชีพสุจริต และ
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการต้องโทษ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
เช่นเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีความกตัญญูทวนเวทิต่อพ่อแม่ ซึ่ง
มีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนโดนเพื่อนชักนำไปปฏิบัติตน ไป
ในทางที่ผิด ไม่มีศีลธรรม จริยธรรม ไม่มีความกตัญญูทวนเวทิต่อพ่อแม่ เลือกคบเพื่อนที่ไม่ดีอาจหลง
กระทำความคิดได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ พระพุทธเจ้า ในเรื่องการคบมิตรเทียม ที่ได้
กล่าวไว้ว่า มิตรไม่แท้ มิตรไม่ดี ไม่มีความจริงใจ เป็นศัตรูที่มาในรูปของมิตร ท่านใช้คำบาลีว่า
“มิตรปฏิรูป” หรือ “มิตตปฏิรูปกะ” ฟังทราบว่า ไม่ใช่มิตรเป็นแต่คนเทียมมิตรหรือมิตรเทียม
แบ่งย่อยออกเป็น ๔ ประเภท คือ (๑) คนที่ถือเอาแต่ประโยชน์จากผู้อื่นฝ่ายเดียว (อัญญทัตตุหระ)
(๒) คนดีแต่พูด (วชิปรมะ) (๓) คนที่ชอบพูดประจบ (อนุปปิยาถัม) (๔) คนที่ชักนำเพื่อนในทาง
เสื่อม (อปายสหาย) และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ธรรมธโร)
ที่ได้กล่าวไว้ว่า คนพาล หมายถึง “อ่อน” หมายความว่า อ่อนความคิดไม่อาจคิดริเริ่มสร้างชีวิตให้ดี
ขึ้นกว่าภาวะเดิมได้ คนอ่อนสติไม่มีกำลังพอจะปลุกตนให้ตื่นตัวตื่นใจ อ่อนปัญญาไม่มีปรีชา
ความสามารถที่จะรู้ตัวชั่วหรือรู้เหตุรู้ผล และคิดเสียซึ่งประโยชน์ทั้งสองที่ตนควรบำเพ็ญ
เช่นเดียวกัน

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการเลี้ยงดู พบว่า เด็กและเยาวชน มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู ซึ่งมีค่าแปลผล
โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ขาดการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อ
แม่ ผู้ปกครอง ซึ่งต้องออกไปทำงานจนไม่มีเวลาที่จะอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร จึงทำ
ให้เด็กและเยาวชนขาดความรัก ความอบอุ่นขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่มีเหตุมีผล จึงทำให้เด็กและ
เยาวชนมีปัญหาและแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจจะหันไปกระทำความผิดได้ ซึ่งมีความ
สอดคล้องกับแนวคิดของ ดุษฎี โยเหลา อังไฉ จันทิมา ตันติกุลวัฒนา เรื่อง “การสื่อสารใน
ครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

บ้านมูทิดา ที่ได้กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย คือ พฤติกรรมของผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อเด็ก โดยที่เด็กรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุนหรือการให้คำแนะนำจากผู้ปกครอง มักถูกปล่อยไว้ทำอะไรตามใจชอบ ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความอบอุ่นเท่าที่ควร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ร้อยตำรวจเอกสุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือกระทำความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่า มีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่คนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอีกสาเหตุหนึ่งคือ ความคึกคะนองตามประสาวัยรุ่น และค่านิยมที่ผิด ๆ เช่นเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองของท่านเลือกให้ท่านอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองทุกคนล้วนแล้วแต่จะเลือกสิ่งดี ๆ ให้กับเด็กและเยาวชนด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็มีสิ่งประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น สถานะครอบครัวยากจน สัมพันธภาพของครอบครัว สภาพแวดล้อมแหล่งชุมชน การอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นบ่อเกิดแห่งการกระทำความคิดทั้งสิ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา หมู่มิ่ง ที่ได้ให้ความหมายว่า การเลี้ยงดู หมายถึง การปลูกฝังส่งเสริมนิสัยที่ดีงามให้แก่เด็ก เพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ซึ่งควรยึดหลักในการอบรมที่ทำให้เด็กมีการเจริญเติบโตพร้อมกันในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ วันเพ็ญ พิศาลพงศ์ ที่ได้ให้ความหมาย การเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่และบุคคลอื่น ๆ ปฏิบัติต่อเด็กเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพกายและจิตที่ดี และยังให้การแนะนำสั่งสอนฝึกอบรมให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ สุดฤดี นาวิโนชกรรม ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยทางสังคมที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำความยากจนทำให้เกิดความทุกข์ ทำให้ต้องตกอยู่ในสภาพอันเลื่อมโทรม ทั้งในด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะโน้มนำให้คนเราประพฤติดิฉันตนเองคล่องธรรมได้ง่ายกว่าปกติ เช่นเดียวกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองของท่านให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูท่านให้เป็นคนดี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ไม่ว่าจะบิดามารดา ครูอาจารย์ ย่อมให้ความสำคัญในการเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน ให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี มีศีลธรรม มีจิตใจโอบอ้อม รู้จักแบ่งปัน แต่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มักทำตามใจตนเอง อยากได้สิ่งใดหรือต้องการอะไรก็จะ

บังคับ ชูเชิญให้ผู้ปกครองหามาให้ ผู้ปกครองบางท่านก็ตามใจคิดว่าสิ่งที่ตนทำนั้นถูกต้องแก่เด็ก และเยาวชน แต่หารู้ไม่ว่าในการอยู่ร่วมในสังคมนี้ได้ก็ต้องมีเสีย ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ แมนไฮม์ (Mannheim) นักทฤษฎีอาชญาวิทยาแห่งอังกฤษ ที่ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสังคมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม มีดังนี้ สัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีต่อกันแล้ว ครอบครัวนั้นก็มีความผาสุก ความราบรื่น ความมั่นคง และความเป็นปึกแผ่นให้กับประเทศชาติ เนื่องจากสังคมที่ดีนั้นเริ่มต้นมาจากครอบครัวที่ดี ถ้าครอบครัวแตกแยก หรือขาดความรัก ความเข้าใจกันแล้วสังคมก็จะแตกแยกเป็นเงาตามตัวไปด้วย ดังนั้น ความสามัคคี ความรัก ความไม่เบียดเบียนต่อกันจะเป็นกุญแจที่นำไปสู่ความผาสุก ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมในการช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัว อาจแยกกล่าวได้เป็นสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยาซึ่งถือว่าเป็นสัมพันธภาพที่สำคัญที่สุดเพราะถ้าสามีภรรยามีความรักใคร่ เข้าใจ ซึ่งกันและกันแล้วย่อมทำให้ครอบครัวนั้นมีความราบรื่นมั่นคง สมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวก็จะมีความสุขไปด้วย สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาและบุตร ซึ่งจะมีพื้นฐานมาจากสัมพันธภาพระหว่างสามีภรรยา เพราะเมื่อมีการให้กำเนิดบุตรแล้ว ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็จะเพิ่มขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และบุตรตามมา สัมพันธภาพระหว่างพี่น้องจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ภายในครอบครัวอันประกอบไปด้วยความสัมพันธ์พื้นฐานและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ดังนั้นบิดามารดาจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่และต้องคอยสอดส่องดูแลบุตรของตนตลอดเวลาและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ถ้าครอบครัวใดมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแล้วจะทำให้ครอบครัวนั้นมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรารัตน์ จิตรธร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดทางอาญา มีหลายปัจจัยด้วยกัน เริ่มต้นตั้งแต่ปัจจัยภายในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู หรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ตลอดจนถึง การคบเพื่อน พฤติกรรมการเลียนแบบ สิ่งแวดล้อมทางสังคม และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้กระทำความผิดทางอาญาหลงกระทำผิดอาญาได้ เช่นเดียวกัน

๕.๒.๓ การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพของครอบครัว และจำนวนการกระทำผิด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เพศ ที่ต่างกัน ย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เพศชายมักจะมีพฤติกรรมที่แข็งกระด้างมากกว่าเพศหญิง และการตัดสินใจในการเลียนแบบพฤติกรรมบุคคลอื่นมากกว่าเพศหญิง เพราะเพศหญิงเป็นเพศที่ให้ความสำคัญตนเองมากกว่าที่จะเลียนแบบบุคคลอื่น เพศชายมักจะเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและเพศตรงข้ามเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชร โภคะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุการกระทำผิดเกี่ยวกับค้ายาเสพติดของผู้หญิง ศึกษาเฉพาะกรณี พิษณุสถาน กรุงเทพฯ ” ผลการวิจัยพบว่า ในการศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดของผู้ชายและเยาวชนเป็นสำคัญ คนทั่วไปส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของผู้ชาย ประกอบกับลักษณะของผู้หญิงมักไม่ค่อยก้าวร้าว มีความอ่อนโยนและอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำผิดของผู้หญิงจึงไม่เป็นที่นิยมเท่าใด หรือเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยได้รับความสนใจมากนัก สาเหตุในการกระทำผิดทางอาญาของผู้หญิง พบว่าบุคคลที่มีลักษณะผิดปกติในลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพ ซึ่งได้รับการสะสมมายาวนาน หรือการที่ผู้หญิงอยู่ในฐานะต่ำต้อยกว่าผู้ชาย หรือความด้อยทางสรีระร่างกายและภาวะผิดปกติทางจิตใจ และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดการกระทำผิดทางอาญาได้แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน ด้านการเลี้ยงดู และโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เนื่องจากเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง ย่อมมีความคิดในเลือกในสิ่งที่ตนเองชอบ หรือต้องการบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่มีพฤติกรรมเดียวกับตนเอง หรือบุคคลที่เด็กและเยาวชนสามารถขึ้นมาเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้ เนื่องจากเด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่นในการเลี้ยงดู การคบเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มนชยา นาวากาญจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนกัลยาณี ศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราชอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกัน มีผลการเปรียบเทียบบทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

๒) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ ด้านการคบเพื่อน และโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เด็กและเยาวชน

ที่มีอายุต่างกันย่อมมีภาวะ การเรียนรู้ ประสบการณ์ เด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๒ ปี ก็จะมีพฤติกรรมที่แยกแยะว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกน้อยกว่าเด็กและเยาวชนที่มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี เพราะเด็กและเยาวชนที่อยู่ในช่วงนี้จะมีพฤติกรรมที่รุนแรง ส่วนเด็กและเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๖ ปีขึ้นไปนั้นจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป รู้จักรับผิดชอบตัวเองได้ รู้จักแยกแยะว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สราวุธ สอนสนาม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “มูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ๙ ที่มีระดับอายุต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดด้านสภาพบุคคลและร่างกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยเยาวชนอายุ ๑๔ - ๑๕ ปี มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดมากกว่าเด็กอายุ ๑๓ - ๑๔ ปี ส่วนด้านครอบครัว และด้านสังคมและเศรษฐกิจ เด็กและเยาวชนมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เนื่องจากในสังคมปัจจุบันเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะมีอายุเท่ากันหรือต่างกัน สิ่งสำคัญที่สุดคือสถาบันครอบครัว บิดามารดา ผู้ปกครองนั้นสามารถอบรม ดูแลเยาวชนได้อย่างใกล้ชิด มีเหตุมีผลต่อเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่เป็นผลที่ได้มาจากการอบรมเลี้ยงดูที่มาจากครอบครัวที่มีความสุข หรือบิดามารดาทะเลาะวิวาทกันเสมอ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ อรรถนัย มโนมัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่าเด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรีที่มีอายุต่างกัน มีด้านการเลี้ยงดูแตกต่างกัน

๓) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ ด้านการคบเพื่อน ด้านการเลี้ยงดู และโดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เด็กและเยาวชนไม่ว่าจะอยู่ในระดับการศึกษาใดก็ตาม ย่อมมาจากการเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งถึงวัยรุ่น เลือกคบเพื่อนที่ดี บิดามารดา ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กและเยาวชน ก็จะทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จิตราภรณ์ จิตรธร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกระทำความคิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง” ผลการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

กระทำความคิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

๔) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ และ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้สถานภาพทางครอบครัวของเด็กและเยาวชนแตกต่างกันไป เด็กและเยาวชนบางคนมีฐานะที่ร่ำรวย บางคนมีฐานะยากจน จึงทำให้เด็กและเยาวชนที่มีฐานะยากจนเกิดความทะเยอทะยาน อยากได้ อยากมี เหมือนเด็กและเยาวชนคนอื่น ซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนหลงไปกระทำผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ร้อยตำรวจเอกสุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น สามารถสรุปได้ว่ามีสาเหตุมาจากปัญหาครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวแตกแยก บิดา มารดาหย่าร้าง การที่คนในครอบครัวไม่มีความปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การที่ต้องแยกออกมาจากครอบครัวก่อนวัยอันควร การอบรมเลี้ยงดู การให้ความรักเอาใจใส่แก่บุตร การเลี้ยงดูในทางที่ผิด ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เด็กและเยาวชนหันเข้าไปใช้ และยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอีกสาเหตุหนึ่งคือ ความคึกคะนองตามประสาวัยรุ่น และค่านิยมที่ผิด ๆ เป็นสาเหตุของการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนในด้านปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น เช่นเดียวกัน

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีสถานภาพของครอบครัวต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการคบเพื่อน และด้านการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสภาพครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูที่ดีก็จะเลือกคบเพื่อนที่มีฐานะดีดีกว่าตนเอง เพื่อเด็กและเยาวชนจะได้แสดงออกในการเป็นผู้นำ และเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สรรวุธ สอนสนาม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ๗ ที่มีกรอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านสังคมและเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดด้านสภาพส่วนบุคคลและร่างกายกับด้านสังคมและเศรษฐกิจ มากกว่าเด็กและ

เยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนมูลเหตุจูงใจด้านครอบครัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน

๕) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เด็กและเยาวชน ที่มีจำนวนครั้งการกระทำผิดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ด้านการเลียนแบบ ด้านการคบเพื่อน ด้านการเลี้ยงดู และ โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เด็กและเยาวชนนั้นต้องการความรัก ความเอาใจใส่ การดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองใครเปิดใจให้กว้างรับฟังความคิดเห็น มีเหตุและผลในการอบรม สั่งสอน เป็นที่ปรึกษาที่ดีเวลาเด็กและเยาวชนมีปัญหา ครอบครัวอบอุ่น เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน เลือกคบเพื่อนที่ดี หารรรณะหล่อหลอมจิตใจไม่ให้คิดกระทำในสิ่งที่ผิด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เศรษฐ์ อินทร์สุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกันโทรมหญิงของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกันโทรมหญิงของเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ สุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตาม ครั้งที่กระทำความคิดต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดร่วมกันโทรมหญิงของเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๘ สุราษฎร์ธานี เช่นเดียวกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการศึกษาคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยรวมทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อยสุด ดังนั้น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงควรรักษาและพัฒนา โดยการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ แยกแยะและพัฒนาความคิดของตนเอง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคบเพื่อน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จึงควรปรับปรุง แก้ไขให้คำปรึกษาในการเลือกคบเพื่อน เพื่อจะได้ไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำอีก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเลี้ยงดู ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้นสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี จึงควรรักษาและพัฒนาให้ดีขึ้น

ผู้ปกครองควรหาเวลาว่างพูดคุย ให้คำปรึกษาและให้ความสำคัญกับครอบครัวมากขึ้น ควรเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด ใช้เหตุและผลมากขึ้น เพื่อสร้างสัมพันธภาพของครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับ ดังนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๑ คือ ด้านการเลียนแบบ ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรรักษาและพัฒนา โดยการเป็นแบบอย่างที่ดี เลือกบุคคลที่เป็นต้นแบบที่ดี เพื่ออนาคตของเด็กและเยาวชนของชาติ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านกระทำความคิดตามที่เพื่อนสอน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น จึงควรปรับปรุงและพัฒนา โดยการให้เรียนรู้ในสิ่งที่เพื่อนสอนว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถแยกแยะในสิ่งที่เพื่อนสอนได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนในสถานพินิจฯ สอนให้กระทำผิด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรรักษา เนื่องจากเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีอายุที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่ดี แยกแยะว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก เพื่อจะได้ไม่ถูกชักนำไปในทางที่ผิด

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๒ คือ ด้านการคบเพื่อน พบว่า มีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น จึงควรแก้ไข โดยการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่มีปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดี

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเลือกคบเพื่อนตามลักษณะที่ท่านชอบ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงควรปรับปรุงและพัฒนา โดยการอบรม สั่งสอนในการเรียนรู้พฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของบุคคลอื่น เพื่อจะได้เพื่อนที่ดี มีคุณธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเลือกคบเพื่อนที่มีความกตัญญูทวดเวทิต่อพ่อแม่ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรปรับปรุงและพัฒนา โดยให้มีการอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันแม่ เพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดความกตัญญูทวดเวทิต่อผู้ปกครอง

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ คือ ด้านการเลี้ยงดู ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรรักษาและพัฒนา โดยการนำเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมสานสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความมานะอดทน

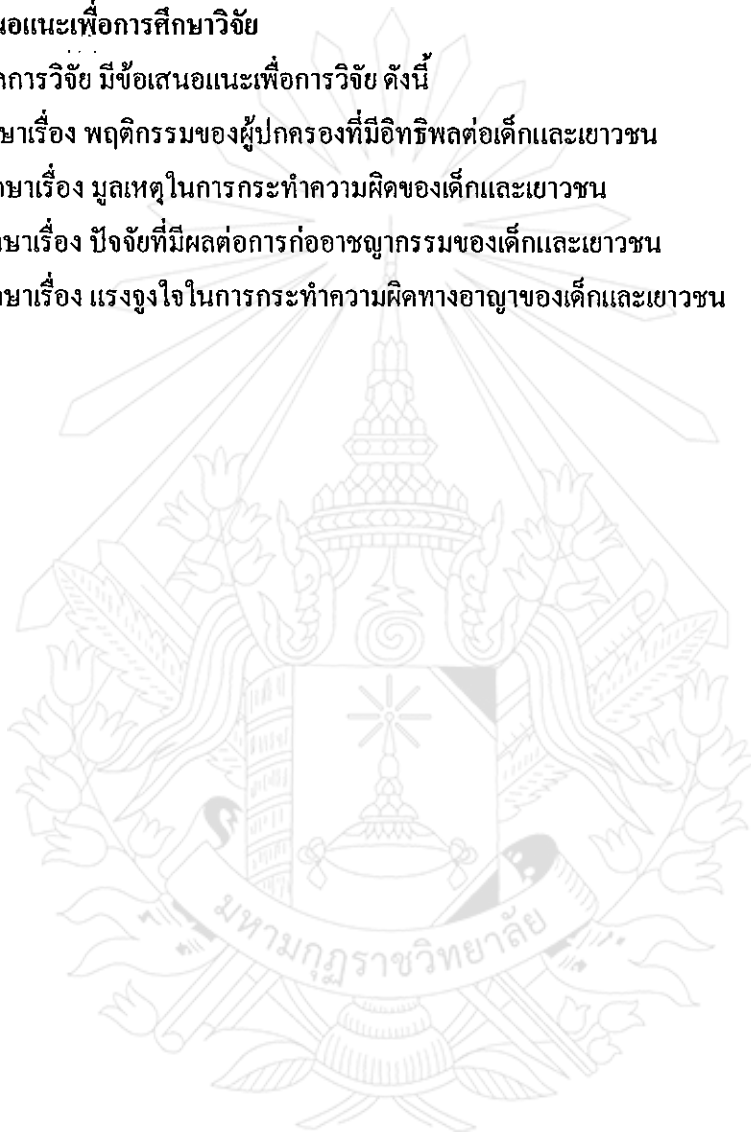
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองของท่านเลือกให้ท่านอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น จึงควรปรับปรุงและพัฒนา โดยการสร้างชุมชนให้มีส่วนร่วมและพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เป็นคุณแก่เยาวชน เพื่อเด็กและเยาวชนจะได้มีความรู้สึกที่ดีต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองของท่านให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูท่านให้
เป็นคนดี ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น จึงควรรักษาและพัฒนา โดยการให้ผู้ปกครอง
เอาใจใส่เด็กและเยาวชนให้มาก เพื่อเด็กและเยาวชนจะได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย ดังนี้

- ๑) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชน
- ๒) ศึกษาเรื่อง มุลเหตุในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน
- ๓) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการก่ออาชญากรรมของเด็กและเยาวชน
- ๔) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน

บรรณานุกรม

๑) หนังสือ

- กัลยา วานิชย์บัญชา. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์
และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
- การศาสนา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : การศาสนา,
๒๕๒๕.
- คณะกรรมการแผนตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย. มังคลัตถปิณีแปล เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒.
กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.
- จินตนา หมู่ผึ้ง. การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕.
- ณรงค์ โพธิ์พุกขานนท์. ระเบียบวิธีวิจัย : แนวการเขียนเค้าโครงงานวิจัยและรายงานการวิจัยประจำ
ภาค. กรุงเทพมหานคร : ดวงแก้ว, ๒๕๔๖.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวไทย. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๒๐.
- เดโช สวานานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๐.
- ทัศนีย์ ลิ้มมันจริง. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๕.
- ธีระศักดิ์ อุ่ณอรรถณเลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม : ภาควิชาพื้น
ฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕.
- นิภา เมธาวีชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.
- ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.
- ผดุง อารยะวิญญู. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : แก่นแก้ว, ๒๕๔๒.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ธนรัชการพิมพ์, ๒๕๔๔.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ดันอ้อแถมมี, ๒๕๓๕.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐.
กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๖.
- _____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
เอส.อาร์.พรีนติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๘.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์, รองศาสตราจารย์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับ
ปรับปรุงใหม่ล่าสุด). กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
๒๕๔๐.

วนัดดา ปิยะศิลป์. กรอบคร่าวกับวัยรุ่น การพัฒนากรอบคร่าว. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง
แอนด์ดูพลิสซิ่ง (มหาชน), ๒๕๓๕.

ศิริวรรณ เจริญรัตน์ และคณะ. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ธีระฟิล์มและไอเท็กซ์, ๒๕๔๑.

ส่งศรี ชมพูนุวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗.

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (พิมพ์ ๓ มุมธโร). มงคลยอตซีวิต เล่ม ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภา,
๒๕๓๗.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖.

_____ . จิตวิทยาเด็กเกร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

โสภา ขปิลมันน์. นุคลิกภาพและพัฒนาการแนวโน้มผู้พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรม
เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๖.

๒) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

กรรณิการ์ มนเทียร. “ปัจจัยทางครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย : ศึกษา
เฉพาะกรณีเรือนจำพิเศษธนบุรี”. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

เกษรวางค์ จินะเสน. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างถูกคุม
ประพฤติในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง”. วิทยานิพนธ์สังคม
สงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

จันทิมา ดันติกุลวัฒนา. “การสื่อสารในครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของวัยรุ่นใน
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านนุทิศ”. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๘.

จิตรภรณ์ จิตรธร. “การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
ศึกษาเชิงทฤษฎีการควบคุมตนเอง การควบคุมทางสังคม และการคบหาสมาคมที่แตกต่าง”.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๑.

- โถมสมร เหลือโกศล. “คำนิยามพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเองกับการอบรมเลี้ยงดู”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๑.
- ณภัตสร บุญเพ็ง. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.
- ณภัตสร บุญเพ็ง. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา : สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.
- ทองพูน สติสมปุ่นโน (เสื่อเขียว), พระมหา. “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- นงา ปัดทอง. “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำดีของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๕.
- นิลุบล เจริญพีช. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลียนแบบการแต่งกายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มเขตเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร”. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐.
- พระมหาบุญชาติ ฐมฺมโร (คำมะลิ), “การนำหลักศีลธรรมไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาวัยรุ่น”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- เพชร โคตะ. “สาเหตุการกระทำความผิดเกี่ยวกับค้ายาเสพติดของผู้หญิง ศึกษาเฉพาะกรณี ที่ณฑสถาน กรุงเทพฯ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕.
- พรสวรรค์ อินทร์จุม. “แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- พิน คงพล. “ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบคณะกรรมการประถม ศึกษาจังหวัด”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, ๒๕๒๕.

ภัทรพร วงษ์ไทย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง”.

วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.

มนชชา นาวากาญจน์. “บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

มยุรี เนียมสุวรรณค์. “บุคลิกภาพของพิธีกรรายการโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของวัยรุ่น”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

๒๕๕๐.

วรินทร์ พวงแก้ว, ร้อยตำรวจเอก. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมบ้านกรูณาและบ้านปราณี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต

วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.

วันเพ็ญ พิศาลพงศ์. “การศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดูพัฒนาการทางร่างกายและความพร้อมทางการเรียนของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร”. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพฤติกรรม

ศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๖.

ศักดิ์ชัย คำชู. “การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กร : ศึกษากรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบัน

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๐.

ศิริวรรณ ปูนคอน. “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๗.

เศรษฐ์ อินทร์สุวรรณ. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดความผิดร่วมกันโทรมหญิงของเยาวชน”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย,

๒๕๕๓.

สรารุช เรืองบุตร. “การเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติด กรณีศึกษาผู้ค้าเมทแอมเฟตามีน หรือผู้ค้ายาบ้า เรือนจำกลางอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต

วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๔๕.

สรารุช สอนสนาม. “มูลเหตุของใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหา

บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๘.

สาวิตรี ไพฑูรย์. “ปัจจัยที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำของสตรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๓.

สิริลักษณ์ รัตนวิทยาภรณ์. “องค์ประกอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๓.

สุเชษฐ์ ทรัพย์เสริมสิน. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล คอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑.

สุดฤดี นาวิณ โชคธรรม. “ปัจจัยทางสังคมที่นำมาสู่การกระทำผิดซ้ำ : ศึกษากรณีผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลแขวงพระโขนง”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๐.

สุทิน เทพยสุวรรณ. “ความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อพฤติกรรมการคบเพื่อน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

สุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว, ร้อยตำรวจเอก. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”. ปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๕.

สุรีย์ เหล็กขำ. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเด็ก ปัจจัยด้านครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจรูห์มาติก”. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๕.

อรัญญา มโนมัย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

อุษา คงสาย. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง”. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, ๒๕๓๘.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

๑. ดร. ภาพรณ์ ลิ้มสุภรัตน์

วุฒิการศึกษา

ศศ.บ. (รัฐศาสตร์)

ศศ.ม. (การจัดการพัฒนาสังคม)

Ph.D. (Social Science)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒. อาจารย์กษิณีศร วิไลเลิศ

วุฒิการศึกษา

ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป)

บธ.ม. (บริหารธุรกิจ)

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี

และอาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๓) อาจารย์กรุณา ชันทอง

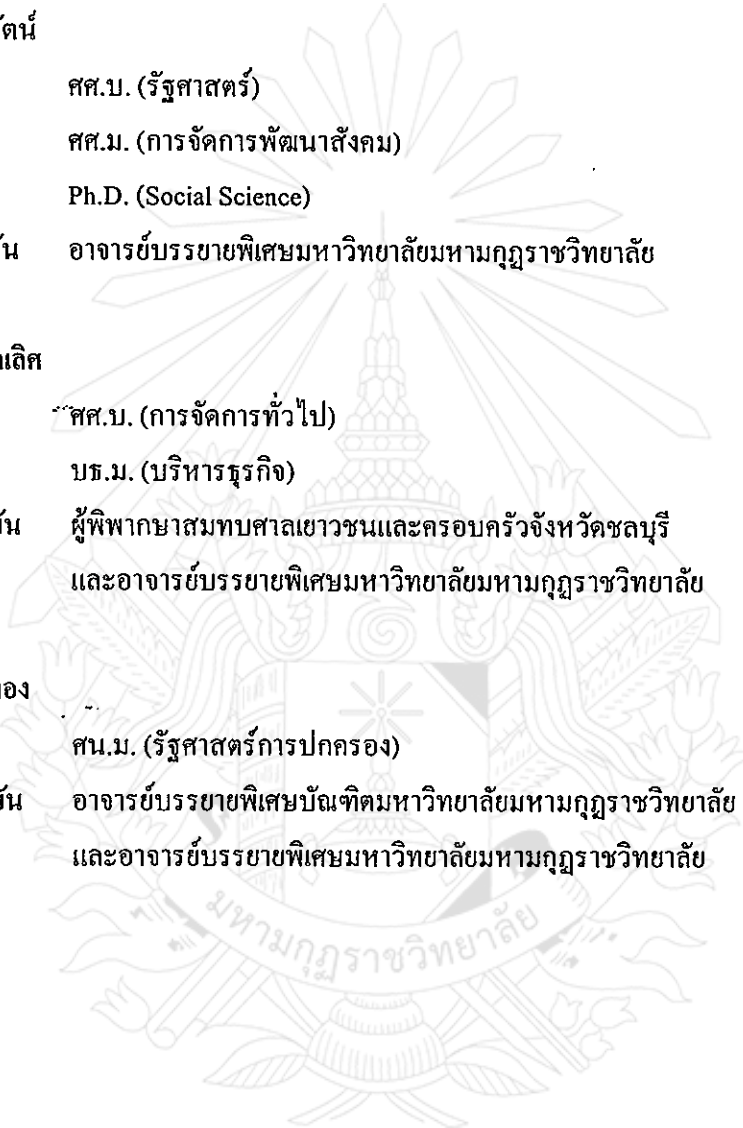
วุฒิการศึกษา

ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์บรรยายพิเศษบัณฑิตวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

และอาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ๖ ๖๒๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๘ ต.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร (๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๒๕๒ FAX ๕๒๙-๑๒๕๑

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร. ภาพรณ์ ลิ้มสุภรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปราณี บุญสุวรรณ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๑ / ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี ดร. สมเกียรติ จองจิตร์มัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิธาน ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา ขออนุ โมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ว ๖๒๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ต.ห้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๙๓๑๖๐
โทร: (๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๖๔๒ FAX ๕๒๙-๑๖๔๑

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร อาจารย์กษิทธิ์ วิไลเลิศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปราณี บุญสรรค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๑ / ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี ดร. สมเกียรติ จອງจิตรมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิธาน ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา ขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ศศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่ข ๑๒๐

ที่ ศร ๖๐๑๑ (๒.๖) / ว ๖๒๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๑๖ หมู่ ๘ ด.ช่อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๙๓๑๖๐
โทร (๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๒๕๒ FAX ๕๒๙-๑๒๕๑

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางกรุณา ชันทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงร่างสารนิพนธ์ และเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางปราณี บุญสุวรรค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๑ / ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี ดร. สมเกียรติ จองจิตร์มัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิธาน ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ จึงใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามที่จะใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษา จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา ขออนุ โมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ศศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ๖๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๘ ด.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร (๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๒๕๒ FAX ๕๒๙-๑๒๕๑

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางปราณี บุญสุวรรค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๑ / ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัยก่อนทำการเก็บข้อมูล โดยมี ดร. สมเกียรติ จອງจิตรมั้น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิธาน ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เพื่อแจกแบบสอบถามแก่เยาวชนที่อยู่ในความดูแลของท่าน จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อทดลองเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ที่ ศธ ๖๐๑๑ (๒.๖) / ๖๒๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
๒๖ หมู่ ๗ ด.อ้อมใหญ่ อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร (๐๒) ๕๒๙-๑๖๖๓, ๕๒๙-๑๖๕๒ FAX ๕๒๙-๑๖๕๑

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล
เจริญพร ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางปราณี บุญสุวรรค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๑ / ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ ศูนย์การศึกษาชลบุรี ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมี ดร. สมเกียรติ จองจิตรมั่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูศรีปริยัติวิธาน ดร. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม จึงขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานของท่าน เพื่อนำไปประกอบการดำเนินการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เจริญพร

(พระครูสุนทรธรรมโสภณ (ผศ.))

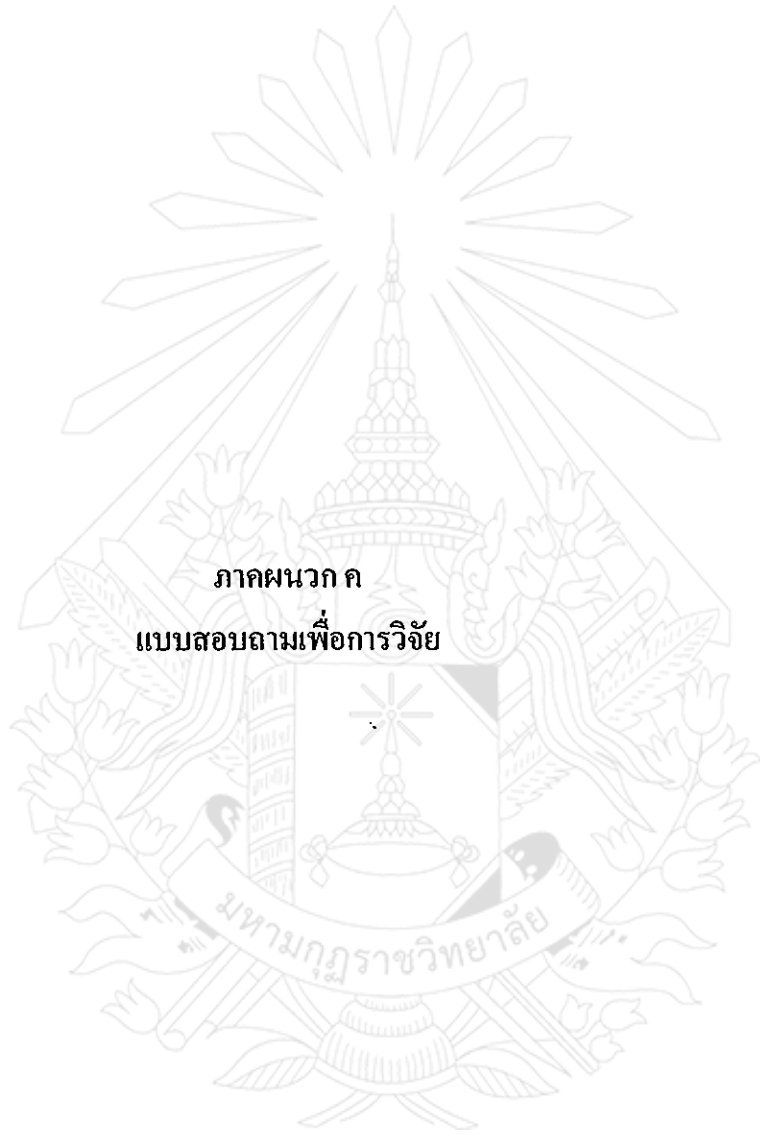
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

โครงการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๔๒๕-๑๖๖๓ ต่อ ๑๒๐

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถามชุดนี้ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลและเอกสารประกอบการทำสารนิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์ กำชี้แจง

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและ เยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม.....

สำหรับผู้วิจัย

๑	๒	๓
☐	☐	☐

๑. เพศ

๑ () ชาย

๒ () หญิง

๔

๒. อายุ

๑ () ๑๐-๑๒ ปี

๒ () ๑๓-๑๕ ปี

๓ () ๑๖ ปีขึ้นไป

๕

๓. ระดับการศึกษา

- ๑ () ไม่ได้เรียนหนังสือ
 ๒ () ประถมศึกษา
 ๓ () มัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔ () มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

 ๖

๔. สถานภาพของครอบครัว

- ๑ () บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 ๒ () บิดามารดาแยกกันอยู่
 ๓ () บิดาเสียชีวิต
 ๔ () มารดาเสียชีวิต

 ๗

๕. จำนวนครั้งการกระทำผิด

- ๑ () ๑ ครั้ง
 ๒ () ๒ ครั้ง
 ๓ () ๓ ครั้งขึ้นไป

 ๘

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถาน
 พิษและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตรงกับความคิดเห็น
 ของท่านใน มากที่สุด

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๕
มาก	มีค่าเท่ากับ	๔
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓
น้อย	มีค่าเท่ากับ	๒
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	๑

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑) ด้านการเขียนแบบ							
๑	มีบุคคลที่ท่านอยากเขียนแบบพฤติกรรม						☐ ๘
๒	ท่านเคยเขียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น						☐ ๑๐
๓	ท่านกระทำความผิดตามที่เพื่อนสอน						☐ ๑๑
๔	เพื่อนในสถานพินิจฯ สอนให้กระทำความผิด						☐ ๑๒
๕	ท่านเขียนแบบเพื่อนในสถานพินิจฯ						☐ ๑๓
๒) ด้านการคบเพื่อน							
๖	ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีคุณธรรมจริยธรรม ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับท่าน						☐ ๑๔
๗	ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีความกตัญญูกตเวที ต่อพ่อแม่						☐ ๑๕
๘	ท่านเลือกคบเพื่อนที่ไม่มีการศึกษาและ พื้นฐานทางครอบครัวที่ไม่ดี						☐ ๑๖
๙	ท่านมีเพื่อนที่มีลักษณะไม่สุจริต						☐ ๑๗
๑๐	ท่านเลือกคบเพื่อนตามลักษณะที่ท่านชอบ						☐ ๑๘
๓) ด้านการเลี้ยงดู							
๑๑	ครอบครัวของท่านอบรมสั่งสอนชี้ให้เห็นถึง โทษของการกระทำความผิดทุกครั้งที่ท่าน กระทำความผิด						☐ ๑๙
๑๒	ครอบครัวของท่านเลือกให้ท่านอยู่ใน สิ่งแวดล้อมรอบข้างที่ดี						☐ ๒๐
๑๓	ครอบครัวของท่านให้ความรักความอบอุ่น อย่างเพียงพอแก่ท่าน						☐ ๒๑
๑๔	ครอบครัวของท่านให้ความสำคัญในการเลี้ยง ดูท่านให้เป็นคนดี						☐ ๒๒
๑๕	ครอบครัวของท่านอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ดีงาม ให้แก่ท่านอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ						☐ ๒๓

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

๑) ด้านการเขียนแบบ

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

๒) ด้านการคบเพื่อน

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

๓) ด้านการเลี้ยงดู

ปัญหา.....

แนวทางแก้ไขปัญหา.....

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการร่วมตอบแบบสอบถาม ณ ที่นี้ด้วย

ปราณี บุญธรรมค์

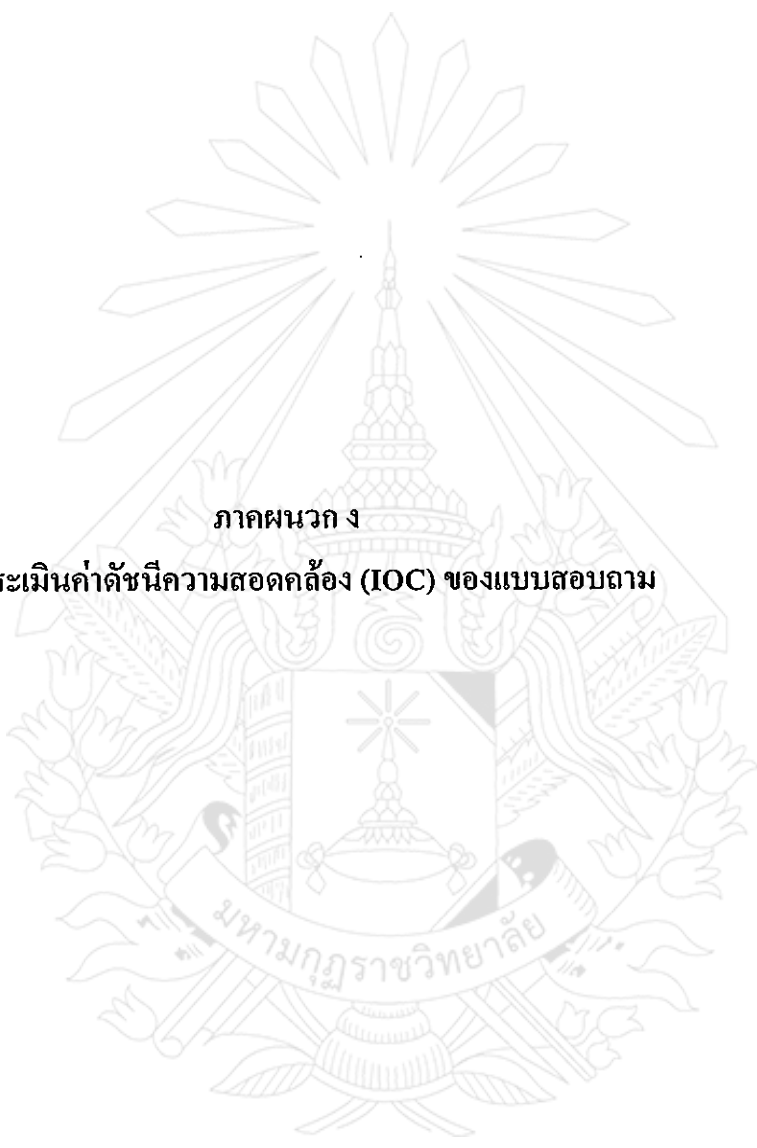
ผู้วิจัย

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์

ภาคผนวก ง
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

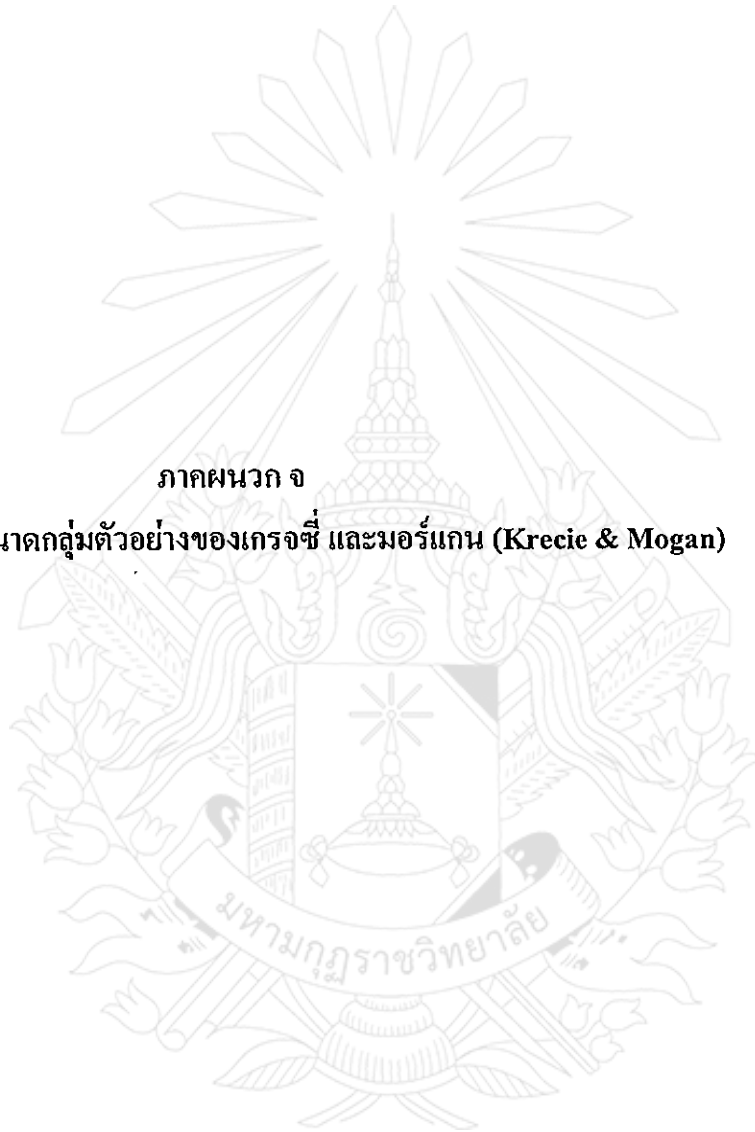

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของคะแนน ($\sum X$)	$IOC = \frac{\sum x}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓			
๑) ด้านการเขียนแบบ						
๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓	+๑	+๑	๐	๒	๐.๖๗	นำไปใช้ได้
๔	+๑	๐	+๑	๒	๐.๖๗	นำไปใช้ได้
๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๒) ด้านการคบเพื่อน						
๖	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๗	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๘	+๑	๐	+๑	๒	๐.๖๗	นำไปใช้ได้
๙	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๐	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๓) ด้านการเลี้ยงดู						
๑๑	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๒	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๓	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๔	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้
๑๕	+๑	+๑	+๑	๓	๑.๐๐	นำไปใช้ได้

หมายเหตุ

- +๑ = แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ๐ = ไม่แน่ว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ๑ = แน่ใจว่าข้อสอบนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ภาคผนวก จ

ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซี และมอร์แกน (Krecie & Mogan)

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan)^{*}

จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
๑๐	๑๐	๑๕๐	๑๐๘	๔๖๐	๒๑๐	๒,๒๐๐	๓๒๖
๑๕	๑๔	๑๖๐	๑๑๓	๔๘๐	๒๑๔	๒,๔๐๐	๓๓๑
๒๐	๑๘	๑๗๐	๑๑๘	๕๐๐	๒๑๗	๒,๖๐๐	๓๓๕
๒๕	๒๔	๑๘๐	๑๒๓	๕๕๐	๒๒๒	๒,๘๐๐	๓๓๘
๓๐	๒๘	๑๙๐	๑๒๗	๖๐๐	๒๒๘	๓,๐๐๐	๓๔๑
๓๕	๓๒	๒๐๐	๑๓๒	๖๕๐	๒๓๒	๓,๕๐๐	๓๔๖
๔๐	๓๖	๒๑๐	๑๓๖	๗๐๐	๒๔๘	๔,๐๐๐	๓๕๑
๔๕	๔๐	๒๒๐	๑๔๐	๗๕๐	๒๕๔	๔,๕๐๐	๓๕๔
๕๐	๔๔	๒๓๐	๑๔๔	๘๐๐	๒๖๐	๕,๐๐๐	๓๕๗
๕๕	๔๘	๒๔๐	๑๔๘	๘๕๐	๒๖๕	๖,๐๐๐	๓๖๑
๖๐	๕๒	๒๕๐	๑๕๒	๙๐๐	๒๖๘	๗,๐๐๐	๓๖๔
๖๕	๕๖	๒๖๐	๑๕๕	๙๕๐	๒๗๔	๘,๐๐๐	๓๖๗
๗๐	๕๘	๒๗๐	๑๕๘	๑,๐๐๐	๒๗๘	๙,๐๐๐	๓๖๘
๗๕	๖๓	๒๘๐	๑๖๒	๑,๑๐๐	๒๘๕	๑๐,๐๐๐	๓๗๐
๘๐	๖๖	๒๙๐	๑๖๕	๑,๒๐๐	๒๙๑	๑๕,๐๐๐	๓๗๕
๘๕	๗๐	๓๐๐	๑๖๘	๑,๓๐๐	๒๙๗	๒๐,๐๐๐	๓๗๗
๙๐	๗๓	๓๑๐	๑๗๕	๑,๔๐๐	๓๐๒	๓๐,๐๐๐	๓๗๘
๙๕	๗๖	๓๒๐	๑๗๘	๑,๕๐๐	๓๐๖	๔๐,๐๐๐	๓๗๙
๑๐๐	๘๐	๓๓๐	๑๘๖	๑,๖๐๐	๓๑๐	๕๐,๐๐๐	๓๘๑
๑๑๐	๘๖	๓๔๐	๑๙๓	๑,๗๐๐	๓๑๓	๗๕,๐๐๐	๓๘๒
๑๒๐	๙๒	๓๕๐	๑๙๖	๑,๘๐๐	๓๑๗	๑๐๐,๐๐๐	๓๘๔
๑๓๐	๙๗	๓๖๐	๒๐๑	๑,๙๐๐	๓๒๐		
๑๔๐	๑๐๓	๓๗๐	๒๐๕	๒,๐๐๐	๓๒๒		

การเทียบบัญญัติไตรยางค์

ประชากรเพิ่ม	๑๐	คน	กลุ่มตัวอย่างเพิ่ม	๕	คน
ประชากรเพิ่ม	๑	คน	กลุ่มตัวอย่างเพิ่ม	๕	คน
				๑๐	
ประชากรเพิ่ม	๔	คน	กลุ่มตัวอย่าง	$๕ \times ๔ = ๒๐$	คน
				๑๐	

*บุทรพงษ์ กัยวรรณ, พื้นฐานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สุริยาสาน์, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.

ภาคผนวก ฉ
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก
และเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	23.9333	50.7540	.5395	.7976
A2	23.8667	48.6713	.7741	.7804
A3	23.7000	51.6655	.4614	.8040
A4	24.2000	52.9931	.6778	.7943
A5	24.0667	52.3402	.6454	.7938
B1	23.8333	56.8333	.1970	.8214
B2	23.9667	51.6195	.5855	.7953
B3	23.8000	52.6483	.5334	.7993
B4	23.7333	49.3057	.6525	.7885
B5	22.6667	48.2299	.5195	.8008
C1	24.1000	60.0931	-.0213	.8341
C2	24.0667	53.9954	.5317	.8011
C3	24.1333	58.6713	.1303	.8218
C4	24.3000	60.9759	-.0719	.8283
C5	24.0333	54.2402	.3198	.8146

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 15

Alpha = 0.8166

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล : นางปราณี บุญสรรค์
- วัน เดือน ปีเกิด : วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๕
- ภูมิลำเนา : จังหวัดชลบุรี
- ที่อยู่ปัจจุบัน : เลขที่ ๑๔๐/๓๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง
จังหวัดชลบุรี
- การศึกษา
- พ.ศ. ๒๕๔๐ : ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
- พ.ศ. ๒๕๕๑ : ปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ สาขาพุทธปรัชญา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร
ศูนย์การศึกษาชลบุรี
- ประสบการณ์การทำงาน
- พ.ศ. ๒๕๔๐ : เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เขตเทเวศร์ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๔๕-ปัจจุบัน : เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี

หนังสืออ้างอิง

(REFERNCE BOOK)

ให้ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น